

MAO ÇE-TUNG

**ASKERİ
YAZILAR**

ERİŞ YAYINLARI

ASKERİ YAZILAR
MAO ÇE-TUNG

Mao e-tung, *Çin Devrimci Savaşında Strateji Sorunları*, Aralık 1936
[Bu metin, Mao Zedung'un *Selected Military Writing* Foreign Languages Press,Peking
1966 yapıtından, N. Soluka tarafından Türkçeye evrilmiştir. *Askeri Yazılar*, Sol Yayınlan,
Kasım 1976, İkinici Baskı, s: 90-183]

Mao e-tung, *Japonlara Karşı Gerilla Savaşında Strateji Sorunları*, Mayıs 1938
[Bu metin, Mao Zedung'un *Selected Military Writings* Foreign Languages Press,Peking
1966 yapıtından, N. Soluka tarafından Türkçeye evrilmiştir. *Askeri Yazılar*, Sol Yayınlan,
Kasım 1976, İkinici Baskı, s. 184-227]

Eriş Yayınları tarafından düzenlenmiştir. 2003

erisyay@kurtuluscephesi.com
<http://www.kurtuluscephesi.com>
<http://www.kurtuluscephesi.net>
<http://www.kurtuluscephesi.org>

İÇİNDEKİLER

9	ÇİN DEVRİMCİ SAVAŞINDA STRATEJİ SORUNLARI
9	Birinci Bölüm – Savaşın İncelenmesi
9	1. Savaş Yasaları Gelişme Halindedir
13	2. Savaşın Amacı Savaşı Ortadan Kaldırmaktır
14	3. Strateji, Bir Savaş Durumunun Yasalarının Bir Bütün Olarak İncelenmesidir
17	4. Önemli Olan İyi Öğrenmektir
22	İkinci Bölüm – Çin Komünist Partisi ve Çin Devrimci Savaşı
26	Üçüncü Bölüm – Çin Devrimci Savaşının Ayıncı Özellikleri
26	1. Konunun Önemi
28	2. Çin Devrimci Savaşının Ayıncı Özellikleri Nelerdir?
31	3. Bu Ayıncı Özelliklerden Çıkan Stratejimiz ve Taktiklerimiz
33	Dördüncü Bölüm – Çin İç Savaşının Temel Biçimi: “Kuşatma ve Ezme” ve Buna Karşı Girişilen Seferler
38	Beşinci Bölüm – Stratejik Savunma
38	1. Etkin ve Edilgin Savunma
42	2. “Kuşatma ve Ezme” Seferleri ile Savaşmak İçin Hazırlıklar
44	3. Stratejit Geri Çekilme
59	4. Stratejik Karşı-Saldırı
61	5. Karşı-Saldırıya Geçme
69	6. Kıtaların Toplanması
75	7. Hareketli Savaş
80	8. Çabuk Sonuçlu Savaş
84	9. İmha Savaşı

86	JAPONLARA KARŞI GERİLLA SAVAŞINDA STRATEJİ SORUNLARI
86	Birinci Bölüm – Gerilla Savaşında Strateji Sorunu Niçin Ortaya Atılıyor?
88	İkinci Bölüm – Savaşın Temel İlkesi, Kendini Korumak, Düşmanı İmha Etmektir
89	Üçüncü Bölüm – Japonlara Karşı Gerilla Savaşında Altı Özgül Problem
90	Dördüncü Bölüm – Savunma İçinde Saldırının Yönetilmesinde İnisiyatif, Esneklik ve Planlama, Uzatmalı Savaşta Çabuk Sonuçlu Muharebeler ve İç Cephe Harekâtında Dış Cephe Harekâtı
98	Beşinci Bölüm – Düzenli Savaşla Koordinasyon
100	Altıncı Bölüm – Üs Bölgeleri Kurulması
102	1. Üs Bölgeleri Tipleri
104	2. Gerilla Bölgeleri ve Üs Bölgeleri
106	3. Üs Bölgeleri Kurmanın Koşulları
109	4. Üs Bölgelerinin Takviyesi ve Genişletilmesi
110	5. Bizim ve Düşmanın Birbirimizi Kuşatma Şekillerimiz
111	Yedinci Bölüm – Gerilla Savaşında Stratejik Savunma ve Stratejik Saldırı
112	1. Gerilla Savaşında Stratejik Savunma
115	2. Gerilla Savaşında Stratejik Saldırı
116	Sekizinci Bölüm – Gerilla Savaşının Hareketli Savaş Haline Gelmesi
119	Dokuzuncu Bölüm – Komuta İlişkileri

ASKERİ YAZILAR
MAO ÇE-TUNG

ÇİN DEVRİMCİ SAVAŞINDA STRATEJİ SORUNLARI¹

Aralık 1936

BİRİNCİ BÖLÜM SAVAŞIN İNCELENMESİ

1. SAVAŞ YASALARI GELİŞME HALİNDEDİR

Savaş yasaları, savaşı yöneten herkesin incelemesi ve çözmesi gereken bir problemdir.

Devrimci savaş yasaları, devrimci bir savaşı yöneten herke-

¹ Mao Çe-tung, bu yapıtı İkinci Devrimci İç Savaş deneyimlerini özetlemek için yazmış ve Kuzey Şensi'deki Kızıl Ordu Kolejinde verdiği konferanslarda kullanmıştır. Yalnız beş bölüm tamamlanmıştır, stratejik saldırı, politik çalışma ve öteki sorunlar bitirilememiştir; bu sırada Sien Olayının sonuçlarıyla çok uğraşıyordu. İkinci Devrimci İç Savaş sırasında askeri sorunlar üzerindeki Parti içi çekişmelerin bir sonucu olarak ortaya çıkan bu yapıt askeri işlerle ilgili bir çizgiyi başka bir çizgiye karşı ele almaktadır. Ocak 1935'te Tsunyi'de yapılan Merkez Komitesi Politik Bürosunun genişletilmiş toplantısında askeri tutum hakkındaki çatışma çözümlenmiş, Mao Çe-tung'un görüşleri onaylanarak, yanlış karşı tutum kınanmıştır. Ekim 1935'te Merkez Komitesi Kuzey Şensi'ye taşınmış ve Mao Çe-tung'un bu ay içinde hazırladığı "Japon Emperyalizmine Karşı Kullanılacak Taktikler Hakkında" raporla İkinci Devrimci İç Savaşta Partinin politik tutumu ile ilgili sorunlar sistemli bir şekilde çözülmüştür. Kendisi, bu yapıtı bir yıl sonra, 1936'da, Çin devrimci savaşının strateji problemlerini sistemli bir yolda açıklamak için yazmıştır. -Ed.

sin incelemesi ve çözmesi gereken bir problemdir.

Çin devrimci savaşının yasaları, Çin devrimci savaşını yöneten herkesin incelemesi ve çözmesi gereken bir problemdir. [sayfa

90]

Bugün biz, bir savaş içindeyiz; savaşımız devrimci bir savaş; ve bizim devrimci savaşımız yarı-sömürge ve yarı-feodal bir ülke olan Çin'de veriliyor. Bundan dolayı, yalnız genellikle savaş yasalarını değil, devrimci savaşa özgü yasaları ve hatta Çin devrimci savaşına özgü yasaları da incelemek zorundayız.

Bir şey yaparken, onun gerçek koşullarını, doğasını başka şeylerle olan ilişkilerini anlamıyorsanız, onu yöneten yasaları ya da o işin nasıl yapılacağını ya da nasıl daha iyi yapılacağını bilmiyorsunuz demektir.

Savaş, sınıflar, uluslar, devletler ya da politik gruplar arasındaki çelişkiler belirli bir aşamaya geldiği zaman, bu çelişkilerin çözümlenmesi için girişilen en yüksek mücadele biçimidir, ve özel mülkiyet ile sınıfların ortaya çıkmasından beri, varolagelmıştır. Savaşın gerçek koşullarını, doğasını ve başka şeylerle olan ilişkilerini anlamadıkça, savaş yasalarını, nasıl yönetileceğini ya da zaferin nasıl kazanılacağını bilemezsiniz.

Devrimci savaşın, ister devrimci bir sınıf savaşı olsun, ister devrimci ulusal bir savaş olsun, genellikle, savaşın koşullarından ve doğasından fazla olarak, kendi özel koşulları ve doğası vardır. Bundan ötürü, savaşın genel yasalarının yanısıra, kendi özel yasaları vardır. Özel koşullarını ve doğasını anlamadan, özel yasalarını bilmeden, devrimci savaşı yönetemez ve başarıyla savaşamazsınız.

Çin devrimci savaşı, iç savaş ya da ulusal savaş olarak, Çin'e özgü bir çevre içinde verilmektedir ve bunun için de, [sayfa 91] genel anlamda savaştan ve devrimci iç savaştan ayrı, kendisine özgü koşulları ve doğası vardır. Bundan ötürü, genel anlamda savaşın ve devrimci savaşın koşullarından ayrı olarak, Çin devrimci savaşının kendine özgü yasaları vardır. Bunları anlamaksızın Çin devrimci savaşını kazanamayız.

Bundan dolayı, genel olarak savaş yasalarını incelemek gerektiği gibi, devrimci savaş yasalarını ve sonunda Çin devrimci savaşının yasalarını da incelemek zorundayız.

Bazı kimselerin uzun süre önce çürüttüğümüz yanlış görüşleri var. Bunlar, genel olarak savaş yasalarını incelemenin

yeterli olduğu, ya da daha somut biçimde söylemek gerekirse, gerici Çin hükümetinin ya da Çin'deki askeri akademilerin yayımladıkları talimnameleri izlemenin yeterli olduğunu öne sürüyorlar. Onlar, bu talimnamelerin yalnız genel anlamda savaş yasalarını gösterdiklerini, üstelik yabancılardan aktarıldıklarını görmüyorlar. Eğer biz, onları, өзlerinde hiç bir değişiklik yapmadan kopya eder ve oldukları gibi uygularsak, “ayakkabıya uysun diye ayağı yontmuş” oluruz ve yenilgiye uğranız. Onlar derler ki: kan pahasına kazanılmış bilgiden niçin yararlanılmasın? Bu kişiler daha önce kazanılmış deneyimlere değer vermekle birlikte, kanımız pahasına elde ettiğimiz bilgiye de değer verdiğimiz görmüyorlar.

Başkaları ise, gene doğru olmadığını çok önceden ortaya koyduğumuz başka bir yanlış görüşü öne sürüyorlar. Bunlar, Rusya'daki devrimci savaş deneyimlerini incelemenin yeterli olduğunu, ya da somut biçimde söylemek gerekirse, Sovyetler Birliği'nde iç savaşın yönetildiği yasaların ve Sovyet askeri örgütlerinin yayımladığı talimnameleri izlemenin yeterli olduğunu söylüyorlar. Bu kimseler, o yasaların ve o talimnamelerin Sovyetler Birliği'ndeki iç savaşın ve Kızıl Ordunun belirli özelliklerini taşıdığını görmüyorlar. Eğer biz onları hiç bir değişiklik yapmadan kopya eder ve uygularsak, gene “ayakkabıya uysun diye ayağı yontmuş” oluruz ve ^[sayfa 92] yeniliriz. Bunlar derler ki: bizim savaşımız da Sovyetler Birliği'ndeki savaş gibi devrimci bir savaş olduğuna göre ve, Sovyetler Birliği zafere ulaştığına göre, Sovyet örneğini izlemekten başka çıkar yol var mı? Bu, kimseler, en son devrimci savaş olduğu, Lenin'in, Stalin'in kılavuzluğunda yürütüldüğü için, Sovyetler Birliği'nin deneyimlerinden yararlanırken, aynı şekilde Çin devrimci savaşının deneyimlerinden de yararlanmamız gerektiğini, çünkü Çin devrimine ve Çin Kızıl Ordusuna özgü birçok etkenler bulunduğunu görmüyorlar.

Bir başka grup da, aynı şekilde çürüttüğümüz üçüncü bir görüşü benimsiyor. Bunlar, en değerli deneyimin 1926-27'deki Kuzey Seferi² olduğunu, ondan ders almamız gerektiğini söylüyorlar.

² Kuzey Seferi 1926 Mayıs-Temmuzunda, Kuantung ilçesinden Kuzeye yürüyen devrimci ordu tarafından kuzeyli savaş ağılarına karşı başlatılmış cezalandırıcı bir savaştı. Kuzey Seferi ordusu, Çin Komünist Partisiyle birlikte, Parti önderliğinde yer alarak ve Partinin etkisi altında (ordu içindeki politik çalışma, o zamanlar daha çok Komünist Partisi üyelerinin sorumluluğunda) geniş işçi ve köylü yığınlarının gönülden desteğini

Daha açıkçası, Kuzey Seferini taklit etmeli, doğrudan doğruya büyük kentleri işgal etmeye kalkmalıyız. Bunlar, Kuzey Seferi deneyimi incelenmekle birlikte, onun kopya edilerek mekanik bir şekilde uygulanamayacağını, çünkü bugünkü savaşın koşullarının farklı olduğunu göremiyorlar. Kuzey Seferinden bugüne uygulanabilecek şeyleri almalıyız ve şimdiki koşulların ışığı altında, bize ait şeyler ortaya koymalıyız.

Farklı savaşları yönetmek için farklı yasalar, bu savaşların farklı koşullar tarafından –bu farklar, savaşın zamanı, yeri ve doğasıdır– belirlenir. Zaman etkeni bakımından, savaş da, savaş yönetme yasaları da, zaman içinde gelişir. Her tarihsel aşamanın kendisine özgü özellikleri olduğu için, [sayfa 93] her tarihsel aşamadaki savaş yasalarının da kendilerine özgü özellikleri vardır ve bunlar, başka bir döneme mekanik olarak uygulanamaz. Savaşın doğası bakımından, devrimci savaşın da, karşı-devrimci savaşın da kendilerine özgü özellikleri olduğu için, bunlara egemen olan yasaların da kendi özellikleri vardır, yani, her iki savaşa da aynı yasalar uygulanamaz. Yer etkenine gelince, her ülkenin ya da ulusun, büyük bir ülke ya da ulusun kendi özellikleri olduğu gibi, her ülkeye ya da ulusa ait savaş yasalarının da kendi özellikleri vardır. Burada da, birisine uygulanan yasa mekanik olarak ötekine uygulanamaz. Farklı tarihsel aşamalarda meydana gelen doğaları ve yerleri farklı ve farklı ulusların yaptığı savaşları yöneten yasaları incelerken, onların herbirinin özelliklerine ve çelişkilerine dikkat etmeli, savaş sorununa mekanik bir yoldan yaklaşmaktan kaçınılmalıdır.

Hepsi bu kadar da değil. Başlangıçta ancak küçük bir birliğe komuta eden bir komutan, büyük bir birliğe komuta edebilecek hale gelirse, bu, o komutanın ilerlediğini ve geliştiğini gösterir. Yalnız bir bölgede ve birkaç bölgede harekâta bulunmak arasında da fark vardır. Başlangıçta ancak iyi bildiği bir bölgede harekâta bulunan bir komutan birçok bölgede harekâta bulunabilir hale gelirse, bu da, gene o komutanın ilerlediğini ve geliştiğini gösterir. Düşman tarafında ve bizim tarafımızda teknik, taktik ve stratejik gelişmelerden ötürü, bir savaşın koşulları savaşın her aşamasında

kazandı. 1926'nın ikinci yarısında ve 1927'nin ilk yarısında Yang-çe ve San nehirler boyundaki eyaletlerin pek, çoğunu işgal etti ve kuzeyli savaş ağalarını yendi. Nisan 1927'de, bu devrimci savaş, devrimci ordu içinde, Çan Kay-şek'in komutasındaki gerici kliğin ihaneti yüzünden başarısızlığa uğradı. -Ed.

farklıdır. Bir savaşta, alt aşamalarda savaşı yönetebilen bir komutan, savaşın yüksek aşamalarında da birliklerine komuta edebiliyorsa, bu da, o komutandaki daha büyük bir ilerlemeyi ve gelişmeyi gösterir. Belirli büyüklükteki bir birliğe, ancak belirli bir bölgede, savaşın belirli bir aşamasında komuta etmeyi sürdüren bir komutan, hiç ilerlememiş, hiç gelişmemiş demektir. Bir tek beceriyle ya da dar bir görüşle yetinen kimseler, ilerleyemezler, onlar, devrimin belirli bir zamanında ve yerinde bir rol oynayabilirler ise de, bu önemli bir ^[sayfa 94] rol olmaz. Biz önemli roller oynayabilecek komutanlar gereksiniyoruz. Tarihin ve savaşın gelişmesiyle, savaşın yönetilmesiyle ilgili yasalar da gelişir. Değişmeyen hiç bir şey yoktur.

2. SAVAŞIN AMACI SAVAŞI ORTADAN KALDIRMAKTIR

Savaş, insanlar arasındaki bu karşılıklı boğazlaşma canavarı, insan toplumunun ilerlemesiyle eninde sonunda ortadan kalkacaktır ve bu, pek de uzak olmayan bir gelecekte olacaktır. Ama savaşı ortadan kaldırmanın tek bir yolu vardır ve bu, savaşa savaşla karşı koymak, karşı-devrimci savaşa devrimci savaşa karşı koymak, ulusal karşı-devrimci savaşa ulusal devrimci savaşa karşı koymak ve karşı-devrimci sınıf savaşına devrimci sınıf savaşıyla karşı koymaktır. Tarih yalnız iki çeşit savaş tanıyor: haklı ve haksız. Biz, haklı savaşları destekler, haksızlara karşı çıkarız. Bütün karşı-devrimci savaşlar haksız, bütün devrimci savaşlar haklıdır. İnsanlığın savaşlar çağı, bizim çabalarımızla sona erecektir ve hiç kuşkusuz, bizim verdiğimiz savaş, son muharebenin bir parçası olacaktır. Ama önümüzdeki savaşın, bütün savaşların en büyük ve en çetinlerinden biri olduğu da kuşkusuzdur. Haksız karşı-devrimci savaşların en büyüğü ve en amansızı ile yüzyüzeyiz; haklı bir savaşın sancağını yükseltmezsek, insanlığın pek büyük bir çoğunluğu ezilecektir ve insanlığın haklı savaş sancağı, insanlığın kurtuluş sancağıdır. Çin' in haklı savaşının sancağı Çin kurtuluşunun bayrağıdır. İnsanlığın büyük çoğunluğu, ve Çin halkınca verilen bu savaş, hiç kuşkusuz haklı bir savaş ve Çin'in kurtuluşu için yapılan en yüce ve şerefli bir girişim, dünya tarihinin yeni bir çağına atılan köprüdür. İnsan toplumu sınıfların ve devletlerin yok olduğu noktaya gelince, ne haklı ne de haksız, ne devrimci ne de karşı-devrimci

savaş olacaktır. Artık, insanlık için sürekli barış çağı başlayacaktır. Devrimci [sayfa 95] savaşın yasaları üzerindeki incelememiz, bütün savaşların yok edilmesi tutkusundan ileri geliyor. Biz komünistler ile bütün sömürücü sınıflar arasındaki fark, buradadır.

3. STRATEJİ, BİR SAVAŞ DURUMUNUN YASALARININ BİR BÜTÜN OLARAK İNCELENMESİDİR

Nerede savaş varsa, orada bütünüyle bir savaş durumu vardır. Savaş durumu, bir bütün olarak, bütün dünyayı, baştanbaşa bir ülkeyi, bağımsız bir gerilla bölgesini ya da bağımsız büyük bir harekât cephesini kapsayabilir. Çeşitli yanlarının ve aşamalarının ayrıntılı bir incelemesini gerektiren her savaş durumu, bütün bir savaş durumu meydana getirir.

Strateji biliminin görevi, bütünüyle bir savaş durumunu kapsayan savaş yönetme yasalarını incelemektir. Seferler biliminin ve taktikler biliminin³ görevi, kısmi bir durumu kapsayan savaş yönetme yasalarını incelemektir.

Bir sefer ya da taktik harekât komutanının, strateji yasalarını bir dereceye kadar anlaması neden gereklidir? Çünkü, kısmi bir durum bütüne bağlıdır ve bütünün anlaşılması parçanın anlaşılmasını kolaylaştırır. Stratejik zaferi taktik başarılar belirler görüşü, tek başına yanlıştır; çünkü bir savaşta zafer ya da yenilginin, her şeyden önce, bütünüyle bir durumun ve onun çeşitli aşamalarının gereği gibi dikkate alınması sorunu olduğu gerçeğini hesaba katmamaktadır. Durumu bütünüyle ve çeşitli aşamalarıyla dikkate alırken ciddi eksiklikler ya da yanlışlar yapılmışsa savaş yitilir. “Dikkatsiz bir atılım, bütün oyunu yitirtir” sözü, hareketin bütünü için karara bağlayıcı olmayan kısmi bir harekete değil, [sayfa 96] durumu bütünüyle etkileyen bir harekete işaret etmektedir. Bu, satrançta da, savaşta da böyledir.

Ama durum, bir bütün olarak, parçalarından ayrılmaz ve onlardan bağımsız olamaz; çünkü bütün, parçalardan meydana

³ Strateji bilimi, sefer bilimi ve taktik bilimi, Çin askeri biliminin unsurlarıdır. Strateji bilimi, savaş durumunun bütününde egemen olan yasalarla uğraşır. Sefer bilimi, seferlerde egemen olan yasalarla uğraşır ve onları, seferlerin yönetiminde uygular. Taktik bilimi, muharebelerde egemen olan yasalarla uğraşır ve onları muharebelerin yönetiminde uygular. -Ed.

gelir. Bazan, bazı parçalar, durumu bütünüyle ciddi şekilde etkilemeksizin yıkıma ya da yenilgiye uğrayabilir. Çünkü bu parçalar bütünü belirleyici değildirler. Taktik harekâtlardaki ya da seferlerdeki bazı yenilgiler ya da başarısızlıklar, sonucu belirleyici özellikte olmadıkları için, savaş durumunun bütünüyle kötüye gitmesine yol açmayabilirler. Ama savaş durumunun bütününe tamamlayan seferlerin çoğunun ya da kesin sonuçlu bir-iki seferin yitirilmesi bütünü durumu hemen değiştirir. Buradaki “seferlerin çoğu” ya da “bir-iki sefer”, kesin sonuçludur. Savaş tarihinde, tek bir muharebedeki yenilginin, bir dizi zaferlerin sağladığı üstünlükleri sıfıra indirdiği görüldüğü gibi, birçok yenilgilerden sonra kazanılan tek bir muharebenin, yeni bir duruma yol açtığı da görülmüştür. Bu gibi hallerde, “bir dizi zafer” ve “birçok yenilgi” kısmi niteliktedir ve durumu, bütünüyle belirleyici değildir. Oysa “tek bir muharebede yenilgi” ya da “tek bir muharebede zafer” sonucu karara bağlayan rolü oynamıştır. Bütün bunlar, durumu bütünüyle hesaba katmanın önemini ortaya koyar. Genel komutayı ele almış bir kimse için en önemli nokta, dikkatini bir bütün olarak savaş durumu üzerinde toplamaktır. Koşullara göre komutanın, askeri birlikleri ve kollarını gruplandırma problemi, seferler ve çeşitli harekât aşamaları arasındaki ilişkiler, bir de, bütünüyle bizim etkinliklerimiz ile düşmaninkiler arasındaki ilişkiler üzerinde durması, temel noktadır. Bütün bu problemler, komutandan büyük bir dikkat ve çaba ister ve eğer o, bunları bir yana iter de ikinci derecedeki sorunlara dalarsa, tersliklerden kurtulamaz.

Bütün ile parça arasındaki ilişki için söylenenler, yalnız strateji ile sefer arasındaki ilişki değil, sefer ile taktikler ^[sayfa 97] arasındaki ilişki için de geçerlidir. Bunun örnekleri, bir tümen ile bu tümene bağlı alay ve taburlar arasındaki ilişkide, bölüğün harekâtıyla bu bölüğün takımları ve mangaları arasındaki ilişkide görülebilir. Komutan, hangi düzeyde olursa olsun, dikkatini yönettiği durumun bütünündeki en önemli ve belirleyici sonuç ya da etkinlik üzerinde toplamalıdır; başka sorun ve etkinlikler üzerinde değil.

Neyin önemli ya da belirleyici olduğu, genel ya da soyut düşüncelerle değil, somut koşullara göre saptanmalıdır. Askeri bir harekâta saldırı yönü ve noktası düşmanın gerçek durumuna, araziye ve bizim o andaki kuvvetlerimizin gücüne göre seçilmelidir. Komutan, erzak bol olduğu zaman askerin oburca yememesine

dikkat ettiği gibi, erzak kıt olduğu zaman da aç kalmamasını sağlamalıdır. Bazan, Beyaz bölgelerde, bir haberin az da olsa dışarı sızması, o andan sonraki çatışmada yenilgiye yolaçabilir, oysa Kızıl bir bölgede böyle bir sızıntı çoğu zaman pek önemli değildir. Yüksek rütbedeki komutanların bazı muharebelere şahsen katılmaları, ama bazılarına katılmamaları gereklidir. Askeri bir okul için en önemli sorun, müdür ile öğretmenlerin seçimi ve bir eğitim programının kabulüdür. Bir kitle toplantısı için önemli nokta, toplantıya katılmaları için kitleleri harekete geçirmek ve uygun sloganlar ortaya atmaktır. Ve buna benzer birçok konular. Kısacası, uyulması gereken ilke, dikkatimizi, durumu bütünüyle etkileyen önemli bağlantı noktalarında toplamaktır.

Bir savaş durumunu yöneten, yasaları bütünüyle incelemenin tek yolu, her şeyi derinliğine düşünmektir. Durumu bütünüyle ilgilendiren her şey gözle görülemez; bunları ancak kafa yormakla anlayabiliriz, bunun başka yolu yoktur. Durum, bütün olarak, parçalardan yapılmış olduğu için, parçalar üzerinde, seferler ve taktikler üzerinde deneyimi olan insan, daha yüksek düzeydeki konuları anlayabilir; yeter ki biraz kafa yormak istesin. Strateji sorunları şunları ^[sayfa 98] içerir :

“Düşmanla bizim aramızdaki ilişkiye gerekli önemi vermek.

“Çeşitli seferler ya da çeşitli harekât aşamaları arasındaki ilişkiye gerekli önemi vermek.

“Bir bütün olarak durum için önemli (ya da belirleyici) olan parçalara gereken önemi vermek.

“Genel durum içindeki özel hallere gereken önemi vermek.

“Cephe ile cephe gerisi arasındaki ilişkiye gereken önemi vermek.

“Kayıplar ile takviyeler, çarpışmalar ile dinlenmeler, toplanma ile dağılma, saldırı ile savunma, ilerleme ile geri çekilme, gizlenme ile meydana çıkma, ana saldırı ile yardımcı saldırı, hücum ile durdurma hareketi, merkezi komuta ile merkezi olmayan komuta, uzatmalı (*protracted*) savaş ile çabuk sonuçlu savaş, mevzii savaş ile hareketli savaş, bizim kuvvetlerimiz ile dost kuvvetler, bir askeri kol ile başka bir kol, üst ve alt kademeler, kad-

rolar ile üyeler, usta askerler ile acemiler, kıdemli kadrolar ile kıdemsiz kadrolar, eski kadrolar ile yeni kadrolar, Kızıl bölgeler ile Beyaz bölgeler, eski kızıl bölgeler ile yeniler, merkezi bölge ile belli bir üs bölgesinin sınırları, sıcak mevsim ile soğuk mevsim, zafer ile yenilgi, büyük kollar ile küçük kollar, düzenli ordu ile gerilla kuvvetleri, düşmanı yoketme ile kitleleri kazanma, Kızıl Orduyu genişletme ile takviye, askeri çalışma ile politik çalışma, geçmişteki görevler ile bugünkü görevler, bugünkü görevler ile gelecekteki görevler, bir dizi koşullardan doğan görevler ile başka bir dizi koşullardan doğan görevler, sabit cephe ile oynak cephe, iç savaş ile ulusal savaş, bir tarihsel aşama ile başka bir tarihsel aşama, vb., vb. arasındaki farka olduğu kadar, bağlantıya da gerekli önemi vermek.”

Bu strateji sorunlarının hiç birisi gözle görülmez, ama ^[sayfa 99] gene de, kafa yorarsak bütün bunları anlar, kavrar ve üstesinden gelebiliriz. Yani bir savaş ya da askeri harekâta ilgili önemli sorunları daha yüksek ilkeler düzeyine yükseltir ve bunları çözeriz. Strateji sorunlarını incelerken görevimiz bu amaca ulaşmaktır.

4. ÖNEMLİ OLAN İYİ ÖĞRENMEKTİR

Biz, Kızıl Orduyu niçin örgütledik? Düşmanı yenmek için. Savaş yasalarını niçin inceliyoruz? Onları savaşta uygulamak için.

Öğrenmek kolay iş değildir, ama insanın öğrendiğini uygulaması daha da zordur. Birçok kimse, sınıfta ya da kitaplarda askerlik sözcüğü üstüne söylev verirken, çok şey bilmiş izlenimini bırakır, ama iş gerçek savaşa gelince kimileri savaşı kazanır, kimileri yitirir. Savaş tarihimiz de, savaş deneyimlerimiz de bunu doğrular.

Peki, işin püf noktası nerede?

Gerçek yaşamda herkesin, tarihte pek az raslanan “yenilmez generaller” gibi olmasını bekleyemeyiz. Bizim istediğimiz, cesur, akıllı ve savaşta normal olarak muharebeler kazanan, akılla cesareti birleştiren generallerdir. Hem akıllı ve hem de cesur olmak için bir yöntemle sahip olmak gerekir; bu yöntem, hem öğrenirken ve hem de öğrenileni uygularken kullanılmalıdır.

Hangi yöntem? Yöntem, düşmanı ve kendi durumumuzu bütün yönleriyle, bilmek, her iki tarafın hareketlerine egemen olan yasaları bulma ve giriştiğimiz harekâta bu yasaları kullanmaktır.

Birçok ülkelerde yayınlanan askeri kitaplar, “ülkelerin koşullarına göre esnek bir şekilde uygulanması” gereğinden, yenilgiye uğranıldığı zaman alınacak tedbirlerden sözeder. Bunlardan ilkinin amacı, ilkelerin çok katı uygulanması yoluyla öznel yanlışlar yapmasına karşı komutanı uyarmak, [sayfa 100] ikincisi ise, öznel yanlışlar yaptıktan ya da nesnel koşullarda beklenilmeyen ve karşı konulamayan değişmeler olduktan sonra ortaya çıkan durumun üstesinden gelebilmesini sağlamaktır.

Öznel yanlışlar neden yapılır? Çünkü, bir savaşta ya da muharebede kuvvetlerin dağıtım ya da yönetim şekli, o yerin ve zamanın koşullarına uymaz; çünkü öznel yönetim nesnel koşullara uygun düşmez, yani öznel ile nesnel arasındaki çelişki çözülmemiştir. Yaptıkları iş ne olursa olsun, insanlar, bu gibi durumlara düşmekten biraz zor kaçınırlar, ama bazı kimselerin bu konuda daha yetenekli oldukları görülür. Her işte nispeten yüksek bir yeterlik aradığımız gibi, savaşta da daha çok zafer, daha az yenilgi isteriz. Burada işin püf noktası, öznel ile nesneli birbiriyle uygun hale getirmektir.

Taktik konusunda bir örnek alalım. Hücum için seçilen nokta düşmanın kanatlarından birisi üzerinde ise ve tam zayıf noktasının bulunduğu yere raslıyorsa, o hücum başarıya ulaşır. Bu durumda öznel, nesnelle uygun düşmüştür, yani komutanın keşfi, yargısı ve kararları düşmanın gerçek durumuna ve düzenlenişine uygun düşmüştür. Saldırı için seçilen nokta öteki kanatta ya da merkezde ise ve hücum çetin bir engelle karşılaşır ve ilerleme olanağı kalmazsa, böyle bir uygunluk yok demektir. Hücumun zamanı iyi seçilmiş ise, yedekler ne erken ne geç, tam zamanında kullanılmış ise, muharebedeki öbür düzenlemeler ve harekât düşman için değil bizim için elverişli ise, muharebe boyunca öznel yönetim, nesnel durumla tümüyle uygunluk halindedir. Böyle bir tam uygunluk, tarafların silah taşıyan ve her şeyi birbirlerinden gizli tutan insan grupları olduğu düşünülürse, savaşta ya da muharebelerde pek az rastlanan bir haldir. Bu, cansız cisimlerin ya da sıradan konuların ele alındığı gibi düşünülecek bir sorun değildir. Eğer komutanın yönetimi gerçek duruma temelden uyuyorsa, yani yönetimde [sayfa

101] sonucu belirleyici unsurlar gerçek durumla uygunluk halinde ise, zafer için bir temel vardır.

Bir komutanın doğru düzenlemeleri doğru kararlarına, doğru kararları doğru yargılarına, doğru yargıları gerekli keşiflerin yapılmasına, keşiflerde elde edilen bilgilerin bir araya getirilerek üzerinde düşünülmesine bağlıdır. Olanaklı ve gerekli bütün keşif yollarını uygular, düşman durumu hakkında toplanan bilgiler üzerinde kafa yorar; yanlış doğrudan ayırdeder, bir veriden bir başkasına, dışyüzden içyüze doğru adım adım ilerler ve bunları yaptıktan sonra, kendi tarafındaki koşulları hesaba katar; her iki tarafın durumunu, karşılıklı ilişkilerini inceler ve böylece, bazı yargılara vararak, kararlar verir, planlarını hazırlar. Bir askerin, stratejik bir planı; bir seferin ya da muharebenin planını yapmadan önce, durumu kavramak için izlediği yol budur. Dikkatsiz bir asker, bunun yerine, askeri planlarını dilediği gibi düşünerek yapar ve yaptığı bu planlar gerçeğe uymayan hayal ürünleri olur. Yalnız heveslerine kapılan aceleci bir asker, düşman tarafından aldatılmaya mahkumdur, ya da düşmanın durumunun bazı düzmece ya da kısmi görünüşlerine bakar, aslanının gerçek bilgiye, derinlemesine bir görüşe dayanmayan sorumsuz önerilerine kapılarak, her askeri planın gerekli keşiflere, düşman ile kendi durumunun, ve bunlar arasındaki iç bağıntıların dikkatle incelenmesine dayanması gerektiğini bilmediğinden ya da buna yanaşmadığından başını kayalara çarpar.

Bir durumu kavrama süreci, yalnız bir askeri planın yapılmasıyla sona ermez; bu plan yapıldıktan sonra da sürer. Planın, yürürlüğe konulmasından harekâtın sonuna kadar süren uygulanması döneminde, durumu kavramanın bir başka süreci, yani, uygulama süreci vardır. Bu süreç sırasında, daha önceki dönemde yapılan planın gerçeğe uyup uymadığının yeniden incelenmesi gerekir. Eğer gerçek durumla uygunluk halinde değilse, ya da bütünüyle gerçeğe [sayfa 102] uymuyorsa, yeni bilgilerimizin ışığı altında yeni yargılara varmak ve yeni duruma uygun olması için ilk planı değiştirmek gerekir. Aşağı yukarı her harekâta, plan, kısmen, bazı hallerde ise tümüyle değişebilir. Bu gibi değişiklikler yapılması gerektiğini anlamayan ya da buna yanaşmayıp körükörüne hareket eden kimse, kafasını kayalara çarpmaktan kurtulamaz.

Anlatılan noktalar stratejik bir etkinliğe bir sefere ya da bir muharebeye de aynı şekilde uygulanır. Görgülü bir asker, gönüllü

ve öğrenmeye istekli oldukça, kendi kuvvetleri (komutanları, adamları, silahları, ikmal olanakları vb. ve bunların hepsi) ve düşman kuvvetleri (aynı şekilde komutanları, askerleri, silahları, ikmal olanakları, vb. ve bunların hepsi) ve savaşla ilgisi yönünden politika, ekonomik durum, coğrafya ve iklim gibi koşulların hepsi hakkında bilgi sahibi olabilir ve böyle bir askerin, bir savaşı ya da harekâtı daha iyi kavrayarak, zaferden zafere koşması daha olası olur. Uzun bir süre içinde, hem kendi ve hem de düşman tarafındaki durumu daha iyi öğreneceği, girilen hareketlerin yasalarnı keşfedeceği, öznel ve nesnel durumlar arasındaki çelişkileri çözeceği için bu sonucu alacaktır. Bu öğrenme ve bilme süreci çok önemlidir; böylesine uzun bir deneyim dönemi geçirmeden savaş yasalarnı bilmek ve kavramak güçtür. Bir acemi, ya da yalnız kağıt üzerinde savaşan kimse, gerçekten yüksek rütbeli bir komutan olamaz. Bunu ancak savaşta eylemle mücadeleye katılanlar yapabilir.

İlke niteliğindeki bütün askeri yasalar ve teoriler, eskiden yaşamış ya da günümüzde yaşayan kimseler tarafından özetlenmiş geçmiş savaşların denemeleridir. Geçmiş savaşların kalıtı olan ve kan pahasına öğrenilen bu dersleri ciddiyetle incelemeliyiz. Bu, sorunun yalnız bir yanındır; bir de varılan sonuçları kendi deneyimlerimizle gözden geçirmeli, yararlı olanları benimsemeli, yararsızları bir yana itmeli, ^[sayfa 103] kendimize ait deneyimleri bu sonuçlarla birleştirmeliyiz. Bunu yapmak çok önemlidir, çünkü bunu yapmadan bir savaş yönetilemez.

Okumak öğrenmektir, ama uygulamak da öğrenmektir; hatta öğrenmenin daha da önemli bir çeşididir. Savaşı savaşarak öğrenmek, bizim temel yöntemimizdir. Okula gitmek fırsatını elde edememiş birisi bile, savaşı, savaşa katılarak öğrenebilir. Devrimci savaş bir kitle işidir; önce öğrenilip sonra yapılmaz, tersine, önce yapılır sonra öğrenilir. Zaten yapmak öğrenmek demektir. Sıradan bir sivil ile asker arasında bir fark vardır, ama aşılamayacak Çin Seddi yoktur. Bu fark kolayca kapatılabilir ve bunun yolu bir devirme, bir savaşa katılmaktır. Böyle derken, öğrenmek de uygulamak da kolaydır demiyoruz; gerçekten öğrenmek ve beceriyle uygulamak güçtür demek istiyoruz. Sivillerin de çabucak asker olabileceklerini söylerken, aradaki eşiği atlamanın güç olmadığını söylemek istiyoruz. İki anlatımı birleştirmek için, bir Çin atasözünü anabiliriz: “Azmin elinden hiç bir şey kurtulmaz.” Aradaki eşiği atlamak kolay

olduğu gibi, azmeden ve iyi öğrenen insan için bu işte ustalaşmak da olmayacak şey değildir.

Bütün öteki şeylere egemen olan yasalar gibi, savaş yasaları da nesnel gerçekliklerin zihnimizdeki yansılardır. Aklın dışındaki her şey, nesnel gerçektir. Bundan dolayı, öğrenilmesi ve bilinmesi gereken şey, düşman taraftaki ve bizim tarafımızdaki durumdur. Bu her iki durum da inceleme konusu diye alınabilir, oysa akıl, (yani düşünme yeteneği) incelemeyi yapandır. Bazı kimseler, kendilerini iyi bilirler de düşmanlarını bilmezler; bazılarının durumu ise bunun tersidir. Bunların her ikisi de savaş yasalarını öğrenme ve uygulama sorununu çözemez. Eski Çin'in büyük askerlik uzmanı Sun Vu Zu, kitabında: "Düşmanı ve kendini tanırsan, yenilgi tehlikesi olmaksızın yüzlerce savaş ^[sayfa 104] verebilirsin"⁴ der. Bu, öğrenme ve uygulama aşamaları ile nesnel gerçekliğin gelişim yasalarının öğrenilmesi karşımızdaki düşmanın üstesinden gelinmesi için girişilecek işlerin bu yasalara uygun olarak düzenlenmesi gereğine işaret ediyor. Bu sözü hafife almamalıyız.

Savaş, uluslar, devletler, sınıflar ya da politik gruplar arasındaki en yüksek mücadele biçimidir ve uluslar, devletler, sınıflar ya da politik gruplar, savaşırken, zafere ulaşmak için bütün savaş yasalarını uygularlar. Savaşta zafer ya da yenilgi, her şeyden önce her iki tarafın askeri, politik, ekonomik ve doğal koşullarına bağlıdır. Ama hepsi bu kadar değil. Sonucu saptayan, bir de, her iki tarafın savaşı yönetmedeki öznel yeteneğidir. Bir asker, savaşı kazanmaya çabalarken, maddi koşullarına koyduğu sınırları aşamaz. Ne var ki, bu sınırlar içinde zafere ulaşabilir ve bunun için çaba da göstermesi gerekir. Bir askerin eylem alanı nesnel maddi koşullar üzerine kurulmuştur, ama bu sahne üzerinde, ses, renk, görkem dolu birçok dram yönetebilir. Bundan dolayı, belirli askeri, politik, ekonomik ve doğal koşullar, yani nesnel maddi temeller üzerinde, Kızıl Ordu komutanlarımız güçlerini ortaya koymalı, ulusal ve sınıfsal düşmanlarımızı altederek bu kötü dünyayı değiştirmek için bütün kuvvetlerimizi harekete getirmelidirler. Savaşın yönetilmesinde bizim öznel yönetimimiz, kendisini burada gösterebilir ve

⁴ Sun Vu Zu, ya da Sun Vu, M.Ö. 5. yüzyılda yaşamış ünlü bir Çinli askeri bilimcidir. Savaş konusunda 13 bölümden meydana gelen *Sun Zu* adlı bir bilimsel yapıtı yayımlamıştır. Aktarma, "Hücum Stratejisi" adlı 3. bölümden yapılmıştır. -Ed.

göstermelidir. Kızıl Ordu komutanlarımızdan hiç birinin yanlışlar yapan öfkeli bir adam haline gelmesine izin vermeyiz. Kızıl Ordu-daki bütün komutanların, hem yiğit ve hem de akıllı ve savaş bo-yunca meydana gelen değişmelere, olaylara egemen olabilecek kahramanlar olmalarını kesinlikle isteriz. Savaş okyanusunda ku-laç atarken, yalnızca bozulmamakla kalmamalı, ama hesaplı ku-laçlarla karşı kıyıya [sayfa 105] ulaşmayı kesinlikle sağlamalıdır. Savaş yönetme yasaları, savaş okyanusunda yüzebilme sanatından iba-rettir.

Yöntemlerimiz üzerinde söyleyeceğimiz bunlardır.

İKİNCİ BÖLÜM ÇİN KOMÜNİST PARTİSİ VE ÇİN DEVRİMCİ SAVAŞI

1924'te başlayan Çin devrimci savaşı iki aşamadan geçti: ilki 1924'e kadar, ikincisi 1927'ye kadardır; Japonya'ya karşı ulusal devrimci savaş dönemi şimdi başlayacak. Bu üç dönemde de, bu devrimci savaş, Çin proletaryası ile onun partisi olan Çin Komünist Partisinin önderliğinde verilmiştir, verilmektedir ve verilecektir. Çin devrimci savaşında baş düşmanlar, emperyalizm ile feodal güçlerdir. Çin burjuvazisi, bu devrimci savaşta, belirli tarihsel dönüm noktalarında savaşa katılabilirse de, burjuvazinin bencilliği ve poli-tik ve ekonomik bağımsızlıktan yoksunluğu, Çin devrimci savaşını kesin zafere ulaştırma yolunda önderlik etmede onu hem gönülsüz ve hem de gücü yetmez hale getirmektedir. Çin köylülüğünün ve kent küçük-burjuvazisinin kitleleri, bu devrimci savaşta, etkin rol oynamak ve onu tam zafere ulaştırmak istemektedir. Onlar, de-VRİMCI savaşta ana kuvvetlerdir, ancak, küçük üreticiler oldukları için, politik görüşleri sınırlı kalmaktadır (bazı işsiz kitlelerin anarşist görüşleri vardır), ve bu yüzden savaşta doğru önderlik etmeye güç yetirecek durumda değildirler. Bundan dolayı, proletaryanın politi-ka sahnesinde görüldüğü bir çağda, Çin devrimci savaşına önderlik etme sorumluluğu, zorunlu olarak Çin Komünist Partisinin omuzlarına yüklenmektedir. Bu çağda, proletarya ile Komünist Partisinin önderliğinden yoksun ya da buna aykırı olan bir devrimci savaş, kesin olarak yenilgiyle sona erer. Yan-sömürge Çin'de, bütün toplumsal tabakalar, politik gruplar arasında proletarya ve Komü-nist Partisi, dar görüşlülükle bencillikten en arınmış, politik [sayfa 106]

yönden en ileri görüşlü, en iyi örgütlenmiş ve önder sınıf olan proletaryanın ve onun politik partisinin bütün dünyadaki deneylerini öğrenmeye ve bu deneylerden kendi davalarında yararlanmaya en hazır olanlardır. Bundan ötürü, ancak proletarya ile Komünist Partisi, köylülüğe, kent küçük-burjuvazisine ve burjuvaziye önderlik edebilir, köylülüğün ve küçük-burjuvazinin dar görüşlülüğünün, işsiz kitlelerin yıkıcılığının üstesinden gelebilir ve (Komünist Partisi izleyeceği politikada yanılmadıkça) burjuvazinin sallantılı durumuna ve kararsızlığına karşı koyabilir ve zafere giden yolda devrime ve savaşa kılavuzluk edebilir.

1924-27 devrimci savaşı, uluslararası proletarya ile Çin proletaryasının ve bunların partilerinin, Çin ulusal burjuvazisine ve bu partilere politik etkiler yaptığı ve onlarla politik işbirliğine girdiği koşullar içinde verilmiştir. Bununla birlikte, bu devrimci savaş, önce büyük burjuvazinin ihaneti ve devrimci saflardaki oportünistlerin devrimci önderliğinden gönüllü olarak vazgeçmeleri yüzünden, en nazik zamanda başarısızlığa uğramıştır.

1927'den günümüze kadar süren Tanımsal Devrim Savaşı, yeni koşullar altında verilmiştir. Bu savaşta düşman, yalnız emperyalizm değildir, ama aynı zamanda büyük burjuvazi ile büyük top-rak ağalarının ittifakıdır. Ve ulusal burjuvazi, büyük burjuvazinin kuyruğu haline gelmiştir. Bu devrimci savaş, kesin önderliği elinde bulunduran Komünist Partisince yönetilmektedir. Bu kesin önderlik, devrimci savaşın sonuna kadar azimle yürütülebilmesi için en önemli koşuldur. Bu olmaksızın, devrimci savaşı böylesine bir azimle yürütmek olanaksızdır.

Çin Komünist Partisi, Çin devrimci savaşını cesaretle ve azimle yürüttü ve on beş yıl gibi uzun bir süre,⁵ kendisinin [sayfa 107] halkın dostu olduğunu; halkın çıkarlarının savunulması, özgürlüğü ve kurtuluşu için her zaman devrimci savaşın ön saflarında mücadele ettiğini bütün ulusa gösterdi.

Çin Komünist Partisi, çetin mücadelelerle, kahraman üyelerinin yüz binlercesini ve kahraman kadrolarının on binlercesini şehit vererek, bütün ülkede, yüzlerce milyonluk halk arasında büyük ve eğitici bir rol oynadı. Partinin devrimci mücadelede kazandığı

⁵ Yoldaş Mao Çe-tung, 1936'da bu makaleyi yazdığı zaman, Çin Komünist Partisinin (1921 Temmuzunda) kurulmasından bu yana onbeş yıl geçmişti. -Ed.

büyük tarihsel başarılar, Çin'in ulusal bir düşman tarafından işgal edildiği bu en nazik zamanda, Çin'in yaşaması ve kurtuluşu için gerekli önkoşulu sağladı. Bu önkoşul uzun yıllar sınıandıktan sonra halkın büyük çoğunluğunun güvenini kazanmış ve halk tarafından seçilmiş bir önderliğin artık varolmasıdır. Bugün, halk, Komünist Partisinin söylediğini, öteki partilerin söylediklerinden daha çok kabul ediyor. Eğer Çin Komünist Partisinin son on beş yıldır verdiği çetin mücadele olmasaydı, yeni bir boyun eğdirme tehdidiyle yüzyüze olan Çin'i kurtarmak olanaksız olurdu.

Sağ oportünist Çen Tu-siyu⁶ ile "sol" oportünist Li Lisan'ın⁷ yanlıgıları dışında, Çin Komünist Partisi, devrimci savaş sırasında iki başka yanlış daha yaptı. İlk yanlış [sayfa 108] 1931-1931-34 yılındaki "sol" oportünizmdi.⁸ Bu, Tarımsal Devrimci Savaşta ciddi kayıplar

⁶ Çen Tu-siyu, aslında Pekin Üniversitesinde bir profesördü ve *Yeni Gençlik*'in yayımlayıcısı olarak da ün yapmıştı. Çin Komünist Partisinin kurucularından biridir. 4 Mayıs Hareketindeki ününden ve Partinin başlangıç dönemindeki toyluğundan dolayı Partinin genel sekreteri oldu. 1924-27 devriminin son döneminde, Çen Tu-siyu'nun Parti içinde temsil ettiği sağcı düşünce, teslimiyetçi (kapitülasyonist) bir çizgide geliştirdi. Yoldaş Mao Çe-tung, teslimiyetçilerin o zaman "partinin önderliğini gönüllü olarak köylü yığınlarına, kent küçük-burjuvazisine ve orta burjuvaziye teslim ettiğini, özellikle Partinin silahlı kuvvetlerin önderliğinden vazgeçtiğini ve böylelikle devrimin yenilgisine yol açtığını" ("Şimdiki Durum ve Ödevlerimiz", Mao Çe-tung, *Seçme Yapıtlar*, İngilizce baskı, FLP Peking, 1961, c. IV, s. 171) gördü. 1927 yenilgisinden sonra, Çen Tu-siyu ve bir avuç başka teslimiyetçi, devrimin geleceğini inançlarını yitirdiler ve tasfiyeciler (*liquidationist*) oldular; gerici trotskist yolu tuttular ve trotskistlerle birlikte Partiyi karşı küçük bir grup oluşturdular. Bunun sonucu olarak, Çen Tu-siyu, Kasım 1929'da, Partiden çıkarıldı. 1942'de öldü. -Ed.

⁷ Genellikle "Li Li-san çizgisi" diye bilinen Li Li-san'ın "sol" oportünizmi, Parti içinde 1930 Haziranından başlayarak aşağı yukarı dört ay için Partide etkili olan ve o zaman Çin Komünist Partisi Merkez Komitesinin en etkili önderi olan Li Li-san'ın temsil ettiği "sol" oportünist çizgidir. Li Li-san çizgisinin ayrıncı özellikleri şunlardır: Partinin Altıncı Ulusal Kongresinin politikasına aykırı hareket etti; devrim için kitle kuvvetini geliştirmek gerektiğini ve devrimin gelişmesinin inişli çıkışlı olduğunu reddetti. Yoldaş Mao Çe-tung'un dikkatimizi uzun süre kırsal bölgelerde üs alanları yaratmaya vermemiz gerektiği kentleri kuşatmak için kırsal bölgeleri kullanma ve üsleri ülke çapında bir devrim kabarması için kullanma düşüncelerini "son derece yanlış, ve köylü mantığının yerel ve tutucu temel özelliği" saydı. Aynı zamanda, dünya devriminin inişli çıkışlı gelişmesini de reddetti. Çin devriminin genel patlamasının, zorunlu olarak dünya devriminin genel patlamasına yolaçacağını, dünya devrimi olmadan Çin devriminin başarıya ulaşamayacağını kabul etti. Çin burjuva demokratik devriminin uzatılmışlık doğasını da reddetti ve bir ya da daha fazla eyaletteki zafer başlangıçlarının sosyalist devrime geçişin başlangıcı demek olduğunu kabul etti ve böylece, birtakım yersiz "sol" servüncü tedbirler formüleştirdi. Yoldaş Mao Çe-tung, bu yanlış tutuma muhalefet etti ve kadroların ve Parti üyelerinin geniş yığınları da bu tutumun düzeltilmesini istediler. Eylül 1930'da, Partinin Altıncı Merkez Komitesinin Üçüncü Genel Toplantısında, Li Li-san, yukarıda söylenen yanlıgılarını kabul etti ve Merkez Komitesindeki önderlik durumunu bıraktı. Yoldaş Li Li-san, uzun sürede, yanlış görüşlerini düzeltti ve Partinin Yedinci Ulusal Kongresinde yeniden Merkez Komitesine seçildi. -Ed.

vermemize ve düşmanın beşinci “kuşatma ve ezme” seferini yenilgiye uğratmak yerine üs bölgelerimizi yitirmemize ve Kızıl Ordunun zayıf düşmesine yolaçtı. Bu yanlış, 1935 Ocağında, Zunyi’de yapılan Merkez Komitesi Politik Bürosunun genişletilmiş toplantısında düzeltildi. İkinci yanlış 1935-36’da Çang Kuyo-tayo’nun sağ [sayfa 109] oportünizmimdi.⁹ Bu yanlış öylesine gelişmelere yolaçtı ki, hem Partinin ve hem de Kızıl Ordunun disiplinini zayıflattı ve Kızıl

⁸ Partinin Altıncı Merkez Komitesinin Eylül 1930’daki Genişletilmiş Toplantısı ve merkezi yönetimin ondan sonra gelen kesimleri, Li Li-san çizgisine bir son vermek için olumlu birçok çare kabul etti. Ama daha sonra, pratik devrimci mücadelede deneyim kazanmamış birtakım yoldaşlar, yoldaş Çen Şayo-yu (Vang Ming) ve Çin Pang-siyen (Po Ku) kılavuzluğunda, Merkez Komitesinin tedbirlerine karşı çıktılar. *Çin Devrimci Savaşında Strateji Sorunları* adlı kitapçıkta Parti içindeki asıl tehlikenin “sol” oportünizm olmadığını, ama “sağ oportünizm” olduğunu önemle ilan ettiler ve kendi etkinliklerini haklı çıkarmak için, Li Li-san’ın çizgisini “sağcı” diye eleştirdiler. Li Li-san çizgisini ve öbür “sol” düşünceleri ve politikaları yeni bir kisse altında sürdüren, yeniden canlandıran ya da geliştiren yeni bir politik program ileri sürdüler ve yoldaş Mao Çe-tung’un doğru yoluna karşı çıktılar. Yoldaş Mao Çe-tung, özellikle bu yeni “sol” oportünist yolu eleştirmek için bu makaleyi, “Çin Devrimci Savaşında Strateji Sorunları”nı, yazdı. Bu çizgi, Partinin Altıncı Merkez Komitesinin Ocak 1931’deki Dördüncü Genişletilmiş Toplantısından başlayarak, Eylül 1935’e, Politik Büronun Merkez Komitesi tarafından, Zunyi’deki Kuyayçov eyaletinde, yaptırılan toplantısına kadar Partide egemen oldu. Ve bu toplantı, bu yanlış çizginin egemenliğine son vererek yoldaş Mao Çe-tung’un başkanlığında yeni bir merkezi önderlik kurdu. Yanlış “sol” çizgi partiyeye oldukça uzun bir süre (dört yıl) egemen oldu ve ağır kayıplara ve Partiye ve devrime zararlı sonuçlara yolaçtı. Çin Komünist Partisinde, Çin Kızıl Ordusunda ve üs bölgelerinde yüzde doksan bir kayba neden oldu; devrimci üs bölgelerindeki on milyon insan, Kuomintang’ın zalim baskısı altına sokuldu ve Çin devriminin gelişimi geciktirildi. Yanılan yoldaşların ezici bir çoğunluğu uzun bir deneyimle öğrenme süreci içinde yanıldıkları anladı ve düzeltti. Ve bu yoldaşlar, Partiye ve halka yararlı iyi işler yaptı. Bugün, yoldaş Mao Çe-tung’un önderliğinde, öbür yoldaş kitleleriyle, Parti içinde ve ortak bir politik anlayışta birleşmişlerdir. “Partimizin Tarihindeki Belirli Sorunlara Dair Kararlar” Altıncı Merkez Komitesinin Nisan 1945’teki Yedinci Genişletilmiş Toplantısında kabul edildi ve bu yanlış çizginin çeşitli yanlarını ayrıntılı olarak özetledi. -Ed.

⁹ Çan Kuyo-tayo, Çin devrimine ihanet eden birisiydi. Devrim konusunda spekülasyon yaparak gençliğinde Çin Komünist Partisine katıldı. Parti içinde birçok yanlış yaptı ve vahim suçlar işleyerek akıbetini buldu. 1935’te Kızıl Ordunun Kuzeye doğru yürütmesine karşı çıktı, Kızıl Ordunun azınlık ulusallıkların yaşadığı Seçhuvan-Sikang sınırındaki bölgelere (Sikang eyaleti 1955’te ilga edildi: bugün bir parçası Seçhuvan eyaletine, öbür parçası ile Tibet Bağımsız Bölgesine bağlıdır) geri çekilmesini savunan bir bozguncu ve tasfiyeciydi. Partiye ve Merkez Komitesine karşı haince etkinliklere açıkça katıldı ve kendi düzmece merkez komitesini kurdu, Partinin ve Kızıl Ordunun birliğini zedeledi ve Dördüncü Cephe Ordusunun ağır kayıplara uğramasına yolaçtı. Yoldaş Mao Çe-tung’un sabırlı eğitimi sayesinde, Merkez Komitesi, Dördüncü Cephe Ordusu ve kadrolar, Merkez Komitesinin doğru önderliği altında hemen geri döndüler ve daha sonraki mücadelelerde başarılı bir rol oynadılar. Bununla birlikte, Çan Kuyo-tayo ıslah olmadığını ortaya koydu, 1938 baharında Şensi-kansu-Ninsiyu sınır bölgesinden kaçtı ve Kuomintang’ın gizli polisine katıldı. -Ed.

Ordunun ana kuvvetlerinde ciddi kayıplar verilmesine yolaçtı. Ama bu yanlış da, sonunda, Merkez Komitesinin doğru önderliği ve Parti üyelerinin, Kızıl Ordu komutanlarının ve savaşçılarının politik bilinci sayesinde düzeltildi. Bütün bu yanlışlar, Partiye, devrimimize ve savaşımıza elbette zararlı oldu, ama sonunda onları giderdik; ve böyle yapmakla Partimiz ve Kızıl Ordumuz çelikleşti ve daha da güçlendi.

Çin Komünist Partisi, canlı görkemli ve muzaffer bir devrimci savaşı yönetti ve yönetegidiyor. Bu savaş, yalnız Çin'in kurtuluş bayrağı değildir, uluslararası devrimci önemi de olan bir savaştır. Yeryüzündeki devrimcilerin gözleri bize ^[sayfa 110] dikilmiş durumda. Bu yeni aşamada, Japonlara karşı ulusal devrimci savaş aşamasında, Çin devrimi tamamlanana kadar önderliği sürdüreceğiz ve Doğudaki ve bütün dünyadaki devrimler üzerinde derin etkiler yaratacağız. Bizim devrimci savaşımız, doğru bir marksist askeri çizgiyi gereksindiğimiz kadar, doğru bir marksist politik çizgiyi de gereksindiğimizi ortaya koymaktadır. On beş yıllık devrim ve savaş, böyle bir politik ve askeri çizgiyi şekillendirdi. Bundan sonra, savaşın yeni aşamasında da, tutulan yolların zenginleşeceğine ve böylece ulusal düşmanı yenme amacımıza ulaşacağımıza inanıyoruz. Tarih, bize, doğru politik ve askeri yolların durup dururken kendiliğinden ortaya çıkmadığını, ancak mücadeleyle elde edildiğini anlatıyor. Bu yollar, bir yandan “sol” oportünizmle, bir yandan da sağ oportünizmle savaşmak zorundadır. Devrimi ve devrimci savaşı engelleyen bu zararlı eğilimler ile mücadele etmez ve bunların üstesinden gelemezsek, doğru bir hareket çizgisi saptamamız ve bu savaşta zafere ulaşmamız olanaksızdır. Bu kitapçığımda yanlış görüşlere sık sık değinmemin gerekçesi budur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM ÇİN DEVRİMCİ SAVAŞININ AYIRICI ÖZELLİKLERİ

1 . KONUNUN ÖNEMİ

Çin devrimci savaşının kendi ayırıcı özellikleri olduğunu kabul etmeyen, bilmeyen ya da bilmek istemeyen kimseler, Kızıl Ordunun, Kuomintang kuvvetlerine karşı verdiği savaşı, genel olarak savaşla ya da Sovyetler Birliği'ndeki iç savaşla bir tutuyorlar.

Sovyetler Birliği'nde Lenin ile Stalin'in yönettiği iç savaş deneyinin dünya ölçüsünde bir önemi vardır. Çin Komünist Partisi de dahil, bütün komünist partiler, bu deneye ve Lenin ile Stalin'in savaşla ilgili teorik yorumlarına, kılavuzları olarak, saygı duyarlar. Ama [sayfa 111] bu, onu kendi koşullarımıza mekanik olarak uygulamamız demek değildir. Çin'in devrimci savaşını Sovyetler Birliği'ndeki iç savaştan ayıran pek çok özellikler vardır. Bu ayrıncı özellikleri hesaba katmamak ya da onların varlığını yadsımak, hiç kuşkusuz yanlıştır.

Düşmanımız da benzer yanlışlar yaptı. Kızıl Orduya karşı savaşmanın, başka kuvvetlerle mücadelede kullanılanlardan farklı bir stratejiyi ve taktiği gerektirdiğini anlayamadı. Çeşitli bakımlardan üstünlüğüne güvenerek bizi hafife aldı ve eskiden beri uyguladığı savaş yöntemlerine saplanıp kaldı. 1933'te giriştiği dördüncü "kuşatma ve ezme" seferinden önce de, sefer sırasında da, böyle yaptı ve bir dizi yenilgiye uğradı. Kuomintang ordusunda, önce gerici Kuomintang generali Liyu Vay-yuan, ardında da Tay Yueh, sorunu yeni bir biçimde ele almayı önerdiler. Bu düşünce sonunda, Çan Kay-şek tarafından kabul edildi. Böylece Luşan'da Çan Kay-şek Subay Eğitim Birliği kuruldu¹⁰ ve beşinci "kuşatma ve ezme" seferinde yeni gerici askeri ilkeler uygulanmaya başlandı.¹¹

Düşman, askeri ilkelerini Kızıl Orduya karşı girişeceği harekâta uyacak şekilde değiştirince, saflarımızda "eski yollara" dönen bazı kimseler ortaya çıktı. İşlerin genel gidişine uygun yollara dönülmesini savundular, her olayın özel koşullarına uymayı, Kızıl Ordunun giriştiği kanlı muharebelerde kazanılan deneyleri reddettiler, emperyalizmin, Kuomintang'ın ve Kuomintang ordusunun gücünü küçümsediler, ve düşmanın benimsediği yeni gerici ilkeleri görmezlikten geldiler. Bunun bir sonucu olarak, şensi-Kansu sınır [sayfa 112] bölgesi dışındaki bütün devrimci üs bölgeleri yitirildi. Kızıl Ordunun varlığı 300.000'den on binlere indi; Çin Komünist Partisinin üye sayısı, gene 300.000'den on binlere indi; Kuomintang böl-

¹⁰ Luşan'daki Subay Eğitim Birliği, Çan Kay-şek tarafından, Temmuz 1933'te, Kiyangsi eyaletinde, Kiyukuyang'daki Luşan dağında anti-komünist kadrolar yetiştirmek için kurulmuş bir örgüttü. Çan Kay-şek'in silahlı kuvvetlerindeki subaylar oraya sırayla gönderiliyor, Alman, İtalyan ve Amerikan öğreticilerden faşist askeri ve politik dersler alıyorlardı. -Ed.

¹¹ Bu yeni askeri ilkeler Çan Kay-şek avenesinin "blokhavz savaşı" politikasını büyük ölçüde belirledi. Bu politikaya göre, adım adım ilerliyor ve her adımda kendilerini takviye ediyorlardı. -Ed.

gelerindeki Parti örgütlerinin hemen hemen hepsi yok edildi. Kıscası, bunun bedelini çok ağır ödedik ve bunun tarihsel bir önemi oldu. Bu kimseler, kendilerine marksist-leninist diyorlardı, ama bunların aslında marksizm-leninizmden haberleri bile yoktu. Lenin, marksizmin temelinin, marksizmin ruhunun, somut koşulların somut çözümlenmesi olduğunu söyler.¹² Bizim, bu yoldaşlarımızın kesinlikle unuttukları nokta buydu.

Bütün bunlardan şu sonuç çıkar ki, Çin devrimci savaşının özellikleri anlaşılmaksızın onu ne yönetmeye, ne de zafere ulaştırmaya olanak vardır.

2. ÇİN DEVRİMÇİ SAVAŞININ AYIRICI ÖZELLİKLERİ NELERDİR?

Öyleyse Çin devrimci savaşının ayırıcı özellikleri nelerdir? Bence dört temel özellik var:

Birincisi, Çin, politik ve ekonomik bakımdan dengesiz bir şekilde gelişmiş, 1924-27 devriminden geçmiş, yarı-sömürge bir ülkedir.

Bu ayırıcı özellik, Çin devrimci savaşının gelişme ve zafere ulaşma olanaklarının belirtisidir. Biz, bu gerçeğe, 1927 sonlarında ve 1928 başlarında Çin'de gerilla savaşı başladığında, Hunan-Kiyangsi sınır bölgesindeki Çinkang dağlarındaki bazı yoldaşlar, "Kızıl bayrağı ne kadar zaman dalgalandırabiliriz?" sorusunu ortaya attıkları zaman (Hunan-Kiyangsi Sınır Bölgesi Birinci Parti Kongresinde)¹³ [sayfa 113] işaret ettik. Çünkü en temel sorun buydu. Çin'in devrimci üs bölgeleri ile Çin Kızıl Ordusunun yaşamayı ve gelişmeyi sürdürüp sürdürmeyeceği sorusuna yanıt vermeksizin bir adım bile ilerleyemezdik. 1928'de yapılan Çin Komünist Partisi Altıncı Ulusal Kongresi, bu soruya yeniden yanıt verdi. O zamandan beri, Çin devrim hareketi doğru bir teorik temel kazandı.

Şimdi bu ayırıcı özelliği inceleyelim.

¹² Bkz. V. İ. Lenin, "Sol 'Komünizm'". Bu yazısında Lenin, Macar Komünisti Bela Kun'u eleştirerek şöyle demişti: "Marksizmin en esaslı şeyini, marksizmin ruhunu, somut koşulların somut tahlilini bir yana bırakıyor" (*Toplu Yapıtlar*, Rusça baskı, Moskova 1950, c. XXXI, s. 143). -Ed.

¹³ Hunan-Kiyangsi Sınır Bölgesi Birinci Parti Kongresi, 20 Mayıs 1928'de, Ninkang ilçesinde, Mayoping'te sürdürüldü. -Ed.

Çin'in politik ve ekonomik gelişmesi dengesizdir: zayıf bir kapitalist ekonomi, kendisinden üstün bir yarı-feodal ekonomi ile yanyanadır; birkaç modern sanayi ve ticaret kenti geniş ve hareketsiz bir kırsal bölge ile biraradadır; birkaç milyon sanayi işçisi, eski sistem altında alinteri döken birkaç yüz milyon köylü ve zanaatçıyla yanyanadır; merkezi hükümeti denetleyen büyük savaş ağaları, eyaletleri yöneten küçük savaş ağalarıyla eleledir; iki çeşit gerici ordu, Çan Kay-şek'in sözde Merkezi Ordusu ile eyaletlerde savaş ağalarının komutası altındaki "çeşitli birlikler" omuz omuzadır; birkaç demiryolu ile buharlı gemi hattı ve karayolu, çıplak ayakla bile farkedilmesi güç olan sayısız el arabası yolu ve patika ile yanyanadır.

Çin, yarı-sömürge bir ülkedir, emperyalist güçler arasındaki bölünmeler Çin'deki egemen gruplar arasında da ayrımlar yaratıyor. Birkaç ülkenin deneti altındaki yarı-sömürge bir ülke ile tek bir ülkenin deneti altındaki sömürge bir ülke arasında fark vardır.

Çin geniş bir ülkedir, "doğu karanlık iken batı aydınlıktır; güneyde her şey karanlıkken kuzeyde hala aydınlık vardır". Yani, kişinin manevra yapacak yer yokluğundan tasalanmaması gerekir.

Çin büyük bir devrim geçirdi; bu, ona, Kızıl Ordunun geliştiği tohumu sağladı; bu, ona, Kızıl Ordunun önderini, yani Çin Komünist Partisini kazandırdı; bu, ona, bir devrime katılma deneyiminden geçen halk kitlelerini bağışladı. [sayfa 114]

İşte bu yüzden, Çin devrimci savaşının ilk ayrıncı özelliğinin, bu savaşın politik ve ekonomik bakımdan dengesiz bir şekilde gelişmiş ve bir devrimden geçmiş geniş bir yarı-sömürge verildiğini söylüyoruz. Bu ayrıncı özellik, bizim askeri stratejimizi ve taktiğimizi saptadığı gibi, politik strateji ve taktiğimizi de belirliyor.

İkinci ayrıncı özellik, düşmanımızın büyük ve güçlü olmasıdır.

Durum Kızıl Ordunun düşmanı olan Kuomintang'da nasıldır? Kuomintang, politik iktidarı ele geçiren ve bu iktidarı az çok sağlamlaşmış bir partidir. Dünyanın belli başlı emperyalist devletlerinin desteğini kazanmış durumdadır. Ordusunu yeniden düzenlemiş, böylece Çin tarihindeki ordulardan farklı hale getirmiş ve bütünüyle modern devletlerin ordularına benzetmiştir. Bu ordu, silah ve *malzeme* bakımından Kızıl Ordudan daha iyi donatılmıştır;

Çin tarihindeki bütün ordulardan, ve herhangi bir ülkedeki ordu-
dan daha büyüktür. Kuomintang ordusu ile Kızıl Ordu arasında
dünya kadar fark vardır. Kuomintang, Çin politikasında, ekonomis-
inde, ulaştırmasında kilit noktaları ya da yaşamsal önemi olan hat-
ları deneti altına almıştır; politik gücü, ulus çapındadır.

Çin Kızıl Ordusu, büyük ve güçlü bir düşmanla yüzyüzedir.
Çin devrimci savaşının ikinci ayıncı özelliği budur. Bu durum, Kızıl
Ordunun askeri harekâtını birçok bakımdan, genel anlamda
savaştan ve Sovyetler Birliği'ndeki iç savaştan ya da Kuzey Seferin-
den farklı hale getirmektedir.

Üçüncü ayıncı özellik, Kızıl Ordunun küçük ve zayıf olması-
dır.

Çin Kızıl Ordusu, gerilla birliklerinden başlayarak, ilk Büyük
Devrim yenilgisinden sonra meydana geldi. Bu, hem dünyadaki
gerici kapitalist ülkelerdeki nispi politik ve ekonomik kararlılık dö-
nemine, hem de Çin'deki gerici bir ^[sayfa 115] döneme raslar.

Bizim politik iktidanimız, dağınık ve tecrit edilmiş dağlık ya
da uzak bölgelerde varlığını sürdürmekte, dışardan hiç bir yardım
görmemektedir. Devrimci üs bölgelerindeki ekonomik ve kültürel
koşullar, Kuomintang bölgelerine göre, geri durumdadır. Devrimci
üs bölgeleri, sadece kırsal yerleri ve küçük kentleri içine almaktadı-
r. Bu bölgeler başlangıçta çok küçüktü ve o zamandan beri de
pek gelişmedi. Üstelik bunlar, durağan değil, sürekli bir değişme
içindedir; Kızıl Ordunun gerçekten sağlam üsleri yoktur.

Kızıl Ordu, sayıca küçük, silahça zayıf ve silah, yakacak, gi-
yecek gibi ikmal maddeleri sağlamakta büyük güçlüklerle yüzyü-
zedir.

Bu ayıncı özellik, öncekiyle tam bir karşıtlık içindedir. İşte
bu keskin karşıtlıktan Kızıl Ordunun strateji ve taktiği ortaya çıkı-
yor.

Dördüncü ayıncı özellik, Komünist Partisinin önderliği ve
tarımsal devrimdir.

Bu ayıncı özellik, ilk özelliğin kaçınılmaz sonucudur ve iki
yönlüdür. Bir yandan, Çin devrimci savaşının Çin'de ve bütün dünya-
da gerici bir döneme raslamasına karşın, Komünist Partisinin ön-
derliğinde olması ve köylülüğün desteğini kazanması dolayısıyla
zafere ulaşmak olanaklıdır. Bu destek sayesinde ki, üs bölgeleri-
miz, küçük de olsalar, politik bakımdan güçlüdürler ve kuvvetli

Kuomintang rejimine azimle karşı koymaktadırlar. Askeri yönden ise, Kuomintang saldırılarına büyük güçlükler çıkartmaktadırlar. Kızıl Ordu küçük olmakla birlikte, savaş gücü büyüktür; Komünist Partisinin önderliğindeki üyeleri, tarımsal devrim sırasında yetişmişlerdir ve kendi çıkarları için mücadele etmektedirler ve komutanları ile savaşçıları politik bakımdan birlik halindedirler.

Öte yandan, Kuomintang tam bir karşıtlık gösteriyor. Tarımsal devrime karşı çıktığı için köylülerce desteklenmiyor. [sayfa 116] Kuomintang, büyük bir ordusu olduğu halde, aslında küçük üretici olan erlerini ve küçük rütbeli subaylarını, yaşamlarını Kuomintang için isteyerek verecek hale getiremiyor. Subaylar ve erler, politik bakımdan bölünmüş durumda oldukları için savaş güçleri azalıyor.

3. BU AYIRICI ÖZELLİKLERDEN ÇIKAN STRATEJİMİZ VE TAKTİKLERİMİZ

Demek ki, Çin devrimci savaşının başlıca ayırıcı özellikleri şunlar oluyor: politik ve ekonomik bakımdan dengesiz bir şekilde gelişen ve büyük bir devrim geçiren geniş bir yan-sömürge ülke; büyük ve güçlü bir düşman; küçük ve zayıf bir Kızıl Ordu; ve tarımsal bir devrim. Bu ayırıcı özellikler, hem Çin devrimci savaşının yönetim çizgisini, hem de bu savaşın birçok stratejik ve taktik ilkelerini belirliyor. Birinci ve dördüncü ayırıcı özelliklerden, Çin Kızıl Ordusunun büyüyeceği ve düşmanı yenme olanağı bulunduğu sonucunu çıkartabiliriz. İkinci ve üçüncü ayırıcı özelliklerden, Çin Kızıl Ordusunun hızla büyümesi ve düşmanı çabuk yenmesinin olanaksız olduğu sonucu çıkar. Yani, bu savaş uzatmalı bir savaş olacaktır ve hatta, iyi yönetilmezse yitirebilecektir.

Bunlar, bir devrimci savaşın iki yanındır. Bunlar, zamandaş olarak vardır; yani, elverişli etkenler de var, güçlükler de var. Bu, Çin devrimci savaşının temel yasasıdır ve öteki yasaların birçoğu buna bağlıdır. On yıllık savaş tarihi, bu yasanın geçerliliğini kanıtlamıştır. Gözleri olup da bu temel yasayı görmeyen, ne Çin devrimini yönetebilir ne de Kızıl Orduyu zafere ulaştırabilir.

Aşağıdaki ilke sorunlarının hepsini doğru olarak çözmek zorunda olduğumuz açıktır.

“Stratejik yönümüzü doğru olarak saptamak, saldırıda iken

serüvenciliğe, savunmadayken tutuculuğa, bir yerden [sayfa 117] başka bir yere geçerken kaçaklığa karşı çıkmalıyız.

“Hareketin gerilla karakterini kabul etmekle birlikte, Kızıl Orduda gerillacılığa karşı çıkmalıyız.

“Uzatmalı seferler ve çabuk sonuç alma stratejisine karşı çıkmalı, uzatmalı savaş ve çabuk sonuçlu seferler stratejisini benimsemeliyiz.

“Sabit muharebe hatlarına ve mevzii savaşa karşı çıkmalı, oynak muharebe hatlarını ve hareketli savaşı yeğlemeliyiz.

“Yalnızca düşmanı sürüp çıkartmak için savaşmaya karşı olmalı, düşmanı yoketmek için savaşmak ilkesini benimsemeliyiz.

“Aynı zamanda, iki yönde, iki “yumrukla” vurma stratejisine karşı olmalı; bir anda, bir yönde bir “yumrukla” vurma stratejisini benimsemeliyiz.¹⁴

“Geniş bir geri hizmet örgütü sağlama ilkesine karşı çıkmalı, küçük geri hizmetler ilkesini benimsemeliyiz.

“Kesinlikle merkezileşmiş komuta sistemine karşı çıkmalı, nispi merkezi komutayı benimsemeliyiz.

“Salt askeri görüşe ve avare dolaşan asilerin yollarına karşı çıkmalı,¹⁵ Kızıl Ordunun, Çin devriminin propagandacısı ve örgütleyicisi olduğunu kabul etmeliyiz.

“Eşkiya yollarına¹⁶ karşı çıkmalı, sıkı bir politik disiplini benimsemeliyiz.

“Savaş aşası yollarına karşı çıkmalı, uygun sınırlar içinde demokrasiden ve orduda disiplinden yana olmalıyız.

“Kadrolar üzerinde yanlış ve yobazca bir tutuma karşı çıkmalı, kadrolara karşı doğru bir politika benimsemeliyiz.

“Tecrit politikasına karşı çıkmalı, olabilen bütün [sayfa 118] ittifakları kazanma politikasına bağlanmalıyız.

“Kızıl Orduyu eski aşamasında tutmaya karşı çıkmalı, onu yeni bir aşamaya ulaştırmaya çabalamalıyız.”

Strateji sorunları üzerine olan şimdiki tartışmamızın amacı, Çin’in on yıllık kanlı devrimci savaşında kazanılan tarihsel de-

¹⁴ Bu kitabın 166-167. sayfalarına bakınız. -Ed.

¹⁵ Avare dolaşan asiler için bkz: “Parti İçindeki Yanlış Düşüncelerin Düzeltilmesi Üzerine” adlı makalenin 4. ve 5. notları. s. 73. -Ed.

¹⁶ “Eşkiya usulleri”, disiplin, örgüt ve açık politik yön eksikliğinden ileri gelen çapulculuğa ve yağmaya atıftır. -Ed.

neyimin ışığı altında, bu konuları aydınlığa çıkartmaktadır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
ÇİN İÇ SAVAŞININ TEMEL BİÇİMİ:
“KUŞATMA VE EZME” VE BUNA KARŞI GİRİŞİLEN
SEFERLER

Gerilla savaşımızın başladığından beri geçen on yılda, her bağımsız Kızıl gerilla birliği, her Kızıl Ordu birliği ya da her devrimci üs bölgesi, düzenli olarak, düşmanın “kuşatma ve ezme” harekâtı ile yüzyüze geldi. Düşman, Kızıl Orduyu sanki canavarmış gibi görüyor ve görür görmez ele geçirme fırsatını kolluyor. Kızıl Orduyu durmadan izliyor ve onu kuşatmaya çab alıyor. On yıldır, bu savaş biçimi değişmedi ve iç savaş yerini bir ulusal savaşa bırakmadıkça, bu model, düşman zayıf düşünceye ve Kızıl Ordu güçleninceye kadar sürüp gidecektir.

Kızıl Ordunun harekâtı bu “kuşatma ve ezme”ye karşı girişilen seferler şeklini alıyor. Bizim için zafer, her şeyden önce, “kuşatma ve ezme”ye karşı çarpışmalarda zafer kazanma, yani seferlerde stratejik zafer ve zaferler demek oluyor. Her “kuşatma ve ezme” seferi, esaslı şekilde ezilmedikçe, birçok muharebeler kazanılsa bile, stratejik bir zaferden ya da bütün bir karşı-seferde kazanılmış bir zaferden sözedilemez. Kızıl Ordunun on yıllık savaş tarihi, “kuşatma ve ezme”ye karşı, bir karşı-seferler tarihinden oluşmuştur.

Düşmanın “kuşatma ve ezme” seferlerinde ve Kızıl ^[sayfa 119] Ordunun karşı-seferlerinde, iki çeşit savaş biçimi yani hem saldırı ve hem de savunma kullanılmıştır. Bu anlamda savaş, eski ya da modern, Çin’de ya da başka yerde yapılmış herhangi bir savaştan farklı değildir. Ne var ki, Çin iç savaşının özelliği, bu iki savaş biçiminin uzun bir süre ve birbirini ardına uygulanmasıdır. Her “kuşatma ve ezme” seferinde düşman, Kızıl Ordunun savunmasına karşı saldırıya geçmekte ve Kızıl Ordu, onun saldırısına karşı savunma yapmaktadır. Bu, “kuşatma ve ezme”ye karşı-seferin ilk aşamasıdır. Bundan sonra düşman, Kızıl Ordunun saldırısına karşı savunmaya geçmekte, Kızıl Ordu ise saldırıda bulunmaktadır. Bu ise, karşı-seferin ikinci aşamasıdır. Her “kuşatma ve ezme” seferinde, bu iki aşama vardır ve bunlar uzun bir süre boyunca taraf değiştirerek

birbirini izlemektedirler.

Uzun bir süre içinde taraf değiştirerek birbirini izlemektedirler derken, bu savaş modelinin ve savaşma biçimlerinin yinelenildiğini anlatmak istiyoruz. Bu, herkes için açık bir gerçektir. Bir “kuşatma ve ezme” seferi ile, bunu önlemek için girişilen bir karşı-sefer, bu savaşın durmadan yinelenen örneğidir. Savaşma biçimleri, her seferde iki aşamalıdır; ilk aşamada düşmanın savunmamıza karşı-saldırı savaşını uygulaması ve bizim bu saldırıya savunma savaşını ile karşılamamız; ikinci aşamada ise, bizim saldırımıza karşı düşmanın savunma savaşını uygulaması ve bizim bu savunmayı saldırı ile karşılamamızdır”.

Bir seferin ya da bir muharebenin özüne gelince, bu sadece bir yineleme değildir, bu öz, her defasında farklıdır. Bu da, herkes için apaçık bir gerçektir. Bu bakımdan her sefer ve her karşı-sefer ile ölçü daha da büyümekte, durum daha da karmaşık hale gelmekte, mücadele şiddetlenmektedir.

Ama bu, iniş ve çıkışlar yok demek değildir. Düşmanın beşinci “kuşatma ve ezme” seferinden sonra, Kızıl Ordu ^[sayfa 120] çok zayıf düştü, güneydeki bütün üs bölgeleri yitirildi. Kızıl Ordunun, kuzey-batıya geçmesinden sonra, artık güneyde olduğu gibi içteki düşmanı tehdit eden yaşamsal bir durumu kalmadığı için “kuşatma ve ezme” seferlerinin çoğu küçülmüş, durum basitleşmiş, savaş şiddetini yitirmiştir.

Kızıl Ordu için neler bir yenilgi sayılabilir? Stratejik bakımdan, eğer bir “kuşatma ve ezme” harekâtı önünde girişilen bir karşı-sefer bütünüyle başarısızlığa uğrarsa, bu” bir yenilgi demektir; ama o zaman bile bu yenilgi kısmi ve geçicidir. Çünkü bu iç savaşta ancak Kızıl Ordunun toptan yok edilmesi tam bir yenilgidir; ama bu, hiç bir zaman olmadı. Geniş üs bölgelerinin kaybı ve Kızıl Ordunun yer değiştirmesi, bu kısmi yenilgi, Parti üyeleriyle silahlı kuvvetlerin ve üs bölgelerinin yüzde doksanının kaybına yolaçmakla birlikte son ve tam bir yenilgi değil, geçici ve kısmi bir yenilgidir. Bu yer değiştirmeye, savunmamızın süreği, düşmanın izlemesine de, saldırısının süreği diyoruz. Bir başka deyişle, düşmanın “kuşatma ve ezmesi” ile bizim karşı-seferimiz arasındaki mücadele sırasında, biz, savunmadan saldırıya geçmek yerine savunmamızın düşman tarafından kınılmasına izin verdik. Böylece bizim savunmamız geri çekilme; düşmanın saldırısını izleme halini aldı. Ama

Kızıl Ordu yeni bir bölgeye gelince, örneğin Kiyangsi eyaletinden ve öteki çeşitli bölgelerden kalkıp Şensi eyaletine gelince “kuşatma ve ezme” seferleri yeniden başladı. Kızıl Ordunun stratejik geri çekilmesinin (Uzun Yürüyüşünün) onun stratejik savunmasının; düşmanın stratejik izlemesinin de, düşmanın stratejik saldırısının bir süreği olduğunu söylememiz bundan ötürüdür.

Çin iç savaşında da, eski ya da modern, Çin’de ya da başka bir ülkede olsun, bütün öbür savaşlarda olduğu gibi, iki temel savaşma biçimi vardır: saldırı ve savunma. Çin iç savaşının ayrıncı özelliği, on bin kilometreden fazla bir [sayfa 121] stratejik yer değiştirme de (Uzun Yürüyüşü)¹⁷ dahil, iki savaş biçimindeki, yani saldırı ve savunmadaki uzun süreli değişikliklerle birlikte “kuşatma ve ezme” seferlerinin ve bizim karşı-seferlerimizimizin uzun süreli yinelenmesidir.

Düşmanın yenilgisi için de durum aynıdır. Düşmanın “kuşatma ve ezme” seferi kırılınca, bu onun için stratejik bir yenilgidir ve düşman başka bir “kuşatma ve ezme” kampanyasına girişmeden önce yeniden örgütlenmek için savunmaya geçince, bizim savunmamız saldırı halini almaktadır. Düşman, bütün ülkeyi elinde bulundurduğu ve bizden çok daha kuvvetli olduğu için, bizim yaptığımız gibi on bin kilometreyi aşan stratejik yer değiştirmeler yapmak zorunda kalmamıştır. Ama kuvvetlerinin bir kesimi yer değiştirmiştir. Bazan, üs bölgelerinde Kızıl Ordunun çember içine aldığı Beyaz müstahkem mevkiilerdeki düşman kuvvetleri, bizim kuşatmamızı yarmışlar ve yeni saldırılar düzenlemek için Beyaz bölgelere çekilmişlerdir. Eğer bir savaş uzar da Kızıl Ordunun zaferleri yoğunlaşırsa bu türlü olaylar daha da sıklaşacaktır. Ama düşman, Kızıl Ordunun ulaştığı sonuçlara ulaşamayacaktır. Çünkü halkın

¹⁷ 25.000 *li*’lik (12.500 km.) Uzun Yürüyüş, Kızıl Ordu tarafından ve Güney Kiyangsi eyaletinden Şensi eyaletine kadar yapıldı. Ekim 1934’te, Çin işçi ve köylülerinin Kızıl Ordusunun (yani Kızıl Ordunun Birinci Cephe Ordusunun, Merkezi Kızıl Ordu diye bilinen ordunun) Birinci, Üçüncü ve Beşinci Ordu grupları Batı Fukiyen’deki Çanting ve Ninhu-ya’dan ve Çuyiçin’den, Yutu’dan ve Güney Kiyangsi’deki öbür yerlerden yola çıktı ve büyük bir stratejik yer değiştirmeye başladı. On bir eyalet, Fukiyen, Kiyangsi, Kuvantung, Hunan, Kuvangsi, Kuvayçov, Seçhuvan, Yunnan, Sikang, Kansu ve Şensi geçilirken, sürekli karla kaplı dağlar ve bataklık alanlar aşıldı, görülmemiş güçlüklerle katlanıldı, düşmanın yineleyerek kuşatmaları, izlemeleri, engellemeleri ve durdurmaları boşa çıkarıldı; ve Kızıl Ordu, bu yürüyüşe 25.000 *li* (12.500 km.) yol alarak, sonunda, Ekim 1935’te, Kuzey Şensi’deki devrimci üs bölgesine muzaffer olarak vardı. -Ed.

desteğini kazanamamıştır, subayları ile erleri birleşmiş durumda değildir. Düşman, Kızıl Ordunun yaptığı uzun mesafeli yer değiştirmelere kalkışırsa, yokolması kaçınılmazdır.

1930'da, Li Li-san politikası döneminde, Li Li-san yoldaş, [sayfa 122] Çin iç savaşının uzatmalı oluşunu anlayamadığı için, bu savaş boyunca ve uzun bir dönem içinde, düşmanın “kuşatma ve ezme” seferlerinin ve bunların yenilgiye uğratılmasının (bu hal o zamana kadar Hunan-Kiyangsi sınır bölgesinde üç, Fukiyen'de iki defa yinelenmişti) yinelenmesi yasasını kavrayamadı. Bu yüzden, devrimin çabuk zafere ulaştırılmasını sağlamak amacıyla, daha gelişme çağında olan Kızıl Ordunun Vuhan'a saldırması ve ulus ölçüsünde genel bir silahlı ayaklanma emri verdi. Böylece “sol” oportünizmin yanılığına düştü.

1931-34 yıllarının “sol” oportünistleri de, aynı şekilde, “kuşatma ve ezme” seferlerinin yinelenmesi yasasına inanmadılar. Hupeh-Honan-Anvay sınır boyu üs bölgelerimizden bazı yönetici yoldaşlarımız, üçüncü “kuşatma ve ezme” seferinin yenilgiye uğratılmasından sonra, Kuomintang ordusunun artık bir yardımcı kuvvetten başka bir şey olmadığını, Kızıl Orduya karşı girişilecek saldırılarda ana kuvvetin emperyalistlerin kendi birliklerinden oluşacağını öne süren “yardımcı kuvvet” teorisini ortaya attılar. Bu tahmine dayanan stratejiye göre, Kızıl Ordu Vuhan'a saldırmalıydı. Bu teori, genel olarak, Kiyangsi'de bulunan ve Kızıl Ordunun Nançang'a saldırmasını isteyen yoldaşların görüşlerine uygun düşüyordu. Onlar, üs bölgelerinin birleştirilmesi çalışmalarına, düşmanın ülkenin içlerine doğru çekilmesi taktiğine karşıydılar ve bir eyalette başkent ve öteki büyük kentlerin ele geçirilmesini, o eyalette zafer kazanmanın hareket noktası olarak görüyorlar, “beşinci kuşatma ve ezme seferine karşı çarpışmanın” devrime ya da sömürgeleşmeye götüren yol üzerinde kesin bir muharebe olduğunu öne sürüyorlardı. Bu “sol” oportünizm, Hupeh-Honan-Anvay sınır bölgesindeki dördüncü “kuşatma ve ezme” seferinde ve Kiyangsi Merkez Bölgesindeki beşinci sefere karşı girişilen mücadelede benimsenen yanlış yolun kaynağıydı. Bu yol, Kızıl Orduyu, bu şiddetli düşman seferleri karşısında [sayfa 123] çaresiz bıraktı ve Çin devrimine büyük kayıplar verdi.

Koşullar ne olursa olsun, Kızıl Ordunun savunma yöntemlerini benimsememesi görüşü, doğrudan doğruya, “kuşatma ve

ezme” seferlerinin tekrarı yadsıyan bu “sol” oportünizmle ilişkiliydi ve bu görüş tümüyle yanlıştı.

Devrimin ya da devrimci bir savaşın bir saldırı savaşı olduğu önermesi elbette doğrudur. Bir devrim ya da devrimci savaş, küçük bir kuvvet halinden büyük bir kuvvet haline gelerek, politik iktidar diye bir şey yokken bunu ele geçirecek, Kızıl Ordu diye bir şey yokken Kızıl Orduyu yaratarak ve üs bölgeleri diye bir şey yokken bunları kurarak doğarken, baştan sona, tutucu olamaz, saldırı halinde olmalıdır; ve tutuculuk eğilimlerine karşı konmalıdır. Bütünüyle doğru olan biricik önerme, bir devrimin ya da devrimci savaşın bir saldırı savaşı olduğu, ama savunmayı ve geri çekilmeyi de gerektirdiğidir. Hücum etmek için savunmak, ilerlemek için geri çekilmek, cepheden harekete geçmek için kanatlara doğru hareket etmek, doğruca ilerlemek için bir yay çizmek, pek çok olayın gelişme sürecinde, özellikle askeri yürüyüşlerde kaçınılmazdır.

Yukarıdaki iki önermeden ilki, politik alan için geçerli olabilir, ama askeri alana aktarılınca doğru değildir. Ayrıca, bu, ancak tek bir durumda politik bakımdan doğrudur (devrim ilerlerken), ama başka bir duruma aktarılınca doğru değildir (devrim gerilerken, 1906’da Rusya’da,¹⁸ 1927’de Çin’de, genel gerileme halindeyken ya da 1918’de Brest-Litovsk Antlaşması¹⁹ sırasında, Rusya’daki gibi kısmi gerileme halinde iken). Ancak ikinci önerme, bütünüyle doğru ve gerçektir. Askeri savunma tedbirlerinin kullanılmasına [sayfa 124] mekanik olarak karşı çıkan 1931-34 yıllarının “sol” oportünizmi, çocukça düşünceden başka bir şey değildir.

Ardarda yinelenen “kuşatma ve ezme” seferleri ne zaman sona erecek? Bence, iç savaş uzarsa, bu yinelenme ancak kuvvetler dengesinde köklü bir değişim olunca sona erecektir. Yani Kızıl

¹⁸ Aralık 1905 ayaklanmasının yenilgisinden sonra, Rusya’da devrimci dalgaların yavaş çekildiği dönem. Bkz: *SBKP(B) Tarihi, Kısa Ders*, Bölüm 3, Kesim 5 ve 6. -Ed.

¹⁹ Brest-Litovsk barış antlaşması, Sovyet Rusya ile Almanya arasında, Mart 1918’de yapıldı. Üstünlüğü besbelli olan düşman kuvvetleriyle karşı karşıya kalan devrimci kuvvetler, Alman emperyalistlerinin yeni doğmuş olan Sovyet Cumhuriyetine saldırmasını önlemek için geçici olarak gerilemek zorunda kaldılar. Bu antlaşma, Sovyet Cumhuriyetine, proletaryanın politik iktidarının pekiştirilmesi, ekonomisini yeniden örgütlemesi ve Kızıl Orduyu kurması için zaman kazandırdı. Proletaryaya, köylülük üzerinde önderliğini kurmak, Beyaz Muhafızları, İngiltere’nin, ABD’nin, Fransa’nın, Japonya’nın, Polonya’nın ve öbür ülkelerin 1918-20 yıllarındaki silahlı müdahalesini yenmek için yeterli kadar kuvvet toplama olanağı verdi. -Ed.

Ordu düşmandan daha kuvvetli hale gelince sona erecektir. O zaman biz, düşmanı kuşatacağız ve ezeceğiz. O, karşı-seferlere başvuracak, ama politik ve askeri koşullar, girişeceği bu karşı-seferlerde, onun Kızıl Ordunun durumuna ulaşmasına izin vermeyecektir. İşte o zaman, “kuşatma ve ezme” seferlerinin yinelenmesi, tümüyle değilse bile, geniş ölçüde sona erecektir.

BEŞİNCİ BÖLÜM STRATEJİK SAVUNMA

Bu başlık altında aşağıdaki sorunları tartışmak istiyorum: 1) etkin ve edilgin savunma; 2) “kuşatma ve ezme” seferleri ile mücadele için hazırlıklar; 3) stratejik geri çekilme; 4) stratejik karşı-saldırı; 5) karşı-saldırıya geçme; 6) birliklerin toplanması; 7) hareketli savaş; 8) çabuk sonuçlu savaş; 9) imha savaşı.

1. ETKİN VE EDİLGİN SAVUNMA

Neden savunmayı tartışarak konuya giriyoruz? 1924-27 yıllarında Çin’in ilk ulusal birleşik cephesinin başarısızlığa uğramasından sonra, devrim en şiddetli ve insafsız bir sınıf [sayfa 125] savaşı halini aldı. Düşmanın bütün ülkeyi egemenliğinde bulundurmasına karşılık, bizim elimizde ancak pek az bir silahlı kuvvet vardı. Bunun sonucu olarak, ta başlangıçtan beri düşmanın “kuşatma ve ezme” seferlerine karşı çetin bir mücadele vermek zorunda kaldık. Savunmamız, bunu kırmakla sıkı ilişki halindeydi ve kaderimiz bu işi başanp başaramayacağımıza bağlıydı. Genellikle bir “kuşatma ve ezme” seferini kırmak, arzu edildiği gibi doğrudan doğruya değil, dolambaçlı yollardan olur. Başta gelen, ve ciddi de olan problem, kuvvetimizi nasıl koruyacağımız ve düşmanı yenilgiye uğratma fırsatını nasıl bekleyeceğimiz idi. Bundan dolayı, stratejik savunma, Kızıl Ordunun, harekâtları sırasında karşılaştığı en karmaşık ve en önemli problemdir.

On yıllık savaşımızda, stratejik savunma ile ilgili iki sapma sık sık ortaya çıktı: bunlardan birisi düşmanı küçümsemek, diğeri ise düşmandan yılmaktır.

Düşmanı küçümsemenin bir sonucu olarak, birçok gerilla birlikleri yenilgiye uğradı ve Kızıl Ordu, defalarca, düşmanın “kuşat-

ma ve ezme”sini önleyemedi.

Devrimci gerilla birlikleri, ilk kuruldukları sırada, bunların önderleri çoğu zaman düşmanın da, bizim de durumumuzu doğru olarak değerlendiremediler; bazı yerlerde ani silahlı ayaklanmaları ya da Beyaz birlikler içinde isyanları başarıyla örgütleyince, yalnızca geçici elverişli koşullara tanık oldular ya da aslında yüzyüze buldukları vahim durumları göremediler ve düşmanı küçümse-diler. Üstelik kendi zaaflarını (yani, görgü eksikliklerini, kuvvetleri-nin azlığını...) anlayamıyorlardı. Düşmanın güçlü, bizim zayıf oluşu-muz nesnel bir gerçek olduğu halde, bazı kimseler, bunu düşünme-ye yanaşmıyorlar; savunma ya da geri çekilmeyi hiç akıllarına ge-tirmeden, yalnız saldırdan sözediyorlardı. Böylece savunma ko-nularında kendilerini zihni bakımdan silahsızlandırıyorlar, harekât-larını yanlış yönetiyorlardı. Bu yüzden birçok gerilla birliği yenilgiye uğradı. [sayfa 126]

Kızıl Ordunun, düşmanın “kuşatma ve ezme” seferlerini bu yüzden kıramamasına, 1928’de Kuantung eyaletinin Hayfeng-Lu-feng bölgesindeki yenilgisi²⁰ 1932’de Hupeh-Honan-Anvay sınır böl-gesindeki “kuşatma ve ezme” seferi önündeki dördüncü karşı-sefe-rinde hareket serbestliğini yitirmesi” buna örnek olarak gösterile-bilir. Bu olayda Kızıl Ordu, Kuomintang’ın yalnızca yardımcı kuvvet olduğu teorisinden hareket etmiştir.

Düşmandan yılmaya bağlı birçok başarısızlık örneği vardır.

Düşmanı küçümseyenlerin tersine, onu fazlasıyla önem-seyenler, kendi kuvvetimizi küçümseyenler de vardır. Bunun sonu-cu olarak hiç de yerinde olmayan bir geri çekilme politikasını be-nimsemişler ve aynı şekilde, savunma konusunda da maneviyatla-rını bozmuşlardır. Bu, bazı gerilla birliklerinin yenilgisine yolaçmıştır. Kızıl Ordunun bazı seferleri başarısızlıkla sonuçlanmış ya da üs bölgeleri yitirilmiştir.

Bir üs bölgesinin kaybına en çarpıcı örnek, “kuşatma ve ez-me”ye karşı girişilen beşinci sefer sırasında, Kiyangsi’deki Merkez Üs Bölgesidir. Burada yanlış, sağcı görüşten ileri geliyordu. Önder-

²⁰ 30 Ekim 1927’de, Kuantung eyaletinin Hayfeng-Lufeng bölgesi köylüleri, Çin Komünist Partisinin önderliğinde, üçüncü isyanlarını başlattılar. Hayfeng’i ve Lufeng’i ve çevredeki araziye işgal ettiler, bir Kızıl Ordu örgütlediler ve işçilerin ve köylülerin demokratik politik iktidarını kurdular. Daha sonra yenildiler, çünkü düşmanı küçümseme yanlışlığına düştüler. -Ed.

ler, düşmandan, sanki kaplanmış gibi, korkuyorlar; her yerde savunma tedbirleri alıyorlar, her adımda savunma muharebeleri veriyorlar, düşmanın gerilerine doğru ilerleyerek bizim yaranımıza olacak şekilde hücumla geçmeye ya da düşman birliklerini içerilere çekerek kuvvetlerimizi toparlayıp onu yok etmeye cesaret edemiyorlardı. Bunun sonucu olarak, bütün üs bölgesi yitirildi ve Kızıl Ordu 12 bin kilometrelik bir Uzun Yürüyüşe girişmek zorunda kaldı. Böyle bir yenilgi, çoğu zaman düşmanı küçümseyen “sol” bir yenilgiyi izliyordu. 1932’ de kilit kentlere saldırın [sayfa 127] şeklindeki askeri serüvencilik, düşmanın “kuşatma ve ezme” seferiyle başa çıkmak için benimsenen edilgin savunma politikasının ana nedeni oldu.

Düşmandan yılmanın en göze çarpan örneği, “Çang Kuyotao hattının” geri çekilmesi politikasıydı. Sarı Nehrin batısında, Dördüncü Cephe Kızıl Ordusunun Batı Kolunun yenilgisi, bu politikanın kesin iflasını saptadı.²¹

Etkin savunma, saldırı savunması ya da kesin sonuçlu çatışmalar yoluyla savunma olarak da adlandırılır. Edilgin savunma, yalnız savunarak savunma, ya da salt savunma diye adlandırılır. Edilgin savunma, aslında uydurma bir savunmadır; tek gerçek savunma, etkin savunma, karşı-saldırıya geçmek için yapılan savunmadır. Benim bildiğim kadıyla, eski ya da yeni, Çinli ya da yabancı aklıbaşında hiç bir askeri uzman ya da bir değer taşıyan talimname, taktik olsun stratejik olsun, edilgin savunmaya karşı çıkmaz. Ancak budalalarla deliler edilgin savunmayı bir tılsım gibi kabul eder. Bununla birlikte, dünyada böyle kimseler vardır. Bu, savaşta bir yenilgidir, askeri konularda şiddetle karşı çıkmamız gereken bir tutuculuk belirtisidir.

Yeni ve hızla gelişen emperyalist ülkelerin, yani Almanya ve Japonya’nın askeri uzmanları, stratejik saldırının üstünlüklerini göklere çıkartıyorlar ve stratejik savunmaya karşı çıkıyorlar. Bu çeşit

²¹ Kızıl Ordunun Dördüncü Cephe Ordusu ve İkinci Cephe Ordusu, 1936’da kuvvetlerini birleştirdiler ve Sikang’ın kuzeydoğu kesiminden kuzeye doğru yer değiştirdiler. Çan Kuyotayo, o sırada hala Partiye karşı tutumunda ve geri çekilme ve tasfiyecilik (*Liquidation*) politikasında direniyordu. Aynı yılın Ekim ayında, İkinci ve Dördüncü Cephe Orduları Kansu’ya vardıkları zaman, Dördüncü Ordunun 20.000 kişiyi aşkın birliklerine, Sarı Nehri geçmek ve batıya, Çinghay’a ilerlemek için Batı Kolunu örgütleme emrini verdi. Bu kol, 1936 muharebelerindeki felaketlerden sonra hemen hemen ve 1937’de tümüyle yenildi. - Ed.

askeri zihniyet, Çin devrimci savaşına hiç mi hiç uymaz. Bu askeri uzmanlar, savunmanın en ciddi zaafının, halkın maneviyatını yükseletmemesi, tersine sarsması olduğunu iddia ediyorlar. Bu, sınıf çelişkilerinin [sayfa 128] keskin ve savaşın yalnız gerici egemen tabakaların ya da iktidardaki gerici politik grupların çıkarına olduğu ülkeler için geçerlidir. Ama bizim durumumuz farklı. Devrimci üs bölgelerinin ve Çin'in savunulması sloganı ile, halkın büyük çoğunluğunu, tek bir kalp ve kafa olarak mücadele uğruna düzenleyebiliriz; çünkü biz, saldırının kurbanlarıyız ve ezilen tarafız. Sovyetler Birliği'nde Kızıl Ordu, iç savaşta bu savunma biçimini uygulayarak düşmanlarını yendi. Emperyalist ülkeler, saldırı için Beyazları örgütleyince, savaş, Sovyetleri savunma sloganı altında verildi; Ekim ayaklanması hazırlandığı sırada bile, askeri seferberlik, başkenti savunma sloganı altında yürütüldü. Her haklı savaşta savunma, politik bakımdan yabancı unsurlar üzerinde tarafsızlaştırıcı bir etki yapmakla kalmaz, kitlelerin geri kalmış kesimlerini harekete getirerek onların da savaşa katılmalarını sağlar.

Marx, bir silahlı ayaklanma başlayınca, saldırı için bir an bile beklenmemelidir,²² derken, kitlelerin, düşmanı gafil avlayarak gerici yöneticilere politik iktidarı elde tutma ya da ele geçirme fırsatını vermemesi gereğini; kitlelerin, hazırlıksız gerici egemen güçleri altetmek için o fırsatı kaçırmamalarını, kazandıkları zaferle yetinmemeleri gereğini, düşmanı küçümseyerek saldırılarını gevşetmemelerini ya da ilerleme konusunda duraksayarak düşmanı ezme fırsatını kaçırıp devrimi başarısızlığa uğratmamalarını söylüyor. Bu, doğrudur. Bununla birlikte, üstünlüğü elinde bulunduran düşmanla savaşa tutuştuğumuz zaman, biz devrimcilerin, sıkışsak bile, savunma tedbirlerini kabul etmememiz anlamına gelmez. Ancak bir aferin delisi böyle düşünebilir.

Bizim savaşımız, bütünüyle alınırsa, Kuomintang'a karşı bir saldırı savaşıydı. Ama, askeri yönden düşmanın "kuşatma ve ezme"sinin kınılması biçimini aldı. [sayfa 129]

Askeri bakımdan, savaşımız savunma ve saldırının ardarda kullanılmasından meydana gelir. Bizim durumumuzda saldırının savunmadan sonra mı önce mi geleceği farketmez, çünkü işin püf

²² Karl Marx'ın L. Kugelman'a Paris Komünü üstüne yazdığı 12 Nisan 1871 tarihli mektuba bakınız. -Ed.

noktası, “kuşatma ve ezme”nin kırılmasıdır. Savunma, bir “kuşatma ve ezme” seferi kırılıncaya kadar sürer ve saldırı ondan sonra başlar. Bu iki şey, aynı şeyin iki aşamasıdır ve böyle bir düşman seferini bir başkası izler. Bu iki aşamadan savunma daha karmaşık ve önemlidir. Çünkü, “kuşatma ve ezme”nin nasıl kırılacağı konusunda bir yığın problemi içerir. Burada ana ilke, etkin savunmadan yana olmak ve edilgin savunmaya karşı çıkmaktır.

İç savaşımızda, Kızıl Ordunun gücü düşmanın gücünü aştığı anda, artık, genellikle stratejik savunmaya gereksinmemiz kalmayacaktır. O zaman, politikamız, yalnız stratejik saldırı olacaktır. Bu değişme, kuvvetler dengesindeki genel değişmeye bağlı olacaktır. O zaman, savunma tedbirleri ancak kısmi karakterde olacaktır.

2. “KUŞATMA VE EZME” SEFERLERİ İLE SAVAŞMAK İÇİN HAZIRLIKLAR

Düşmanın planlanmış “kuşatma ve ezme” seferlerine karşı gerekli ve yeterli hazırlıkları yapmadıkça, hiç kuşkusuz, edilgin bir duruma düşeceğiz. Bu muharebeyi telaşa kabul etmek, zaferden emin olmadan dövüşmek demektir. Bundan dolayı, düşman bir “kuşatma ve ezme” seferi için hazırlanırken, bizim de bir karşı-sefere hazırlanmamız gerekir. Saflarımızdaki bazı kimselerin bir zamanlar yaptığı gibi, bu türlü hazırlıklara karşı olmak, çocukçadır ve gülünçtür.

Burada, tartışmalara kolayca yolaçabilecek güç bir sorun ortaya çıkıyor. Biz, ne zaman savunmaya son vermeli ve “kuşatma ve ezme” seferine karşı sefere hazırlanma [sayfa 130] aşamasına geçmeliyiz? Düşman başarılı saldırımıza karşı kendisini savunurken, gelecek “kuşatma ve ezme” seferi hazırlıkları gizlice yürütülüyor; ve bu yüzden, düşmanın ne zaman saldırıya geçeceğini bilmek güçleşiyor. Bizim karşı-sefere hazırlanma çalışmalarımız çok erken başlarsa, bu, bizim saldırıdan elde edeceğimiz kazançları azaltacaktır ve bazan, Kızıl Ordu ile halk üzerinde belirli zararlı etkileri olacaktır. Çünkü, hazırlık aşamasında, ana tedbirler, geri çekilme ile ilgili askeri hazırlıklar ve bunları gerçekleştirmek için politik seferberliktir. Bazan, çok erken hazırlanmaya başlarsak, bu, düşmanın beklenmesi halini alır; düşman ortaya çıkmadan uzun süre bekledikten sonra, saldırımızı yenilememiz gerekir. Ve bazan,

düşman, bizim yeni saldırımız başlangıç halindeyken saldırıya geçebilir ve bizi güç bir durumda bırakabilir. Yani, hazırlıklarımıza tam zamanında başlamamız önemli bir problemdir. Doğru zaman, hem bizim durumumuz hem de düşmanın durumu ve ikisi arasındaki ilişki dikkate alınarak saptanmalıdır. Düşmanın durumunu bilmek için politik, askeri ve mali durumu ile ülkesindeki kamuoyu üzerine bilgi toplamalıyız. Bu bilgileri değerlendirirken, düşmanın toplam gücünü dikkate almalı, geçmişteki yenilgilerini abartmamalı, ama bir yandan da iç çelişkilerini, mali güçlüklerini, geçmişteki yenilgilerinin etkilerini vb. hesaba katmazlık etmemeliyiz. Kendi tarafımıza gelince, ne geçmişteki zaferlerimizi abartmalıyız, ne de bunların etkilerini gözden ırak bulundurmalıyız.

Genellikle, hazırlıklara başlama zamanının seçiminde geç kalmaktansa erken davranmak yeğdir. Çünkü, erken başlanırsa, kayıplar daha az olur; hazırlıklı olmak tehlikeyi uzaklaştırır ve bizi yenilmez bir duruma getirir.

Hazırlık dönemindeki temel problemler, Kızıl Ordunun çekilmesi hazırlıkları, politik seferberlik, askere alma, mali konularda ve erzak konusunda gerekli tedbirlerin alınması ve politik bakımdan bize yabancı unsurların deneti gibi [sayfa 131] sorunlardır.

Kızıl Ordunun geri çekilmesi için hazırlıklar ile, geri çekilmesini tehlikeye düşürecek bir yönde hareket etmemesini, hücumlarında fazla uzaklara gitmemesini ya da çok yorulmamasını dikkate almayı kastediyoruz. Geniş ölçüde bir düşman saldırısı arifesinde, Kızıl Orduya bağlı ana kuvvetlerin bunları gözönünde bulundurması gerekir. Bu gibi zamanlarda, Kızıl Ordunun özellikle dikkate alacağı şeyler, muharebe alanlarının seçiminin ve hazırlanmasının planlanması, gerekli ikmalin sağlanması, kendi kuvvetlerinin genişletilmesi ve eğitimi konularıdır.

“Kuşatma ve ezme”ye karşı mücadelede, politik seferberlik, birinci derecede önemli bir sorundur. Bu, şu anlama gelir: biz, Kızıl Ordu ile üs bölgelerindeki halka apaçık, kesin ve hiç bir noktayı karanlıkta bırakmaksızın, düşman saldırısının kaçınılmaz olduğunu, halka ciddi zararlar vereceğini; ama aynı zamanda, düşmanın zaaflarını, Kızıl Ordu için elverişli koşulları, bizim zafere olan yenilmez inancımızı ve çalışma şeklimizi anlatmalıyız. Kızıl Orduyu ve bütün halkı, “kuşatma ve ezme” seferine karşı mücadeleye ve üs bölgelerini savunmaya çağırabiliriz. Askeri sırlar

dışında, politik seferberlik açıkça yapılmalı; üstelik, bunu, devrim davasını destekleyebileceği umulan herkese ve her yere yaymak için elden gelen hiç bir şey esirgenmemelidir. Burada en önemli nokta, kadroların inandırılmasıdır.

Yeni askerlerin kaydedilmesi, iki düşünceye dayandırılmalıdır: birincisi, halkın politik bilinç düzeyi ile nüfusun kalabalıklığına; ikincisi, Kızıl Ordunun o sıradaki durumuna ve bütün karşı-sefer sırasında verilmesi olası kayıpların büyüklüğüne.

Karşı-seferlerde para ve yiyecek durumunun öneminin ne kadar büyük olduğunu söylemenin gereği yoktur. Düşmanın uzun sürdüreceği bir sefer olasılığını hesaba katmak zorundayız. Başta Kızıl Ordu ile devrimci üs bölgelerindeki ^[sayfa 132] halkın en az maddi gereksinimleri olmak üzere, düşmanın “kuşatma ve ezme” seferine karşı verilecek mücadele sırasındaki gereksinimlerin bir tahmini yapılmalıdır.

Politik bakımdan bize yabancı unsurlara gelince, tedbiri elden bırakmamak koşuluyla, bunların ihanetleri konusunda gereksiz kuşuklara kapılmamalı, yararsız tedbirlere başvurmamalıyız. Toprak ağaları, tacirler ve zengin köylüler arasındaki farkı dikkate almamız ve olup bitenlerin politik anlamını onlara anlatarak taraf-sızlıklarını sağlamaya çabalamalı, bir yandan da halk kitlelerini onlara gözkulak olmaları için örgütlemeliyiz. Ancak en tehlikeli olanlarına karşı, tutuklama gibi ciddi tedbirler uygulamalıyız.

“Kuşatma ve ezme” seferlerine karşı verilecek mücadelenin başarısı, her şeyden önce, hazırlık dönemi görevlerinin yerine getirilme derecesine bağlıdır. Hazırlıklarda düşmanın küçümsenmesinden ileri gelen gevşeklik ve düşman saldırılarından korkmanın doğurduğu panik, çok zararlı eğilimlerdir ve bunların her ikisine de şiddetle karşı koymak gerekir. Bizim için gerekli olan, atılğan ama sakın bir kafa ile yoğun ama düzenli bir çalışmadır.

3. STRATEJİK GERİ ÇEKİLME

Stratejik geri çekilme, saldırısını kıramayacağı üstün bir kuvvetle karşılaşan zayıf bir kuvvetin, gücünü korumak ve düşmanı yenmek amacıyla zaman kazanmak için attığı planlı stratejik bir adımdır. Ama askeri serüvenciler, böyle bir adımın atılmasına inatla karşı çıkarlar ve “düşmanla kapıların dışında çatışmayı” savunur-

lar.

İki boksör dövüşürken, akıllı olanın çoğu zaman önce biraz çekingen davrandığını, oysa budala olanın daha başlangıçta hızla işe girdiğini ve bütün gücünü harcadığını ve sonunda çekingen davranana yenildiğini hep biliriz. [sayfa 133]

Şuyi Hu Çuyun hikayesinde,²³ talim ustası Hung, Lin Çung'a, "hodri meydan!" diye bağırır ve *Çay Çin* topraklarında dövüşmek ister. Sonunda, geri çekilmekte olan Lin Çung, Hung'un zayıf noktasını "bulur ve onu bir vuruşta yere serer.

İlkyaz ve Güz Çağı'nda, Lu ve Çi devletleri²⁴ savaşıırken, Lu devletinden Dük Çuyang, Çi orduları daha yorgun düşmeden hücuma geçmek ister, ama Zayo Kuvay ona engel olur; "düşman yorgun düştükten sonra saldırıya geçmek" taktiğini uygular ve Çi ordularını yener. Bu, Çin tarihinde, zayıf bir kuvvetin güçlü bir orduyu yenmesine klasik bir örnektir. Bunun hikayesini, tarihçi Zoçiyu Ming,²⁵ şöyle anlatır :

"İlkyazın Çi orduları topraklarımızı işgal etti. Dük, savaşa başlamak üzereydi. Zayo Kuvay, huzura kabul edilmesini istedi. Komşuları, 'Bu et yiyici yüksek memurların işi, sana ne?' dediler. Zayo, 'Et yiyiciler budaladır, önceden hiç plan yapmazlar' karşılığını verdi ve Dük'ün huzuruna çıktı. 'Saldırıya geçtiğiniz zaman neye güveneceksiniz?' diye sordu. Dük, 'Ben ne yiyeceğimi, ne de giyeceğimi kendi keyfim için kullandım, ama onları hep başkalarıyla paylaştım' karşılığını verdi. Zayo, 'Böyle saçma sadakalar herkese ulaşmaz. Halk sizin arduvuzdan gelmeyecek' dedi. Dük, 'Ben tanılara yaraşır kurbanlar kestğim gibi, yeşim taşı, ipek gibi armağanları da eksik etmedim. Onlara imanım [sayfa 134] var.' dedi. Zayo, 'Böyle

²³ *Şuyi Hu Çuyun (Çayırın Kahramanı)*, bir köylü savaşını anlatan ünlü bir Çin öyküsüdür. Öykü, Yuan Hanedanının sonu ve Ming Hanedanının başlangıcı sıralarında yaşamış olan Şih Nay-an'a atfedilir. Lin Çung ve Çay Çin, ikisi de, bu öykünün kahramanlarıdır. Hung, Çay Çin'in mülkünde talim ustasıdır. -Ed.

²⁴ Lu ve Çi, İlkyaz ve Güz Çağı'nda (M.Ö. 722-481) iki feodal devletti. Çi, bugünkü Şantung eyaletinin iç kesiminde, büyük bir devletti. Lu, güney kesimde, daha küçük bir devletti. Dük Çuyang, Lu'da M.Ö. 693'ten M.Ö. 662'ye kadar saltanat sürdü. -Ed.

²⁵ Zoçiyu Ming, Çoyu Hanedanının klasik bir vakayinamesi olan *Zo Çuyun*'in yazardır. Aktarılan parça için *Zo Çuyun*'in "Dük Çuyang'ın 10. Yılı" başlıklı kesimine bakınız (M.Ö. 684). -Ed.

saçma bir iman, güven uyandırmaz. Tanrılar seni kutsamayacaklar.’ dedi. Dük ‘Küçük olsun, büyük olsun, bütün yargılamaların ayrıntılarına kendim bakamadım. Ama hep gerçeğin ortaya çıkmasını istedim.’ dedi. Zayo, ‘Bu sizin halka sadakatınızı gösterir. Muharebeye girebilirsiniz. Böyle yaparsanız sizi izlememe izin veriniz.’ dedi. Dük ile ikisi, aynı savaş arabasına bindiler. Savaşa Çanşa-yo’da tutuşuldu. Dük, saldırı trampetini çalmak üzereyken, Zayo, ‘henüz erken’, dedi. Çi’nin adamları trampetlerini üç defa çalınca, Zayo, ‘Şimdi de biz çalalım’, dedi. Çi ordusu püskürtüldü. Dük peşlerine düşmek istedi, Zayo, gene, ‘daha zamanı değil’, dedi. Arabadan indi, düşmanın tekerlek izlerini inceledi ve arabanın üzerine çıkarak ileriye doğru baktı. ‘Şimdi izleyebiliriz’ dedi. Böylece Çi birliklerinin izlenmesine başlandı. Zaferden sonra, Dük, niçin böyle öğüt verdiğini sordu. Zayo, ‘savaş cesarete dayanır’ dedi. ‘İlk trampette cesaret kamçılanır, ikincisinde dalgalanır, üçüncüsünde yiter. Düşmanın cesareti tükendiği sırada bizim cesaretimiz henüz yüksekti ve zafere ulaştık. Büyük bir devletin hareketlerini anlamak güçtür, tuzağa düşmekten korktum. Ama düşmanın tekerlek izlerini inceleyince, izlerin birbirlerini kestiğini gördüm ve uzağa bakıp sancaklarının eğildiğini farkedince, izleyelim öğüdünde bulundum.”

Bu, zayıf bir devletin güçlü bir devlete karşı koymasının hikayesiydi. Hikaye, savaştan önce yapılan politik hazırlıkları anlatıyor: halkın güveninin kazanılması, karşı-saldırıya geçmeye uygun bir muharebe alanını, Çanşa-yo’yu anlatıyor. Karşı-saldırıya geçmek için uygun zamanı belirtiyor. Düşmanın cesareti azalırken kendilerinininkinin yükseldiği zamanı, düşmanın peşine takılma zamanını belirtiyor; bu, düşmanın izinin birbirine karıştığı, sancaklarının eğildiği zaman oluyor. Bu savaş, büyük bir savaş olmamakla birlikte, stratejik savunmanın ilkelerini anlatıyor. Çin’in askeri [sayfa 135] tarihi, bu ilkelere dayanılarak kazanılan savaşlarla doludur. Çu ve Han devletleri arasındaki Çenkayo,²⁶ Sin ve Han devletleri arasın-

²⁶ İlkçağdaki Çenkayo kenti, bugünkü Çenkayo ilçesinin –Honan eyaleti– kuzeybatısında, askeri önemi büyük olan bir kentti. M.Ö. 203’te, Han Kralı Liyu Pang ile Çu

daki Kun-yang,²⁷ Yuan Şayo ile Zayo Zayo arasındaki Kuvantu,²⁸ Vu ve Veyi devletleri arasındaki Çihpi,²⁹ Lu Sun ile Liyu Peyi arasındaki Yiling,³⁰ Siyeh Suyan ile Fu Çin arasındaki Feşuyi³¹ gibi ünlü muharebelerin hepsinde, [sayfa 136] tarafların kuvvetleri eşit değildi, ama zayıf taraf, önce biraz toprak yitirerek, düşmanın saldırısından

Kralı Siyang Yu arasındaki muharebelere sahne oldu. Başlangıçta, Siyang Yu, Sinyang ve Çenkayo'yu işgal etti ve Liyu Pang'ın kitaları aşağı yukarı bozguna uğradı. Liyu Pang, Zeşuyi nehrini geçen Siyang Yu kitalarının akıntının ortasına gelmesini bekledi, sonra onları tepeledi ve Çenkayo'yu ele geçirdi. -Ed.

²⁷ İlkçağın Kunyang kenti, bugünkü Honan eyaletinde, Yeksiyen ilçesinin kuzeyinde, Liyu Siyu'nun (Doğu Han Hanedanının kurucusu) Vang Mang'in (Sin Hanedanının imparatoru, M.S. 23) kitalarını yendiği yerdir. İki taraf arasında sayıca pek büyük bir dengelilik vardı. Liyu Siyu'nun toplam kuvveti 8-9.000 kişi kadardı, oysa Vang Mang'in kuvvetleri 400.000 kişiydi. Ama Liyu Siyu, Vang Mang'in düşmanı küçümseyen generallerinin (Vang Sun ile Vang Yi) gafletinden yararlanarak, sadece 3.000 kişilik seçkin kitalarıyla Vang Mang'in ana kuvvetlerini bozguna uğrattı. Ve bu zaferini arta kalan düşman kuvvetlerini ezerek pekiştirdi. -Ed.

²⁸ Kuvantu, Honan eyaletinde, bugünkü Çunmoyu ilçesinin kuzey-doğusunda ve Zayo Zayo ile Yuan Şayo orduları arasındaki muharebeye sahne oldu (M.S. 200). Yuan Şayo'nun ordusu 100.000 kişilikti, oysa Zayo Zayo'nun sadece zayıf bir kuvveti vardı ve donatımı yetersizdi. Zayo Zayo, düşmanı küçümseyen Yuan Şayo kitalarının sağgürsüz-lüğünden yararlanarak, çevik kitalarını beklenmedik bir hücumla kaldırdı ve düşmanın erzak, malzeme ve gereçlerini ateşe verdi. Yuan Şayo'nun ordusu bozuldu ve ana kuvveti yok edildi. -Ed.

²⁹ Vu eyaletinin hükümdarı Sun Çuyan ve Veyi devletinin Zayo Zayo idi. Çihpi, Hupeh eyaletinde, Çıayo'nun kuzey-doğusunda, Yangçve ırmağının güney kenarındaydı. Zayo Zayo, M.S. 208'de, 800.000 kişilik olduğunu ilan ettiği 500.000 kişiyi aşkın bir orduyla Sun Çuyan'a saldırdı. Zayo Zayo'nun düşmanı Liyu Peyi ile müttefik olan Sun Çuyan 30.000 kişilik bir kuvvet topladı. Zayo Zayo'nun ordusunda salgın hastalık olduğunu ve bu ordunun suda etkinlik göstermeye alışık olmadığını bilen Sun Çuyan ile Liyu Peyi'nin müttefik orduları, Zayo Zayo'nun donanmasını ateşe verdi ve düşmanı ezdi. -Ed.

³⁰ Yiling, Hupeh eyaletinde bugünkü İçang'ın doğusuna düşen, Vu devleti generallerinden Lu Sun'un, Şu hükümdarı Liyu Peyi'nin ordusunu M.S.222'de yendiği yerdir. Liyu Peyi'nin kitaları savaşın başlangıcında birbiri ardına zaferler kazandılar ve Vu ülkesine, Yiling'e kadar beş-altı yüz *li* girdiler. Yiling'i savunan Lu Sun, altıyı aşkın bir süre, Liyu Peyi'nin kitaları "tümüyle şaşkına dönüp bitkin düşünceye ve moralleri bozuluncaya kadar" muharebeden kaçındı. Ondan sonra, elverişli rüzgardan yararlanıp Liyu Peyi'nin kitalarının çadırlarını yaktı ve onları bozguna uğrattı. -Ed.

³¹ Doğu Zin hanedanının bir generali olan Siyeh Suyan, Anvay eyaletinde Feşuyi nehri kenarında, M.S. 383'te, Çin devleti hükümdarı Fu Çiyen'i yendi. Fu Çiyen'in 600.000 kişiyi aşkın bir piyade ve 270.000 kişilik bir süvari kuvveti ve 30.000 kişiyi aşkın bir muhafız kitası vardı. Doğu Zin'in kara ve nehir kuvvetleri ise sadece 80.000 kişiden oluşuyordu. Ordular, Feşuyi ırmağının karşı kıyılarında sıralandıkları zaman, Siyeh Suyan, düşman kitalarının kendilerine aşırı güvenmelerinden yararlandı, ve Fu Çiyen'e kitalarını geri çekmesi ve böylece Doğu Zin kuvvetlerine nehri geçmesi ve onun hesabını görmesi için yer açmasını yalvardı. Fu Çiyen razı oldu, ama geri çekilmeyi emredince, kitaları paniğe kapıldı ve durdurulamadı. Fırsattan yararlanan Doğu Zin kitaları, nehri geçti ve hücumla kalkarak düşmanı bozguna uğrattı. -Ed.

sonra saldırıya geçti ve güçlü tarafı yenilgiye uğrattı.

Bizim savaşımız 1927 güzünde başladı, o sırada hiç görgümüz yoktu. Nançang Ayaklanması,³² ile Kanton Ayaklanması³³ başarısızlıkla sonuçlandı, Hunan-Hupeh-Kiyangsi sınır bölgesinde Güz Hasadı Ayaklanmasında,³⁴ Kızıl Ordu gene birkaç yenilgiye uğradı ve Hunan-Kiyangsi sınırı üzerinde Çinkang dağlarına çekildi. Nisan ayında, Nançang Ayaklanması yenilgisinden arta kalan birlikler, Güney Hunan yoluyla Çinkang dağlarına geldiler. Mayıs 1928'de gerilla savaşının basit, ama o zamanın koşullarına uyan 16 karakter formülü şöyleydi: “düşman ilerlerse, biz, geri çekiliriz; düşman kamp kurarsa, onu taciz ederiz; düşman yorulunca, saldırırız; düşman geri çekilirse, izleriz.” Bu on altı karakterli askeri ilke, Li Li-san çizgisinden önce, Merkez Komitesince kabul edildi. Sonradan harekât ilkelerimiz daha da [sayfa 137] geliştirildi. Kiyangsi üs bölgesindeki “çevirme ve ezme”ye karşı girişilen ilk karşı-seferimiz sırasında “düşmanı içerilere çekme” ilkesi uygulandı ve başarı kazanıldı. Düşmanın üçüncü “çevirme ve ezme” seferi yenilgiye uğratıldığı zaman Kızıl Ordunun harekât ilkeleri artık ortaya çıkmış bulunuyordu. Bu, askeri ilkelerimizin gelişmesinde yeni bir aşamaya işaret ediyordu ve kapsam olarak gitgide zenginleşti, şekil olarak birçok değişikliklere uğradı, aslında on altı karakterlik formüle uygun kalmakla birlikte, ilk basit yapılında değişiklikler oldu. On altı karakterli formül “çevirme ve ezme” ile mücadele için temel ilkeleri, stratejik savunma ve stratejik saldırının ilk aşamasını, savunma halindeyken stratejik geri çekilme ve stratejik karşı-saldırı aşamalarını kapsıyordu. Bundan sonra sadece formülün gelişmesi kalıyordu.

³² Kiyangsi eyaletinin başkenti olan Nançang, 1 Ağustos 1927'de, Çin Komünist Partisinin, Çan Kay-şek ve Vang Çing-veyi'nin karşı-devrimi ile mücadele etmek ve 1924-27 devrimini devam ettirmek için çıkardığı ünlü ayaklanmaya sahne oldu. Yoldaş Çu En-lay, Ho Lung ve Yen Ting'in yönettiği ayaklanmaya otuz binden fazla asker katıldı. İsyan ordusu, planlandığı gibi, 5 Ağustos'ta Nançang'dan çekildi, ama Kuantung eyaletindeki Çayaçov'a ve Suvatov'a yaklaşırken bir yenilgiye uğradı. Yoldaş Çu Teh, Çen Yi ve Lin Piao yönetiminde, kıtaların bir kesimi, daha sonra, Çinkang dağlarına varmaya çalıştı ve orda yoldaş Mao Çe-tung'un komutasındaki Birinci İşçi ve Köylü Kızıl Ordusunun 1. Tümenine katıldı. -Ed.

³³ Bkz: “Çin'de Kızıl Politik İktidar Niçin Varolabilir?” adlı makalenin 10 nolu notu, s. 14. -Ed.

³⁴ Güz Hasadı Ayaklanması için bkz: “Çinkang Dağlarındaki Mücadele” adlı makalenin 4 nolu notu, s. 24. -Ed.

Ama Ocak 1932'den başlayarak, Partinin “Üçüncü ‘Kuşatma ve Ezme’ Seferinin Bozguna Uğratılmasından Sonra Bir ya da Daha Fazla Eyalette Zafer Uğruna Mücadele” başlıklı kararından sonra, “sol” oportünistler, bu doğru ilkelere saldırdılar; sonunda, konulmuş ilkeleri bir kenara ittiler ve onlara karşı “yeni ilkeler” ya da “uygun ilkeler” koydular. Ondan sonra, eski ilkeler artık uygun sayılmadı ve “gerillacılık” sayılarak reddedildi. Merkez Komitesi, Politik Büronun Zunyi'deki, Kuvayçoy eyaleti Ocak 1935 genişletilmiş toplantısını kabul etmeden önce bu yanlış yolun iflası ilan edildi ve eski yolun doğruluğu yeniden kabul edildi. Ama ne pahasına!

“Gerillacılığa” şiddetle karşı çıkan o yoldaşlar, yalnızca şu kanıtları gösteriyorlardı: düşmanı içerlere çekmek yanlıştı, çünkü aramız pek de geniş değildi. Gerçi bu yol izlenerek muharebeler kazanılmıştı, ama şimdi durum farklı değil miydi? Üstelik düşmanı araziye ona bırakmadan yenmek daha iyi değil miydi? Ve düşmanı kendi bölgelerinde, ya da onun bölgeleriyle bizimkilerin sınırlarında yenmek ^[sayfa 138] daha iyi değil miydi? Eski uygulamaların bunlara “uyan” bir yanı yoktu ve onlar, yalnız gerillaların kullandıkları yöntemlerdi. Artık kendi öz devletimiz kurulmuştu ve Kızıl Ordumuz düzenli bir ordu haline gelmişti. Çan Kay-şek'e karşı mücadelemiz, iki devlet arasında, iki büyük ordu arasında bir savaş halini almıştı. Tarih yinelenmemeliydi ve “gerillacılığa” özgü her şey tümüyle bir kenara atılmalıydı. Yeni ilkeler “tümüyle marksist” idi, oysa eskilerini dağlardaki gerilla birlikleri yaratmıştı ve dağlarda marksizm yoktu. Yeni ilkeler, eskilerin anti-teziydi. Şöyle: “Ona karşı birle, yüze karşı onla mücadeleye gir, cesaretle ve azimle dövüş, şiddetli izlemelerle zaferlerden sonuna kadar yararlan”, “Bütün cephelelerden saldır”, “Kilit kentleri işgal et”, ve “Aynı zamanda, iki ‘yumruk’ ile iki yönden vur”. Düşman hücum ettiği zaman, düşmanın işini bitirmenin yöntemleri şunlardı: “Düşmanı kapıların dışından karşıla”, “Önce vurarak üstünlüğü kazan”, “Kabımızı-kacağımızı kınılmaya bırakma”, “Bir karış toprak verme” ve “Kuvvetleri altı yürüyüş koluna ayır”. Savaş, “devrim yolu ile sömürgecilik yolu arasındaki kesin muharebe” idi; saldırıların kısa sürdüğü, blok-havzlarda verilen bir yıpratma savaşıydı, “uzatmalı savaştı”. Bundan başka, büyük bir geri bölge ve kesinlikle merkezileştirilmiş bir komuta kurmak vardı. Son olarak, büyük ölçüde bir “ev-taşıma” sözkonusuydu. Ve bunları kabul etmeyen herkes, cezalandırılmalı,

oportünistlikle damgalanmalıydı, vb..

Hiç kuşkusuz, bu teorilerin ve pratiklerin hepsi yanlıştı. Bunlar, öznelcilikten başka bir şey değildi. Bu öznelcilik, elverişli koşullarda, kendisini küçük-burjuva devrimci bağınazlığı ve aceleciliği şeklinde açığa vuruyor, felaket zamanlarında, durum kötüleştiği için, sırayla, tehlikeli pervasızlığa, tutuculuğa ve asker kaçaklığına dönüştü. Bunlar, öfkeli ve bilgilik taslayan kişilerin teorileri ve pratikleriydi; marksizm ile en küçük bir ilişkileri yoktu; aslında [sayfa 139] hepsi anti-marksistti.

Burada, yalnızca, Kiyangsi'de “düşmanı içerlere çekmek” ve Seçhuvan'da “cepheyi daraltma” denilen stratejik geri çekilmeyi tartışacağız. Eski teoricienlerin ya da uygulayıcıların hiç biri, bunun, kuvvetli bir orduya karşı çarpışan zayıf bir ordunun kabul etmesi gereken politika olduğunu hiç bir zaman yadsımamışlardır. Yabancı askeri uzmanlar, stratejik savunma harekâtlarında, başlangıçta kesin muharebelerden çoğu zaman kaçınıldığını, ve ancak koşullar elverişli hale gelince kesin muharebelere gerildiğini söylemektedirler. Bu, tümüyle doğrudur ve buna eklenecek hiç bir şeyimiz yoktur.

Stratejik geri çekilmenin amacı, askeri kuvveti korumak ve onu karşı-saldın için hazırlamaktır. Geri çekilme zorunludur, çünkü kuvvetli bir ordunun saldırısı önünde bir adım geri çekilmek, kendi öz kuvvetlerinin korunmasını tehlikeye atmak demektir. Bununla birlikte, geçmişte, bir çok kimse, geri çekilmeyi “salt savunmanın oportünist bir yolu” sayarak, geri çekilmeye inatla karşı koymuştur. Tarihimiz, onların muhalefetlerinin tümüyle yanlış olduğunu göstermiştir.

Bir karşı-saldına hazırlanmak için, kendimize elverişli ama düşmana elverişsiz koşulları seçmeli ya da yaratmalıyız ki, karşı-saldın aşamasına girmeden önce, kuvvetler dengesinde bir değişiklik meydana getirelim.

Eski deneyimlerimizin ışığı altında, geri çekilme aşaması boyunca koşulların bize elverişli ve düşmana elverişsiz olduğunu kabul etmeden önce ve karşı-saldına geçmeden önce, genellikle hiç değilse ikisini sağlama bağlamamız gereken koşullar aşağıdadır:

- 1) Ahali Kızıl Orduyu etkin olarak destekler.
- 2) Arazi harekâtlara elverişlidir.
- 3) Kızıl Ordunun bütün ana kuvvetleri toplanmıştır.

4) Düşmanın zayıf noktaları keşfedilmiştir. [sayfa 140]

5) Düşman yorgun ve maneviyatı bozuk bir duruma düşürülmüştür.

6) Düşman yanlışlar yapmaya sevk edilmiştir.

Birinci koşul ahalinin etkin desteği, Kızıl Ordu için en önemli olanıdır. Bu, bir üs bölgesine sahip olmak demektir. Üstelik bu koşul sağlanmışsa, 4, 5 ve 6. koşulları yerine getirmek kolaydır. Bundan dolayı düşman tam bir saldırıya geçtiği zaman, Kızıl Ordu, genellikle, Beyaz bölgeden üs bölgesine çekilir; çünkü orası ahalinin Kızıl Orduyu Beyaz Orduya karşı en etkin şekilde desteklediği yerdir. Bir üs bölgesinin orta kesimi ile sınır kesimi arasında da bir fark vardır; orta kesimdeki halk, düşmana haber sızmasını daha iyi engeller; keşifte, ulaştırmada, çarpışmalara katılmada, vb. daha iyidir. Kiyangsi’de, birinci, ikinci ve üçüncü “kuşatma ve ezme” seferlerine karşı dövüşürken, “geri çekilme için uç noktalar” olarak seçilen yerlerin hepsinin de birinci koşulun, ahalinin desteğinin, yetkin ya da hayli iyi olduğu kesimlerde bulunması bundan ötürüdür. Üs bölgelerimizin bu ayıncı özelliği, Kızıl Ordunun harekâtlarını sıradan harekâtlardan çok farklı kıldı ve düşmanın, sonradan, blok-havzavaş politikasına başvurmasının ana nedeniydi.

İç hatlarda harekâta bulunmanın bir üstünlüğü, geri çekilen orduya kendine elverişli araziye seçme olanağını vermesi ve hücum eden orduyu o arazinin sınırlarında dövüşmeye zorlamasıdır. Zayıf bir ordu, güçlü bir orduyu yenmek için, muharebe alanı olarak elverişli bir araziye dikkatle seçmelidir, ama bu koşul tek başına yeter değildir ve öbür koşullar da onunla birlikte bulunmalıdır. Bunların birincisi, ahalinin desteğidir; ikincisi ise, hırpalanması mümkün bir düşman, örneğin, yorgun ve yanlışlar yapmış bir düşman, ya da savaşma yeteneği nispeten az ve ilerleyen bir düşman koludur. Bu koşulların eksikliği halinde, çok uygun bir arazi bulsak bile o araziye önem vermemeli ve [sayfa 141] koşulları sağlama sağlamak için geri çekilmeyi sürdürmeliyiz. Beyaz bölgelerde uygun arazi kıtlığı yoktur. Ama oralar, ahalinin desteği elverişli koşuluna sahip değildir. Öbür koşullar henüz tamamlanmamışsa, Kızıl Ordu için üs bölgesine çekilmekten başka yapılacak bir şey yoktur. Beyaz bölgeler ile Kızıl bölgeler arasındaki farklar, bir üs bölgesinin orta kesimi ile sınır kesimleri arasında da çoğu zaman vardır.

Yerel birlikler ve durdurma kuvvetleri dışında, bütün hü-

cum kıtalarımız, ilkeye uygun olarak, toplanmalıdır. Stratejik bakımdan savunmada olan bir düşmana saldırırken, Kızıl Ordu kendi kuvvetlerini çoğu zaman yayar. Düşman bir defa tam bir saldırıya geçince, Kızıl Ordu bir “merkeze doğru geri çekilme”yi gerçekleştirir, geri çekilmek için seçilen uç nokta, çoğu zaman üs bölgesinin orta kesimindedir, ama bazan, koşullar gerektirdiği için, ön (cephe) ya da geri kesimlerindedir.

Kuvvetli bir orduya karşı dövüşen zayıf bir ordu için temel olan bir başka koşul hücum için düşmanın daha zayıf birliklerini seçmektir. Ama düşman saldırısının başlangıcında, ilerleyen düşman kollarından hangisinin en kuvvetli ve hangisinin ikinci derecede kuvvetli, hangisinin en zayıf ve hangisinin ikinci derecede zayıf olduğunu çoğu zaman bilmeyiz ve bundan dolayı bir keşif işlemi gereklidir. Bu, çoğu zaman, hayli zaman alır. Stratejik geri çekilmenin gerekliliğinin bir başka nedeni de budur. Hücum eden düşman bizden pek çok kalabalıkla ve çok daha kuvvetliyse, kuvvetler dengesinde bir değişikliği ancak düşman üs bölgemize derinliğine girdiği ve kendisini tehdit eden şiddetin tadına baktığı zaman başarabiliriz. Çan Kay-şek alaylarından birinin kurmay başkanı, üçüncü “kuşatma ve ezme” seferi sırasında şöyle demişti: “Sağlam yapılı adamlarımız kendilerini yıpratarak zayıfladılar, zayıf adamlarımız kendilerini ölesiye yıpratıldılar”, ya da Çen Ming-şu’nun, Kuomintang’ın [sayfa 142] “Kuşatma ve Ezme” Ordusunun Batı Kolu başkomutanının sözcükleriyle “Her yerde Kızıl Ordu güpegündüz yürürken, Ulusal Ordu karanlıkta el yordamıyla yürüyor”. O zamana kadar, düşman ordusu, hala kuvvetli olmakla birlikte pek zayıf düşmüştür, askerleri yorgundur, maneviyatları çökmektedir ve zayıf noktalarından birçoğu ortaya çıkmıştır. Ama Kızıl Ordu zayıf olmakla birlikte, kuvvetini kazanmış ve enerjisini biriktirmiştir ve bitkin düşen düşmanını gönül rahatlığı ile beklemektedir. Böyle bir zamanda, iki taraf arasında belirli bir eşitlik sağlamak, ya da düşmanın kesin üstünlüğünü nispi üstünlüğe ve bizim kesin güçsüzlüğümüzü nispi güçsüzlüğe dönüştürmek, ve bazan düşmana üstün hale bile getirmek genellikle olanaklıdır. Kızıl Ordu, Kiyangsi’deki üçüncü “kuşatma ve ezme” seferine karşı dövüşürken, “üs bölgesinin geri kesiminde toplanmak üzere” en son sınıra kadar çekildi; böyle yapmasaydı, düşmanı yenemezdi; çünkü düşmanın “kuşatma ve ezme” kuvvetleri Kızıl Ordudan on kat daha büyüktü. Sun Vu-zu,

“düşman dinç iken ondan kaç, düşman bitkin düşünce ona dar-beyi indir” derken düşmanı üstünlüğünü yitirecek kadar yormayı ve maneviyatını bozmayı ima ediyordu. Sonunda geri çekilmenin amacı, düşmanı yanlışlar yapmaya sevk etmek ya da yanlışlarını bulmaktır. Bir düşman komutanının, akıllı da olsa, nispeten uzun bir sürede bazı yanlışlar yapmaktan kaçınamayacağına, ve bu yüzden onun verdiği açıklardan sonuna kadar yararlanmamızın her zaman olanaklı olduğunu akıl erdirmek gerekir. Düşman, yanlışlar yapmaya uygun durumdadır, tıpkı bizim kendimizin de bazan yanlış hesap yapmamız ve onun sonuna kadar yararlanacağı açıklar vermemiz, gibi; bundan başka biz, kendi hareketlerimizle, örneğin Sun Vu-zu'nun dediği gibi, “ortaya çıktığı hilesi yaparak”, yani, doğuya düzmece bir hücumda bulunup batıdan hücum ederek, düşmanı yanlışlar yapmaya sevk edebiliriz. Böyle yaparsak, geri çekilme için uç noktalar ^[sayfa 143] kesinlikle belirli bir alanın içinde olmaz. Bazan, önceden belirlenen bölgeye geri çekildiğimiz ve henüz yararlanabileceğimiz açık noktalar bulamadığımız zaman daha da geri çekilmeli ve düşmanın bir açık vermesini beklemelidir.

Geri çekilerek ulaşmaya çalıştığımız elverişli koşullar, yukarıda saptananlardır. Ama bu, (bu koşullar hazır oluncaya kadar bir karşı-saldırıya geçilemez demek değildir. Bu koşulların hepsinin birden aynı zamanda bulunması ne olanaklıdır ve ne de gereklidir. Ama kuvvetli bir düşmana karşı iç hatlarda harekâta bulunan zayıf bir kuvvet, böyle koşulları, düşmanın gerçek durumunun ışığı altında gerekli oldukları ölçüde, sağlamaya çabalamalıdır. Bütün karşı görüşler yanlıştır.

Geri çekilme için uç nokta konusundaki karar, durumun bütününe dayanmalıdır. Durumla ancak kısmen ilişkili sayılan, karşı-saldırıya geçmemize elverişli görünen bir yerde, orası durumun bütünü bakımından da üstünlük sağlamıyorsa, karar kılmak yanlıştır. Çünkü, karşı-saldırının başlangıcında, sonraki gelişmeleri dikkate almamız gerekir ve karşı-saldırımız her zaman kısmi bir ölçüde başlar. Bazan geri çekilme için uç noktası, Klyangsi'deki “kuşatma ve ezme” önündeki ikinci ve dördüncü karşı-seferimizde ve Şensi-Kansu bölgesindeki üçüncü karşı-seferimizde olduğu gibi, üs bölgesinin cephe kesiminde saptanması gerekir. Zaman zaman, uç nokta, Klyangsi'deki ilk karşı-seferimizdeki gibi, üs bölgesinin orta kesiminde olmak gerekir. Başka zamanlarda ise, Kıyan-

gsi'deki üçüncü karşı-seferimizde olduğu gibi, üs bölgesinin geri kesiminde saptanmalıdır. Bütün bu hallerde, karar, kısmi durum ile durumun bütünü arasındaki karşılıklı ilişkiye göre alındı. Ama Kiyangsi'deki beşinci karşı-seferimiz sırasında, ordumuz geri çekilmeye önem vermedi, çünkü kısmi durumu da, tüm durumu da hesaba katmadı, ve bu, gerçekten aşırı aceleci ve çılgınca bir durumdu. Bir durum birtakım etkenleri biraraya getirir; durumun [sayfa 144] bir parçası ile bütünü arasındaki ilişkiyi dikkate alırken, kararımızı, düşmanın tarafındaki ve bizim tarafımızdaki etkenlerin hem kısmi ve hem de tüm durumda açıkça gösterdiği, bizim bir karşı-saldırıya başlamamıza belirli bir ölçüde elverişli olup olmadığına dayandırmalıyız.

Bir üs bölgesinde geri çekilme için uç noktalar, genellikle üç tipe ayrılabilir: üs bölgesinin cephe kesimindekiler, orta kesimindekiler ve geri kesimindekiler. Bununla birlikte, bu, Beyaz bölgede çarpışmayı topluca reddetmek mi demektir? Hayır, biz, ancak düşmanın geniş çapta bir "kuşatma ve ezme" seferinin gereğine bakmak zorunda olduğumuz zaman Beyaz bölgede çarpışmayı reddederiz. Ancak düşmanın kuvveti ile bizimki arasında büyük bir oransızlık olduğu zaman, kuvvetimizi korumak ve düşmanı yenmek için zaman kazanmak ilkesine göre hareket ederek, üs bölgesine geri çekilmeyi ve düşmanı içerilere çekmeyi savunuruz, çünkü ancak böyle yaparak karşı-saldırımıza elverişli koşulları yaratabiliriz. Durum böylesine ciddi değilse, ya da Kızıl Ordunun üs bölgesinde bile karşı-saldırıya başlayamayacağı kadar ciddi ise, ya da karşı-saldırı iyi gelişmiyorsa ve durumda bir değişiklik yapmak için daha da geri çekilmek gerekli ise, o zaman, hiç değilse teorik olarak, geri çekilme için uç noktalarının bir Beyaz bölgede saptanmasını kabul etmeliyiz; ancak, bu çeşit deneyimimiz çok azdır.

Genellikle, Beyaz bir bölgede geri çekilme için uç noktaları üç tipe ayrılır: 1) bizim üs bölgemizin cephesindekiler, 2) yanlarındakiler ve 3) arkasındakiler. İşte birinci tipe bir örnek:

Kiyangsi'deki "kuşatma ve ezme" önündeki birinci karşı-seferimiz sırasında, Kızıl Ordunun içinde ayrılık ve yerel Parti örgütünde bölünme (Li Li-san'ın tutumunun ve A-B [sayfa 145] Grubunun³⁵ yarattığı iki çeşit problem) olmasaydı, kuvvetlerimizi Kıyan,

³⁵ A-B ("Anti-Bolşevik" in baş harfleri) Grubu, Kızıl Bölgelerdeki gizli Kuomintang ajanlarının karşı-devrimci örgütü idi. -Ed.

Nanfeng ve Çansu'nun meydana getirdiği açığı içinde toplayabilir ve bir karşı-saldırıya geçebiliriz; bu, akla sığar. Çünkü Kan ve Fu nehirleri arasındaki bölgede ilerleyen düşman kuvveti, kuvvet bakımından, Kızıl Ordudan pek üstün değildi (100.000'e karşı 40.000). Gerçi halkın desteği üs bölgesindeki kadar etkin değildi ama arazi elverişliydi; üstelik, aynı yollar boyunca ilerleyen düşman kuvvetlerini birer birer ezmek olanaktıydı.

Şimdi ikinci tipe bir örnek verelim:

Kiyangsi'de üçüncü karşı-seferimiz sırasında, düşman saldırısı o kadar geniş çapta olmasaydı; düşman kollarından birisi Fukiyen-Kiyangsi sınırında Çiyenning, Liçuyan ve Tayning'den ilerlemeseydi, ve o kol hücum edemeyeceğimiz kadar kuvvetli olmasaydı, Kızıl Ordu, kuvvetlerini Batı Fukiyen'de Beyaz bölgede yığılabildi ve Çuyiçin ilçesinden Sikuyo'ya bin lî'lik bir yay çizerek gitmeden, önce o kolu ezebilirdi; bu da akla sığar.

Sonunda üçüncü tipe de bir örnek verelim:

Kiyangsi'deki aynı üçüncü karşı-sefer sırasında, düşmanın ana kuvveti batıya değil de güneye yönelseydi, düşmanı daha güneye gitmeye sevk etmek için, Huyiçang-Sunvu-Anyuvan bölgesine (Beyaz bir bölge) çekilmek zorunda kalabilirdik; o zaman, üs bölgesinin kuzeyindeki düşman kuvveti o sırada çok büyük olmasaydı, Kızıl Ordu Kuzeye, üs bölgesinin içerlerine doğru sevk edilebilirdi.

Bununla birlikte, yukardaki örneklerin hepsi de varsayıldır ve gerçeklere dayanmamaktadır; istisnai sayılmaları ve genel ilkelere olarak ele alınmamaları gerekir. Düşman geniş çapta bir "kuşatma ve ezme" seferine başladığı zaman, bizim genel ilkemiz, onu içerlere çekmek, üs bölgesine çekip onunla orada çarpışmaktır, çünkü onun saldırısını [sayfa 146] kırmada en güvenilir yöntemimiz budur.

"Düşmanı kapıların önünde karşılama"yı savunanlar, stratejik geri çekilmeye muhalefet ediyorlar; geri çekilmenin, arazi kaybı, halkın zarara uğraması ("kabımızı-kacağımızı kırılmaya bırakma" dedikleri şey), ve dışarda ters yankılara yolaçılması demek olduğunu öne sürüyorlar. Beşinci karşı-seferimiz sırasında, bir adım geri çektiğimiz her zaman düşmanın blokhavzlarını bir adım ilerletirdi, öyle ki üs bölgelerimiz durmadan daralır ve yitirilmiş toprakları yeniden ele geçirmenin çaresini bulamazdık, dediler. Düşmanı içerlere çekmek geçmişte yararlı olsaydı bile, düşmanın blokhavz

savaşını benimsediği beşinci “kuşatma ve ezme” seferine karşı yararsız olurdu. Bu seferle başa çıkmanın biricik yolu, diyorlardı, kuvvetlerimizi direnme için bölmek ve düşmana kısa ve seri darbeler indirmek idi.

Böyle görüşlere bir yanıt vermek kolaydır, ve bunu zaten tarihimiz yapmıştır. Arazi kaybına gelince, çoğu zaman yalnız kayıpla kayıptan kaçınılabılır; bu, “almak için ver” ilkesidir. Yitirdiğimiz şey arazi ve kazandığımız şey düşmana karşı zafer, artı, arazimizin yeniden ele geçirilmesi ve aynı zamanda genişletilmesi ise, o zaman bu, kârlı bir iştir. Karşılıklı bir ticaret ilişkisinde, bir alıcı biraz para “yitirmezse” mal alamaz. Bir devrimci harekette uğranılan kayıplar, yıkımı gerektirir, ve buna karşılık kazanılan şey ilerici bir karakterin kurulmasıdır. Uyku ve dinlenme, zaman kaybını gerektirir, ama ertesi çünkü çalışma için enerji kazandırır. Herhangi bir budala bunu anlamaz ve uyumayı reddederse, ertesi gün enerjisi olmayacaktır; ve bu, zararlı bir iştir. Bu türlü nedenler yüzünden beş karşı-seferi kesinlikle yitirdik. Arazimizin bir kesiminden vazgeçme gönülsüzlüğü, onun hepsinin yitirilmesine yolaçtı. Habeşistan da, düşmanla başbaşa çatıştığı zaman arazisini yitirdi, ama bu, onun yenilgisinin birinci nedeni değildi.

Aynı şey, halkın zarara uğraması konusunda da doğrudur. [sayfa 147] Kısa bir sürede bazı ailelerin kapkacağını kırılmaya bırakmayı redderseniz, bütün halkın kapkacağını uzun bir süre kırılmaya yolaçarsınız. Kısa süreli politik ters geri tepmelerden korkarsanız, bunun bedelini uzun süreli politik, ters geri tepmelerle ödemeniz gerekecektir. Ekim Devriminden sonra, Rus bolşevikleri “sol komünistler”in kanlarına göre hareket etselerdi ve Almanya ile barış antlaşması imzalamayı reddetselerdi, yeni doğmuş olan Sovyetler vakitsiz ölüm tehlikesine düşerdi.³⁶

Bu türlü devrimci “sol” kanılar, küçük-burjuva aydınlarının devrimci aceleciliğinden olduğu kadar, köylü küçük üreticilerin darkafalı tutuculuğundan da doğar. Böyle kanıları kabul eden kim-seler, problemleri ancak tek yanlı ele alırlar ve durumun tümü üstüne genel bir görüş edinmeye güç yetiremezler; bugünün ka-

³⁶ Bkz: V. I. Lenin, “Aynı ve İlhakçı Bir Banşa Hemen Karar Verilmesi Sorunu Üzerine Tezler”, “Garip ve Müthiş”, “Ciddi Bir Ders ve Ciddi Bir Sorumluluk”, “Savaş ve Barış Üzerine Rapor”, *Seçme Yapıtlar*, iki cilt, İngilizce baskı, FLPH, Moskova 1952, c.II, Böl. 1, ve *SBKP(B) Tarihi, Kısa Ders*, Bölüm 7, Kesim 7. -Ed.

zançlarının yarınkilerle ya da parçanın çıkarını bütününkiyle birleştirmede isteksizdirler, ama kısmi ve geçici olana körükörüne ve olanca güçleriyle sarılırlar. Elbette, zamanın somut koşulları içinde, yürürlükteki durumun ve dönemin bütünü için uygun oldukları zaman –ve özellikle kesin oldukları zaman– kısmi ve geçici olana inatla sarılmaktayız; yoksa birer engel olan şeyleri savsamamız ve onlarla hiç uğraşmamanın savunucuları haline geliriz. Bir geri çekilmenin neden bir uç noktası olmak gerektiğinin nedeni budur. Küçük üreticilerin kısa görüşlülüğüne aldırılmamalıyız. Bolşeviklerin dirayetini öğrenmeliyiz. Çıplak göz yeterli değildir, teleskoptan ve mikroskoptan da yararlanmalıyız. Politik ve askeri sorunlardaki teleskopumuz, marksist yöntemdir.

Elbette, stratejik geri çekilmenin de kendine özgü güçlükleri vardır. Geri çekilmeye başlamanın zamanını seçmek, [sayfa 148] uç noktasını belirlemek, kadroları ve halkı politik bakımdan inandırmak – bunlar, çözüm gerektiren güç problemlerdir.

Geri çekilmenin başlama zamanınının saptanması, çok önemlidir. Kiyangsi eyaletinde “kuşatma ve ezme”ye karşı ilk seferimiz sırasında, geri çekilmemiz tam zamanında yapılmasaydı, yani ertelenseydi, o zaman bundan, hiç değilse zaferimizin genişliği etkilendirirdi.

Bir erken ve bir gecikmiş geri çekilme, ikisi de, elbette kayıplara yolaçar. Ama genel olarak, gecikmiş bir geri çekilme, erken bir geri çekilmeden daha büyük kayıplara yolaçar. Bütün inisiyatif elimizde tutmamızı sağlayan zamanı iyi seçilmiş bir geri çekilme, geri çekilmemizin uç noktasına ulaşır kuvvetlerimizi yeniden gruplandırığımız an, bitkin düşen düşmanı gönül rahatlığıyla beklemeye koyduğumuz zaman, karşı-saldırıya geçmede büyük bir destektir. Kiyangsi’de, düşmanın, birinci, ikinci ve dördüncü “kuşatma ve ezme” seferlerini bozguna uğrattırırken, düşmanı güvenle ve acele etmeden karşılayacak güçte idik. Kızıl Ordunun yeniden toplanmak için çarçabuk dolambaçlı yoldan giderek çok bitkin düşmesi, yalnız üçüncü sefer sırasında olmuştur, çünkü düşmanın, ikinci seferdeki gibi bir ezici savunma ile karşılaşkıktan sonra yeni bir saldırıya öylesine çabuk geçmesini beklememiştik (ikinci karşı-seferimizi 29 Mayıs 1931’de sona erdirdik; ve Çan Kay-şek, üçüncü “kuşatma ve ezme” seferine 1 Temmuzda başladı). Geri çekilmenin zamanınının saptanması aynı şekilde, bir karşı-seferin daha önce

tartıştığımız hazırlık evresinin zamanının saptanması gibi, kesindir, yani düşman taraftaki ve bizim tarafımızdaki genel durum karşısında topladığımız gerekli bilgiye ve genel durumun değerlendirilmesine dayanır.

Kadroları ve halkı stratejik geri çekilmenin gerekliliğine inandırmak, bu konuda hiç deneyimleri olmadığı zaman ve ordu önderliğinin saygınlığı karar için otoriteyi henüz birkaç kişide ya da bir tek kişide toplayabilecek ve aynı [sayfa 149] zamanda kadrolarda da güven yaratabilecek halde olmadığı zaman, son derece güçtür. Kadroların deneyimi eksik olduğu için ve stratejik geri çekilmeye inanmadıkları için, birinci ve dördüncü karşı-seferimizin başlangıcında ve beşincinin başından sonuna kadar, büyük güçlüklerle karşılaşıldı. Beşinci karşı-sefer sırasında kadrolar, Li Li-san'ın tutumunun etkisi altında, geri çekilmeden yana değildiler, ve inandırılıncaya kadar, hücumdan yana idiler. Beşinci karşı-seferde, kadrolar, askeri serüvenciliğin etkisi altında, geri çekilme için hazırlık yapmaya razı olmadılar. Beşincide, önce, düşmanı içerilere çekmeye karşı çıkan askeri serüvenci görüşte direndiler, ama sonra askeri tutuculuğa döndüler. Bir başka hal de, Tibetlilerin ve Huvay halkının³⁷ yaşadığı bölgede üslerimizi kurmanın olanaksızlığını kabul etmeyen Çang Kuyo-tayo'nun taraftarlarınıninkidir. Kadrolar için görgü esastır ve yanılğı, aslında, başarının anasıdır. Ancak, başka kimselerin görgülerinden de açık fikirlilikle bilgi edinmek gereklidir; ve birinin her konuda kendi kişisel görgüsünde direnmesi ve görgüsü eksikse, birinin kanılarına inatla katılması ve başka kimselerin görgülerini reddetmesi tam darkafalı görgücülüktür. Bizim savaşımız, bunun pek azına bile dayanamaz.

Halkın, görgüsüzlükleri yüzünden, stratejik bir geri çekilmenin gerekliliğine inançsızlığı, hiç bir zaman, Kiyangsi'deki birinci karşı-seferimizdeki kadar büyük olmamıştır. O zaman, yerel Parti örgütleri, Kiyang, Sin-kuya ve Yunfeng eyaletlerindeki halk yığınları, hepsi, Kızıl Ordunun çekilmesine karşı çıktı. Ama ilk karşı-seferden edinilen deneyimden sonra, birinciyi izleyen karşı-seferlerde böyle bir problem ortaya çıkmadı. Herkes, üs bölgesinde arazi kaybının ve halkın ıstırabının geçici olduğuna inandı ve Kızıl Or-

³⁷ Burada atıfta bulunulan bölgeler, Tibetlilerin ve Seçhuyan, Kansu, Çinhay ve Sinkiyang' da yaşayan Huvay halkının yaşadıkları yerlerdir. -Ed.

dunun, düşmanın “kuşatma ve ezme”sini bozguna uğratacağına [sayfa 150] inanıyordu. Bununla birlikte halkın inanması ya da inanamaması, kadroların inanıp inanmamasına sıkı sıkıya bağlıdır ve bu yüzden, ilk ve en önemli ödev, kadroları inandırmaktır.

Stratejik geri çekilmenin amacı yalnızca karşı-saldırına geçmedir ve stratejik geri çekilme, stratejik savunmanın yalnızca birinci aşamasıdır. Bütün stratejideki kesin bağ, sonraki karşı-saldırı aşamasında zaferin kazanılıp kazanılmayacağıdır.

4. STRATEJİK KARŞI-SALDIRI

Kesin üstünlükten hoşlanan bir düşmanın saldırısını bozmak için stratejik geri çekilme aşamamız sırasında ortaya çıkan duruma güvendik. Bu, bize elverişli, düşmana elverişsiz bir durumdur ve düşman saldırısının başlangıcındaki durumdan farklıdır. Böyle bir durumu yaratmak birçok unsur ister. Bunların hepsi yukarıda ele alındı.

Bununla birlikte, bu koşulların ve bize elverişli ve düşmana elverişsiz bir durumun varlığı düşmanı önceden yendiğimiz anlamına gelmez. Böyle koşullar ve böyle bir durum, bizim zaferimize ve düşmanın yenilgisine olanak hazırlar; henüz her iki ordunun da gerçek zaferine ya da yenilgisine yolaçmamışlardır. Zafer ya da yenilgi olmak için iki ordu arasında kesin bir muharebe gereklidir. Hangi ordu muzafferdir ve hangi ordu yeniktir sorusunu ancak kesin bir muharebe karara bağlar. Stratejik karşı-saldırı aşamasının biricik görevi budur. Karşı-saldırı uzun bir süreçtir, savunma seferinin en çekici en dinamik ve aynı zamanda son aşamasıdır. Etkin savunma dediğimiz şey, doğasında kesin bir çarpışma olan bu stratejik karşı-saldırına özellikle dayanır.

Koşullar ve durum yalnızca stratejik geri çekilme aşamasında yaratılmaz, ama karşı-saldırı aşamasında da [sayfa 151] yaratılagider. Son aşamada, ilk aşamada olanların hem şekil ve hem de doğa bakımından aynıları değildir.

Şekil ve doğa bakımından aynı kalabilen şey, örneğin, şudur: düşman kıtaları daha da bitkin ve tükenmiş olacaktır; bu, onun önceki aşamadaki bitkinliğinin ve tükenmesinin düpedüz süreğidir.

Ama tümüyle yeni koşullar ve tümüyle yeni bir durum, mut-

laka ortaya çıkacaktır. Böylece, düşman bir ya da daha fazla yenilgiye uğradığı zaman, bize elverişli ve düşmana elverişsiz olan koşullar yalnızca onun bitkinliğinden vb. ibaret olmayacaktır, ama yeni bir etken de yani onun yenilgilere uğramış olması da, koşullara eklenecektir. Durumda da yeni değişiklikler olacaktır, düşman, kıtalarına düzensiz bir tarzda manevralar yaptırmaya ve yanlış hareketlerde bulunmaya başladığı zaman, çatışan iki ordunun nispi kuvvetleri elbette artık öncekinin aynı olmayacaktır.

Ama bir ya da daha fazla yenilgiye uğrayan, düşmanın kuvvetleri değil de bizimkilerse, o zaman hem koşullar ve hem de durum ters yönde değişecektir. Yani, düşman için elverişsiz şeyler azalırken, bizim için elverişsiz olan şeyler ortaya çıkacak ve hatta çoğalacaktır, bu da, tümüyle yeni ve farklı bir şey olacaktır.

Her iki taraf için bir yenilgi, yenilen tarafın felaketi önlemek, kendisini, kendisine elverişsiz ve düşmana elverişli durumlardan ve yeni koşullardan kurtarmak ve kendisine elverişli ve düşmanına elverişsiz bir durum yaratmak için yeni bir çaba göstermesine doğrudan doğruya ve hızla yolaçacaktır.

Kazanan tarafın çabası bunun tümüyle karşıtı olacaktır. Zafere sonuna kadar yararlanmaya ve düşmanına daha büyük bir zarar vermeye çalışacak; kendi lehine ve durumunun daha da düzeltilmesine elverişli koşulları artırmayı ve düşmanının kendisini elverişsiz koşullardan ve elverişsiz durumdan kurtarmayı başarmasına ve felaketi [sayfa 152] önlemesine engel olacaktır.

Bunun için kesin muharebe aşamasındaki mücadele, her iki taraf için de, en şiddetli, en karmaşık ve en değişken ve aynı zamanda en güç ve savaşın ya da seferin bütününe silah zoruyla sonuca bağlamaya çalışan bir mücadeledir; komuta bakımından en nazik zamandır.

Karşı-saldırı aşamasında birçok problem vardır ve bunların en önemlisi karşı-saldırıya geçmek, kıtaların toplanması, hareketli savaşma, çabuk sonuçlu savaş ve imha savaşidir.

Bir karşı-saldırıda olsun, ya da bir saldırıda olsun, bu problemlere ilişkin ilkeler temel karakterleri bakımından fark göstermez. Bu anlamda karşı-saldırının bir saldırı olduğunu söyleyebiliriz. Bununla birlikte, karşı-saldırı tam bir saldırı değildir. Karşı-saldırının ilkeleri düşman saldırıdayken uygulanır. Saldırının ilkeleri, düşman savunmadayken uygulanır. Bu anlamda, bir karşı-saldırı ile

bir saldırı arasında belirli farklar vardır.

Bundan ötürü, bu bölümde karşı-saldırı konusundaki tartışma çeşitli harekât problemlerini içeriyor ise de ve stratejik saldırı konusundaki bölüm, yinelemeden kaçınmak için yalnızca öbür problemleri ele alacak ise de, iş gerçekten uygulamaya geldiği zaman, karşı-saldırı ile saldırı arasındaki benzerlikleri ve farkları önemsememekle etmemeliyiz.

5. KARŞI-SALDIRIYA GEÇME

Bir karşı-saldırıya geçme problemi, “ilk muharebe” ya da “başlangıç” problemidir.

Burjuva askeri uzmanlarının birçoğu, ilk muharebede, stratejik savunmadaki ya da stratejik saldırıdaki, ama özellikle savunmadaki tarafa sakinlik öğütlemektedir. Geçmişte, ciddi bir nokta olarak bunun üzerinde durduk. Kiyangsi’de düşmanın beş “kuşatma ve ezme” seferine karşı ^[sayfa 153] harekâtlarımız, bize zengin deneyim kazandırdı, çok yararlı bir ders verdi.

Düşman, birinci seferinde aşağı yukarı 100.000 kişiyi sekiz kola ayırarak, Kiyangsi-Çiyening hattından kuzeye doğru, Kızıl Ordunun üs bölgesine karşı ilerletti. Kızıl Ordunun aşağı yukarı 40.000 adamı vardı ve Kiyangsi eyaletinde, Nintu ilçesinde Huyanpi ve Siyaopu bölgesinde toplanmıştı.

Durum şöyleydi:

1) “Ezme” kuvvetleri, 100.000 kişiyi aşmıyordu, kıtaların hiç biri Çan Kay-şek’in kendi kıtaları değildi, ve genel durum çok vahim değildi.

2) Kiyang’ı savunan, Lo Lin komutasındaki düşman tümeni Kan nehri boyunca doğuya doğru yerleşmişti.

3) Kung Ping-fan, Çang Huyi-zan ve Tan Tao-yuan komutasındaki üç düşman tümeni ilerlemiş ve Güney-Doğu Kiyang’ın Tunlun-Lunkang-Yuantu kesimini ve Kuzey-Batı Nintu’yu işgal etmişti, Çang Huyi-zan’ın tümeninin ana kesimi Nunhang’da ve Tan Tao-yuan’ın tümeninin ana kesimi Yuantu’da idi. Futiyen’i ve Tunhu’yu muharebe alanı olarak seçmek uygun değildi, çünkü ahali A-B grubu tarafından yanlış yola sevk edilmişti, bir zaman için Kızıl Orduya güveni yoktu, ona karşıydı.

4) Linyu Ho-ting komutasındaki düşman tümeni, Fukiyen’in

Beyaz bölgesindeki Çiyening’de, çok uzaktaydı ve Kiyangsi’den geçmesi olası değildi.

5) Mao Ping-ven ve Su Kek-siyang komutasındaki iki düşman tümeni Kuyançang ve Nintu arasındaki Toyipi-Lokoyu-Tunşayo kesimine girmişti. Toyipi Beyaz bir bölgeydi, Lokoyu bir gerilla bölgesiydi, ve A-B grubu unsurlarının bulunduğu Tunşayo, dışarı haber sızması olası bir yerdi. Bundan başka Mao Ping-ven’e ve Su Keh-siyang’a saldırıp sonra batıya dönseydik, batıda Çang Huyi-zan, Tan Tao-yuan ve Kung Ping-fan komutasındaki üç düşman tümeni kuvvetlere katılabilir, böylece zaferi kazanmamızı güçleştirir ve [sayfa 154] çıkışı (hurucu) kesin çözüme bağlamamızı olanaksız kılabilirdi.

6) Düşmanın ana kuvvetlerini meydana getiren Çang Huyi-zan ve Tan Tao-yuan komutasındaki iki tümen, “kuşatma ve ezme” seferinin başkomutanı ve Kiyangsi eyaletinin valisi olan Lu Ti-ping’e aitti, ve Çang Huyi-zan, muharebe alanı komutanıydı. Bu iki tümeni silip süpürmek, gerçekten, seferi bozguna uğratmak olurdu. Her tükende aşağı yukarı on dört bin adam vardı ve Çang’ınkiler iki yere paylaşılmıştı, öyle ki, bir tükene bir anda hücum etseydik kesin üstünlüğün tadını çıkaracaktık.

7) Çang’ın ve Tan’ın tümenlerinin ana kuvvetlerinin yerleştiği Lunhang-Yuantoyu kesimi, bizim yığınaklarımıza yakındı ve yaklaşmamızı gizleyen iyi bir halk desteği vardı.

8) Lunhang’daki arazi iyi idi. Yuantoyu’ya hücum etmek kolay değildi. Ama düşman bize hücum etmek için Siyaopu’ya ilerleseydi, orada da iyi aramız olurdu.

9) Kıtaların pek çoğunu Lunhang kesimine yığabilirdik. Lunhang’ın güney-batısına yüz *li*’den daha az uzak olan Sinhuyo’da düşmanın gerisinde manevra yapabilen, mevcudu on bini aşkın bağımsız bir tümenimiz vardı.

10) Kıtalarımız merkezde bir yarma yapsaydı ve düşmanın cephesinde gedik açsaydı düşmanın doğuya ve batıya doğru olan kolları birbirinden uzak iki gruba bölünürdü.

Yukardaki gerekçelerden ötürü, birinci muharebeyi Çang Huyi-zan’ın ana kuvvetine karşı vermeyi kararlaştırdık, ve onun tugaylarından ikisine ve tümen karargahına başarılı bir darbe indirdik; bir tek erin ya da atın kaçmasına fırsat vermeden, on bin kişilik kuvveti ve tümen komutanının kendisini ele geçirdik. Bu tek

zafer, Tan'ın tümenini ürküterek Tunşayo'ya ve Su'nunkini Toyu-pi'ye doğru kaçırttı. O zaman, kıtalanımız Tan'ın tümenini kovaladı ve yansını temizledi. Beş günde iki muharebe verdik (27 Aralık 1930'dan 1 Ocak 1931'e kadar) ve, Futiyen, Tunku ve ^[sayfa 155] Toyu-pi' deki düşman kuvvetleri, yenilgiden korkarak düzensiz bir şekilde geri çekildiler. "Birinci "kuşatma ve ezme" seferi böyle bitti.

İkinci seferdeki durum şöyleydi:

1) Varlığı 200.000'i bulan "ezme" kuvvetleri, Nançung'daki karargaha bağlıydı ve Ho Ying-çin'in komutasındaydı.

2) Birinci seferde olduğu gibi, kıtaların hiç biri, Çan Kayşek'in kendi kuvvetlerinden değildi. Bunlar arasında 19. Ordu Zay Ting-kay'ın, 26. Ordu Sun Liyen-çung'un ve 8. Ordu Çu şayo-liyang'ın komutasındaydı ve bunlar kuvvetliydi, ya da hayli kuvvetliydi; oysa geri kalan ordular oldukça zayıftı.

3) A-B grubu temizlenmişti ve üs bölgesindeki bütün ahali Kızıl Orduyu destekledi.

4) Vang Çin-yu'nun komutasındaki 5. Ordu, kuzeyden geri gelmişti, "bizden korkuyordu, ve, genellikle, onun sol kanadında Kuyo Huya-zung ve Hayo Mengling komutasındaki iki tümen de aynı durumdaydı.

5) Kıtalanımız önce Futiyen'e hücum edip oradaki düşmanı doğuya doğru sürseydi, üs bölgesini Fukiyen-Kiyangsi sınırındaki Çiyening-Li-çuyan-Tayping kesimine kadar genişletebilir ve sonraki "kuşatma ve ezme" seferini bozguna uğratmak için ikmal sağlayabilirdik. Ama düşmanı batıya doğru sürseydik, Kan nehrine ulaşırdık ve muharebeden sonra genişlememiz için yer bulamazdık. Muharebeden sonra yeniden doğuya dönmek, kıtalanımızı yorar ve zaman yitirtirdi.

6) Ordumuz birinci seferdekinden biraz küçüktü (varlığı 30.000'i aşıyordu), ama dört ay eksiklerini gidermiş ve enerji toplamıştı.

Bu seferden, Futiyen kesiminde bulunan Vang Çin-yu ve Kung Ping-fen komutasındaki kuvvetlerle (toplam 11 alay) ilk muharebeye tutuşmaya karar verdik. Bu muharebeyi kazandıktan sonra, Kuyo Huya-zung, Sun Liyen-çung, Çu Şayo-liyang ve Liyu Ho-ting'e başarıyla hücum ettik. ^[sayfa 156] On beş günde (16 Mayıstan 30 Mayıs'a kadar, 1931) yedi yüz *li* yürüdük, beş muharebe verdik, on ikibinden fazla piyade tüfeği ele geçirdik ve düşmanın "kuşatma

ve ezme” seferini açıkça bozduk. Vang Çin-yu ile muharebe ederken Zay Ting-kay ve Kuyo Huya-zung komutasındaki, sonuncudan on *li* kadar ve birinciden 40 *li* kadar uzakta bulunan iki düşman kuvveti arasındaydık. Ama hepsini yarıdık geçtik. Bu, özellikle halkın desteğiyle oldu; üs bölgesinden ve düşman birlikleri arasındaki koordinasyon eksikliğinden yararlandık. Kuyo Huya-zung’un tümeni yenildikten sonra, Hayo Meng-ling’in tümeni gece Yunfeng’e kaçtı ve felaketten böylece kurtuldu.

Üçüncü “kuşatma ve ezme” seferindeki durum şöyleydi:

1) Çan Kay-şek, başkomutanlığı kendisi aldı. Onun komutasında, herbiri bir kola –sol, sağ ve orta– komuta eden üç komutanı vardı. Ortadaki kola, Çan Kay-şek gibi, karargahı Nançang’da bulunan Ho Ying-Çin; sağdakine, karargahı Kiyang’da bulunan Çen Ming-şu; soldakine, karargahı Nanfeng’de olan Çu Şayo-liyang komuta ediyordu.

2) “Ezme” kuvvetlerinin varlığı 300.000 idi. Toplam asker sayısı aşağı yukarı 100.000 olan ana kuvvetler, Çan Kay-şek’in kendi kitalarıydı ve 5 tünden oluşuyordu (tümenlerde dokuzar alay vardı). Bu tümenlere Çen Çeng, Lo Ço-Ying, Çayo Kuvan-tayo, Vey Li-huyang ve Çiyang Ting-ven, ayrı ayrı, komuta ediyorlardı. Bunların yanısıra, Çiyang Kuyang-nay, Zay Ting-kay ve Han Tek-Çin komutasında 3 tümen (toplam 40.000 kişilik) vardı. Sonra Sun Liyen-çung’un 20.000 kişilik ordusu vardı. Bunlara ek olarak, Çan’ın kendi kitaları gibi olmayan daha zayıf başka kuvvetler de bulunuyordu.

3) Bu “ezme” seferinde, düşmanın stratejisi, ikinci seferde kullandığı “her adımda takviye etme”den çok farklı olarak “önüne katıp dosdoğru sür” idi. Hedef Kızıl Orduyu Kan nehrine dayayıp yok etmekte. [sayfa 157]

4) Düşmanın ikinci seferinin bitimi ile üçüncüsünün başlaması arasında yalnız bir aylık bir ara vardı. Düşman çeşitli yerlerden kendisini sıkıştırdığı sırada Kızıl Ordu (o zaman yaklaşık 30.000 kişilik) çetin çarpışmadan sonra ne dinlenmiş ve ne de eksiklerini gidermişti ve Güney Kiyangsi üs bölgesinin batı kesiminde Sin-koyo’da toplanmak üzere bin *li*’lik uzun yürüyüşü henüz tamamlamıştı.

Bu durumda ilk karşılaştığımız plan, Vanan yolu ile Sin-kuyo’dan hareket etmek, Futiyen’den geçmek ve düşmanın geri

muhabere hatları boyuca hızla batıdan doğuya kaymak, böylece düşmanın ana kuvvetini Güney Kiyangsi'deki üs bölgesine derinlemesine ama boşu boşuna girmeye bırakmaktı; harekâtımızın birinci evresi buydu. Ondan sonra, düşman kuzeye doğru geri döndüğü zaman, zorunlu olarak çok bitkin olacaktı, onun hassas birliklerini darbeleme fırsatını kaçırmayacaktık; bu da, harekâtımızın ikinci evresiydi. Bu planın püf noktası, düşmanın ana kuvvetleriyle çatışmaktan kaçınmak ve darbeyi zayıf kuvvetlerine indirmekti. Ama kuvvetlerimiz Futiyen'de ilerlerken, Çen Çeng ve Lo Ço-ying komutasındaki iki tümeni oraya süren düşman tarafından keşfedildik. Planımızı değiştirmek ve Sinkuyo ilçesinin batı kesimindeki Kayosinsu'ya geri gelmek zorunda kaldık. Orası bin *li* karelik çevresiyle birlikte, kıtalarımızın toplanacağı biricik yerdi. Toplanmamızın ertesi günü, doğuya Sinkuyo ilçesinin doğusundaki Liyentang'a, Yunfeng ilçesinin güneyindeki Liyans-tun'a ve Nintu ilçesinin kuzeyindeki Huanpi'ye doğru bir dürtme yapmaya karar verdik. Aynı gece, karanlıktan yararlanarak, Çiyang Ting-ven'in tümeni ile Çiyang Kuyang-nay, Zay Ting-kay ve Han Tek-çin kuvvetleri arasındaki kırk *li*'lik açıklıktan geçtik ve Liyentang'a yürüdük, İkinci gün, Şankuyan Yun-siyang'ın (Hayo Meng-ling'in tümeninin ve kendi tümeninin komutanıydı) komutasındaki öncü birliklerle çatıştık. İlk muharebe, üçüncü gün, Şankuyan Yun-siyang'ın tümeniyle ve ikinci muharebe, ^[sayfa 158] dördüncü gün, Hayo Meng-ling'in tümeniyle oldu; üç günlük bir yürüyüşten sonra, Huanpi'ye vardık ve üçüncü muharebeyi Mao Ping-ven'in tümenine karşı verdik. Bu üç muharebenin üçünü de kazandık ve on binden fazla tüfek ele geçirdik. Bu noktada batıya ve güneye doğru ilerlemekte olan düşmanın ana kuvvetleri, doğuya doğru döndüler; hepsi de Huanpi'ye yönelerek, muharebeye tutuşmak için büyük bir hızla birbirine yaklaştılar ve bize sokularak sıkıca kuşattılar. Ama biz, Çiyang Kuyang-ney'in kuvvetleri bir yanda, Zay Ting-kay ve Han Tek-çin'in kuvvetleri ve öte yanda Çen Çeng ve Lo Ço-ying'in kuvvetleri arasındaki yirmi *li*'lik açıklıkta bulunan yüksek dağları aştık, ve böylece, doğudan batıya dönerek, Sinkuyo ilçesi sınırlarında yeniden toplandık. O sırada düşman bu durumu farkettiler ve gene batıya doğru ilerlemeye başladı; bizim kuvvetlerimiz on beş gün dinlenmişti; oysa aç, bitkin ve maneviyatı bozuk düşman kuvvetleri muharebe edecek durumda değildiler ve geri çekilmeye karar verdiler. Onla-

rın geri çekilmesinden yararlanarak, Çiyang Kuyang-nay, Zay Ting-kay, Çiyang Ting-ven ve Han Tek-çin'in kuvvetlerine saldırdık; Çiyang Ting-ven'in tugaylarından birini ve Han Tek-çin'in bütün tümenini silip süpürdük. Çiyang Kuyang-nay ve Zay Ting-kay'ın komutasındaki tümenlere gelince, çarpışma bir durgunluğa vardı ve onlar, kaçıp kurtuldular.

Dördüncü “kuşatma ve ezme” seferindeki durum şöyleydi: düşman, Kuyançang'da üç kol halinde ilerliyordu; doğudaki kol ana kuvvetiydi; oysa batı kolunu meydana getiren iki tümen bize karşı korunmasızdı ve kuvvetlerimizin toplandığı bölgeye çok yakındı. Bundan dolayı, Yihuyang ilçesinin güneyinde düşmanın batı koluna saldırma fırsatı bulduk ve Li Ming ile Çen Şih-çi'nin komutasındaki iki tümeni bir darbede imha ettik. Düşman, o zaman, ortadaki kolu takviye etmek amacıyla doğudaki kolundan iki tümen gönderdiği için, Yihuyang ilçesinin güneyindeki bir tümeni [sayfa 159] de temizleyebildik. Bu iki muharebede, on binden fazla piyade tüfeği ele geçirdik ve, çoğunlukla, bu “kuşatma ve ezme” seferini bozguna uğrattık.

Düşman, beşinci seferinde, yeni blokhavzlar kurma stratejisini kullanarak ilerledi ve önce Liçuyan'ı işgal etti. Ancak, Liçuyan'ı yeniden ele geçirmeye ve düşmanla üs bölgesi dışında çatışmaya çalışırken, Siyaoşih' te Liçuyan'ın kuzeyine bir saldırıya bulunduk. Burası düşmanın kuvvetli bir noktasıydı, üstelik, Beyaz bölgede bulunuyordu. Muharebeyi kazanamadık, saldırıyı gene düşmanın kuvvetli bir noktası olan ve Siyaoşih'in güney-doğusundaki Beyaz bölgede bulunan Zeysiçiyao'ya çevirdik, ve gene başarısızlığa uğradık. Ondan sonra, muharebeye tutuşmaya çalışırken, düşmanın ana kuvvetleri ile blokhavzları arasında döndük durduk ve tümüyle edilgenleştirildik. Düşmanın “kuşatma ve ezme”sine karşı tam bir yıl süren beşinci karşı-seferimiz boyunca en küçük inisiyatif ya da hareket gösteremedik. Sonunda, Kiyangsi üs bölgemizden, çekilmek zorunda kaldık.

Ordumuzun “kuşatma ve ezme”ye beşinci karşı-seferinde görgümüz, karşı-saldındaki ilk muharebenin, savunmadaki Kızıl Ordu için, Kızıl Ordunun düşmanın büyük ve güçlü bir “ezme” kuvvetini dağıtması gerekiyorsa, pek çok önemli olduğunu göstermektedir. İlk muharebedeki zaferin ya da yenilginin, durumun bütünü üzerinde, son çatışmaya kadar, pek büyük bir etkisi vardır.

Bundan dolayı, aşağıdaki sonuçlara varıyoruz:

Birincisi, ilk muharebe kazanılmalıdır. Ancak düşmanın durumunun, arazinin ve halkın desteğinin, hepsinin, lehimize olduğundan tümüyle emin olduğumuz zaman çarpışmalıyız. Yoksa geri çekilmemiz ve dikkatle fırsat kollamamız daha iyi olur. Fırsatlar her zaman olacaktır, muharebeyi hemen kabul etmemeliyiz. Birinci karşı-seferimizde başlangıçta Tao-yuvan'ın kıtalarıyla çarpışmayı planladık. İki defa ilerledik, ama her defasında geri çekilmek zorunda kaldık ve ^[sayfa 160] çekildik, çünkü onlar Yuvantayo dağlarındaki hakim mevzilerini bırakmayacaktı. Birkaç gün sonra Çang Huyi-zan'ın kıtalarını arayıp bulduk. İkinci karşı-seferimizde, ordu-muz, sırf Vang Çin-yu'nun adamlarının Fukiyen'deki kuvvetli noktalarını bırakmalarını beklemek için Tunku'ya ilerledi; yirmi beş gün, haber sızması tehlikesini bile göze alarak, düşmanın yakınında ordugah kurduk; çabuk bir hücum için yapılan bütün sabırsız tavsiyeleri reddettik ve sonunda hedefimize ulaştık. Üçüncü karşı-seferimizde, dört bir yanımızdan hücum edilmesine ve bin li'lik bir dolambaçlı yürüyüş yapmış olmamıza karşın, ve düşman bizim onu yandan çevirme planımızı keşfetmiş olmasına karşın, gene de sabrettik, geri döndük, merkezden geçme taktiğimizi değiştirdik, ve sonunda, ilk muharebeyi Liyentang'da başarıyla verdik. Dördüncü karşı-seferimizde, Nanfeng'e hücumumuz başarısızlığa uğradıktan sonra, hiç duraksamadan çekildik, düşmanın sağ kanadı boyunca döndük, ve kuvvetlerimizi Tunşayo bölgesinde yeniden topladık, bunun ardından Yihuyang ilçesinin güneyinde büyük ve muzaffer muharebemizi başlattık. İlk muharebenin öneminin anlaşılması yalnız beşinci karşı-seferimizde olmuştur. Bir tek Liçuy-an ilçe merkezinin yitirilmesi üzerine alarma geçerek, kuvvetlerimiz düşmanı ele geçirmek için kuzeye yürüdü. Ondan sonra, Sunkuyo'da zaferle (düşman tümeninin imha edilmesi ile) sonuçlanan beklenmedik karşılaşma, birinci muharebe gibi yönetilmedi, öngörülen değişiklikler de olmadı, ama buna karşılık, Siyaoşih, başarıyı sağlama bağlamadan çarçabuk hücum etti. Böylece inisiyatif daha ilk harekette yitirildi; ve bu, çarpışmanın gerçekten en kötü ve en budalaca tarzıydı.

İkincisi, ilk seferin planı, bütün seferin başlangıcı ve onun organik bir parçası olmalıdır. Seferin bütünü için iyi bir plan olmadan gerçekten iyi bir muharebe vermek kesinlikle olanaksızdır. Bu

demektir ki, birinci muharebede zafer kazanılsa bile, bu muharebe seferin bütününe [sayfa 161] yardımcı olmaktan çok zararlı ise, böyle bir zafer sadece bir yenilgi sayılabilir (beşinci seferde, Sun-kuyo muharebesinde olduğu gibi). Bundan dolayı, ilk muharebeyi vermeden önce, ikinci, üçüncü, dördüncü ve hatta son muharebenin nasıl verileceği konusunda genel bir fikrimiz olmalıdır ve birbirini izleyen muharebeleri kazanırsak, ya da yitirirsek, düşmanın durumunda, bütünüyle, hangi değişikliklerin bunu izleyeceğini düşünmeliyiz. Sonuç, tam bizim beklediğimiz gibi olmasa da –ve, gerçekte, elbette olmayacaktır– her şeyi her iki tarafın genel durumlarının ışığı altında dikkatle ve gerçekçilikle düşünüp sonuç çıkartmalıyız. Durum bütünüyle kavranmadan, satranç tahtasında gerçekten iyi bir hamle yapmak olanaksızdır.

Üçüncüsü, savaşın sonraki stratejik aşamasında ne olacağı da düşünülmelidir. Stratejiyi yöneten kimse, yalnız karşı-saldırı ile uğraşır ve karşı-saldırının başarıya ulaşmasından ya da başarısızlığa uğramasından sonra alınacak tedbirleri savsarsa, görevini yapmıyor olacaktır. Belirli bir stratejik aşamada, birbirini izleyen aşamaları, ya da hiç değilse sonraki aşamayı dikkate almalıdır. Gerçek değişiklikleri önceden görmek güç olsa bile ve daha ileriye bakıldığında işler daha da bulanık görünse bile, genel bir tahmin yapmak olanaklıdır ve uzak bir olasılığın değerlendirilmesi gereklidir. Politikada olduğu gibi, savaşta da, bir yolu izlerken yalnızca bir adımı planlamak, işleri yönetmenin zararlı bir yoludur. Her adımdan sonra, onu izleyen somut değişiklikleri incelemek ve stratejik ve harekâta ilişkin planları onlara uygun olarak geliştirmek ya da değiştirmek gereklidir, yoksa tehlikeyi dikkate almadan çarçabuk ilerleme yanlılığına kolayca düşülür. Bununla birlikte, genel çizgileriyle düşünülmüş ve bütün bir stratejik aşamayı ya da hatta birkaç stratejik aşamayı kapsayan uzun süreli bir planı olmak kesinlikle gereklidir. Böyle bir plan yapmayı savsamak, duraksamaya ve kendini kayıtt altına almaya yolaçacaktır ki, bu, aslında [sayfa 162] düşmanın stratejik hedeflerine hizmet eder ve böyle davrananı edilgin bir duruma düşürür. Düşmanın yüksek komutasının stratejik bilgiden yoksun olmadığı unutulmamalıdır. Ancak düşmandan bir baş daha yüksek olacak şekilde kendimizi yetiştirdiğimiz zaman, stratejik zafer olanaklıdır. Düşmanın beşinci “kuşatma ve ezme” seferi sırasında, bu noktayı savsamak “sol” oportünistlerin ve Çang Kuyo-tayo'nun

tutumunun etkisinde kalan stratejik yönetimdeki yanlışların ana nedeniydi. Kısacası, geri çekilme aşamasında ileriye, karşı-saldırı aşamasını; karşı-saldırı aşamasında ileriye, saldırı aşamasını; ve saldırı aşamasında gene ileriye, yeni bir geri çekilme aşamasını görmeliyiz. Böyle yapmayı o anı düşünmekle yetinmek yenilgi aramaktır.

İlk muharebe kazanılmalıdır. Bütün seferin planı hesaba alınmalıdır. Ve sonraki stratejik aşama hesaba katılmalıdır. Bunlar, bir karşı-saldırıya başladığımız zaman, yani ilk muharebeyi verirken, asla unutmamamız gereken üç ilkedir.

6. KITALARIN TOPLANMASI

Kıtaların bir noktada toplanması kolay görünür, ama pratikte gerçekten güçtür. Küçük bir kuvveti yenmek için büyük bir kuvvet kullanmanın en iyi yol olduğunu herkes bilir; bununla birlikte, birçokları böyle yapmayı savsar ve kuvvetlerini böler. Neden, böyle askeri önderlerin stratejiye akıl erdirememesi ve karmaşık koşullarda kafalarının kanşmasıdır; bundan dolayı, onlar, bu koşulların insafına kalırlar, inisiyatiflerini yitirir ve edilginlikten yardım umarlar.

Koşullar ne kadar karmaşık, vahim ve çetin olursa olsun, bir askeri önderin her şeyden önce gereksindiği şey, kuvvetlerini kendi komutasında örgütler ve kullanırken, bağımsız hareket etme yeteneğidir. Düşman tarafından çoğu zaman edilgin bir duruma zorlanır, ama önemli olan şey, ^[sayfa 163] inisiyatifi çabucak yeniden kazanmaktır. Bunun savsanması yenilgi demektir.

İnisiyatif hayali bir şey değildir, ama somut ve maddi bir şeydir. Burada en önemli şey, olabildiği kadar büyük ve savaşma azmiyle dolu bir silahlı kuvveti muhafaza etmek ve yığmaktır.

İnisiyatifi tam olarak kullanmaya saldırı savaşından çok daha az önem veren savunma savaşında edilgin bir duruma düşmek kolaydır. Bununla birlikte, şekli bakımından edilgin olan savunma savaşı, özü bakımından etkin olabilir ve şekilde edilgin olduğu aşamadan, hem şekil ve hem de öz bakımından etkin olduğu aşamaya kaydırılabilir. Görünüşte eksiksiz planlanmış bir geri çekilme, zorunluluk karşısında yapılır, ama gerçekte kuvvetimizi korumak ve düşmanı yenmeye fırsat bulmak, onu içerilere çekmek ve

karşı-saldınımızı hazırlamak için yapılır. Öte yandan, geri çekilmenin reddi ve muharebenin çarçabuk kabulü, (Siyaoşih muharebesindeki gibi) aslında edilgin olduğu halde, inisiyatifi kazanma uğruna ciddi bir çaba ortaya çıkabilir. Stratejik karşı-saldın, yalnız özü bakımından değil, ama şekli bakımından da etkindir, geri çekilme döneminin edilgin halini ortadan kaldırır. Düşmana gelince, bizim karşı-saldınımız, onu inisiyatiften vazgeçirme ve edilgin bir duruma düşürme çabamızı temsil eder.

Kıtaların toplanması, hareketli savaş, çabuk sonuçlu savaş ve imha savaşı, hepsi, bu hedefe tam anlamıyla varmak için gerekli koşullardır. Ve bunların ilki ve en önemlisi, kıtaların toplanmasıdır.

Toplanma, düşman ile bizim aramızdaki durumun tersine çevrilmesi amacı için gereklidir. Birincisi, toplanmanın amacı, durumu ilerlemeye ve geri çekilmeye göre tersine çevirmektir. Önceden ilerleyen düşmandı ve geri çekilen bizdik; şimdi biz, bizim ilerlediğimiz ve düşmanın geri çekildiği bir duruma ulaşmaya çalışıyoruz. Kıtalarımızı topladığımız [sayfa 164] ve bir muharebe kazandığımız zaman, o muharebede yukardaki amaca ulaşacağız ve bu, seferin bütününe etkileyecektir.

İkincisi, düşmanın amacı, durumunu hücumu ve savunmaya göre tersine çevirmektir. Savunma savaşında yukarıda belirlenen uç noktaya geri çekilme, aslında edilgin aşamaya, ya da “savunma” aşamasına aittir. Karşı-saldın, etkin aşamaya, ya da “hücum” aşamasına aittir. Stratejik savunma, savunma aşamasında karşı-saldın savunma karakterini yitirmemekle birlikte, geri çekilme ile karşılaştırıldığı zaman, yalnız şekilde değil, özde de bir değişikliği temsil eder. Karşı-saldın, stratejik savunma ile stratejik saldırı arasındaki değişmeye (intikale) aittir ve doğası bakımından stratejik saldırıya bir başlangıçtır; tümüyle kıtaların toplandığı karşı-saldırı uğrunadır.

Üçüncüsü, toplanmanın amacı, durumu iç ve dış hatlara göre tersine çevirmektir. Stratejik iç hatlarda harekâta bulunan bir ordu, birçok engellere katlanır ve bu, “kuşatma ve ezme” ile yüz yüze olan Kızıl Ordu için özellikle doğrudur. Ama seferde ve muharebelerde durumu değiştirebiliriz ve kesinlikle değiştirmeliyiz. Biz, düşmanın bize karşı yürüttüğü büyük bir “kuşatma ve ezme” seferini bizim düşmana karşı yürüttüğümüz ayrı ayrı kuşatma ve ezme

seferlerine döndürebiliriz. Düşmanın, stratejik planda bize ayrı ayrı kollardan hücumunu, bizim stratejik seferler ve muharebeler alanında düşmana karşı ayrı kollardan hücumumuz haline getirebiliriz. Düşmanın bize karşı stratejik üstünlüğünü, seferlerde ve muharebelerde bizim ona karşı üstünlüğümüz haline dönüştürebiliriz. Stratejik bakımdan kuvvetli bir durumda olan düşmanı, seferlerde ve muharebelerde zayıf bir duruma düşürebiliriz. Aynı zamanda, kendi stratejik zayıf durumumuzu, seferlerde ve muharebelerde kuvvetli bir duruma dönüştürebiliriz. Bu, iç hatlarda dış hat harekâtları, “kuşatma ve ezme” içinde kuşatma ve ezme, çevirme içinde [sayfa 165] geçirme, savunma içinde saldırı, aşağılık içinde üstünlük, zayıflık içinde kuvvet, zararlı durumda yararlı durum, edilginlik içinde inisiyatif dediğimiz şeydir. Stratejik savunmada zaferin kazanılması, özellikle bu tedbire –kıtaların toplanmasına– bağlıdır.

Bu, Çin Kızıl Ordusunun savaş tarihinde, çoğu zaman önemli bir tartışma konusu olmuştur. 4 Ekim 1930 Kıyan muharebesinde, ilerlememiz ve hücumumuz, kuvvetlerimiz tümüyle toplanmadan başladı, bereket versin ki, düşman kuvveti (Teng Ying’in tümeni) kendi isteğiyle kaçtı; aslında hücumumuz etkisizdi.

1932’den başlayarak, üs bölgesinden her yöne –kuzeye, güneye, doğuya ve batıya– hücum edilmesini isteyen “bütün cephe-lerde hücum” sloganı ortaya atıldı. Bu, sadece stratejik savunma bakımından değil, stratejik saldırı bakımından da yanlıştı. Kuvvetler dengesinin tümünde köklü bir değişiklik olmadığı sürece, strateji de, taktik de, harekâtları ve seri hücumları içeren savunmayı ve saldırıyı gerektirir, ve “bütün cephelerde hücumlar” aslında son derece enderdir. Bu slogan askeri serüvenciliğin eşlik ettiği askeri eşitçiliği (*equalitarianism*) ifade eder.

1933’te, askeri eşitçiliği savunanlar, “iki yumruk ile vurma” teorisini öne sürdüler ve Kızıl Ordunun ana kuvvetini, ikiye bölerek, iki stratejik yönde ve aynı zamanda zafer kazanmaya çalıştılar. Bunun bir sonucu olarak, yumruğun biri boş beklerken, öbürü dövüşmekten yorgun düştü, ve biz, o sırada olanaklı en büyük zaferi kazanamadık. Bana kalırsa, güçlü bir düşmanla karşı karşıya olduğumuz zaman, Ordumuzu, büyüklüğü ne olursa olsun, yalnız bir ana yönde ve aynı zamanda kullanmalı, iki yönde kullanmamalıyız. İki ya da daha fazla yönde harekâtlara itiraz etmiyorum, ama belirli bir zamanla yalnız tek ana yön olmalıdır. İç savaş arenasına

küçük ve zayıf bir kuvvet olarak girmiş olan Çin Kızıl Ordusu, o zamandan beri güçlü uzlaşmaz karşıtı ^[sayfa 166] (antagonistini) defalarca yendi ve dünyayı şaşkırtan zaferler kazandı, ve bunları, toplanmış kuvvet kullanmaya büyük ölçüde güvenerek yaptı. Onun büyük zaferlerinden herhangi biri, bu noktayı kanıtlayabilir. “Bire karşı on, ona karşı yüz kişiyi mücadeleye sok” dersek, strateji konusunda, savaş ve kuvvetler dengesinin tümü üzerine konuşuyoruzdur, ve stratejik anlamda, bizim yaptığımız da tam budur. Bununla birlikte, biz, asla böyle davranılmamak gereken seferlerden ve taktiklerden söz etmiyoruz. Karşı-saldınlarda da, saldırılarda da, düşman kuvvetlerinin bir kesimini darbelemek için hep büyük bir kuvvet toplamalıyız. Kıtalarımızı toplamadığımız zaman, her defasında, Ocak 1931’ de Kiyangsi eyaletinin Ninfu ilçesinin Tunşayo bölgesinde Tan Tayı-yuan’a karşı, Ağustos 1931’de Kiyangsi’nin Sinkuyo ilçesinin Kayosinsu bölgesinde 19. Orduya karşı, Temmuz 1932’de Kuvantung eyaletinin Nansiyung ilçesinin Şiyukayusu bölgesinde Çen Çi-tang’a ve Mart 1934’te Kiyangsi’nin Liçuyan ilçesinin Tuyantsun bölgesinde Çen Çeng’e karşı verdiğimiz muharebelerde olduğu gibi, zarar gördük. Geçmişte, Şiyakayusu ve Tuyant-sun muharebeleri gibi muharebeler, genellikle zafer, hatta büyük zafer sayıldı (ilkinde Çen Çi-tang’ın komutasındaki yirmi alayı, sonrakinde Çen Çeng’in komutasındaki on iki alayı bozguna uğrattık), ama böyle zaferleri asla hoş karşılamadık ve belirli bir anlamda onları yenilgi saydık. Çünkü, bizim kanımızca, bir muharebe hiç tutsak ve ganimet olmadığı, ya da bunlar, kayıplardan daha çok olmadığı zaman, pek az önemlidir. Stratejimiz “ona karşı birle savaş” ve taktığımız “bire karşı onla savaş”tır – bu, bizim düşmana karşı üstünlük kazanmamız için, temel ilkelerimizden biridir.

Askeri eşitçilik, 1934’te, “kuşatma ve ezme”ye karşı beşinci karşı-seferimizde en uç noktasına vardı. “Kuvvetlerimizi altı kola bölerek” ve “bütün cephelerde direnerek” düşmanı yenebileceğimiz düşünülüyordu, ama biz düşmana ^[sayfa 167] yenildik, ve gerekçe, arazi yitirme korkusu idi. Ana kuvvetler bir yönde toplandığı ve öbür yönlerde yalnızca durdurma kuvvetleri bırakıldığı zaman, arazi yitirmekten kaçınılamaması doğaldır. Ama, bu yitlik geçicidir, kısmidir ve seri hücumun yapıldığı yerdeki zaferin bedelidir. Böyle bir zafer kazanıldıktan sonra, durdurma kuvvetlerinin bulunduğu bölgede yitirilen arazi yeniden ele geçirilir. Düşmanın birinci, ikin-

ci, üçüncü ve dördüncü “kuşatma ve ezme” seferleri, hepsi –özelikle Kiyangsi üs bölgesinin hemen hemen tümüyle yitirildiği üçüncü sefer– arazi yitirmeyi gerektirdi, ama sonunda arazimizi yalnız yeneden ele geçirmekle kalmadık, genişlettik de.

Üs bölgesindeki halkın kuvvetini değerlendirmede yanılmak, çoğu zaman, Kızıl Ordunun üs bölgesinden aşırı uzağa gitmesi yersiz korkusunun doğmasına yolaçmıştır. Bu, Kızıl Ordu, 1932’de Kiyangsi’de, Fukiyen eyaletindeki Çan-çov’a hücum etmek için uzun bir dönüş yaptığı zaman; ve 1933’te beşinci karşı-seferimizdeki zaferden sonra Fukiyen’e hücum etmek üzere çevreyi dolandığı zaman oldu. Birinci halde, düşmanın üs bölgesine gireceğinden, ve ikincide ise üs bölgesini kısmen işgal edeceğinden korkuldu; bunun sonucu olarak, kuvvetlerimizin toplanmasına karşı konuldu ve kuvvetlerimizin bölünmesi savunuldu, ama sonunda bunun yanlış olduğu ortaya çıktı. Düşmana gelince, üs bölgemize yürümekten korkuyordu; ama düşmanın gözünde baş tehlike, Beyaz bölgeye girmiş bir Kızıl Ordu idi. Düşmanın dikkati, hep Kızıl Ordunun ana kuvvetinin bulunduğu yerde idi ve onun üs bölgesinde toplanmasına seyrek olarak gözyumdu. Kızıl Ordu savunmada iken bile, düşmanın dikkat merkezi ana kuvvetti. Tüm planının bir parçası, bizim üs bölgemizin daraltılmasıdır, ama Kızıl Ordu düşmanın kollarından birini imha etmek için ana kuvvetini toplarsa, düşmanın yüksek komutası, dikkatini Kızıl Ordu üzerinde daha çok yoğunlaştırmaya ve ona karşı daha büyük kuvvetler toplamaya ^[sayfa 168] zorlanacaktır. Bundan dolayı, düşmanın bir üs bölgesini küçültme planını bozmak olanaklıdır.

“Blokhavz savaşı aracılığıyla sürdürülen beşinci ‘kuşatma ve ezme’ seferinde toplanmış kuvvetlerle harekâta bulunmamız olanaksızdır ve yapabileceğimiz tek şey kuvvetlerimizi savunma ve kısa ve ani darbeler için bölmektir” demek de yanlıştır. Düşmanın, belirli sürede 3, 5, 8, ya da 10 *li* ileri sürme ve her duraklamada blokhavzlar kurma taktiği, tümüyle, Kızıl Ordunun birbirini izleyen her noktada savunma harekâtlarına girişmesinin sonucudur. Ordumuz, iç hatlarda nokta nokta savunma taktiğini tümüyle bırakmış olsaydı ve, olanaklı ve gerekli olduğu zaman, dönüp düşmanın iç hatlarını zorlasaydı, durum kesinlikle farklı olacaktı. Kuvvetlerin toplanması ilkesi, düşmanın blokhavz savaşını yenilgiye uğratmanın kesin aracıdır.

Kuvvetlerin bizim savunduğumuz toplanma şekli, halk gerilla savaşının kesinlikle bırakılması demek değildir. Li Li-san'cı tutumun savunduğu gibi, küçük ölçüdeki gerilla savaşını tümüyle bırakmak ve “her bir piyade tüfeğini Kızıl Orduda toplamak” ilkesinin yanlışlığı uzun süre önce ortaya çıkmıştır. Devrimci savaş bir bütün olarak düşünüldüğünde, halk gerillalarının ve Kızıl Ordunun ana kuvvetlerinin harekâtları, tıpkı bir adamın sağ elinin sol elini tamamlaması gibi, birbirini tamamlar, ve sadece Kızıl Ordumuzun ana kuvvetleri olsaydı, ve halk gerillaları olmasaydı, tıpkı tek kollu savaşıya benzerdik. Somut sınırlar içinde ve özellikle askeri harekâtlar bakımından, üs bölgesindeki halktan bir etken olarak söze-ttiğimiz zaman silahlı bir halkımız olduğuna kastediyoruz. Düşmanın üs bölgemize yaklaşmaktan korkmasının asıl gerekçesi budur.

Kızıl Ordu müfrezelerini ikincil yönlerdeki harekâtlar için kullanmak da gereklidir; Kızıl Ordunun bütün kuvvetleri bir yere toplanmamalıdır. Bizim savunduğumuz toplanma şekli, muharebe alanında kesin ya da nispi üstünlüğün [sayfa 169] sağlama bağlanması ilkesine dayanır. Kuvvetli bir düşmanla başa çıkmak ya da yaşamsal önemdeki bir muharebe alanında dövüşmek için kesinlikle üstün bir kuvvetimiz olmalıdır; örneğin 30 Aralık 1930'da Çang Huyi-zan'ın komutasındaki 9.000 kişiyle çarpışmak üzere 40.000 kişilik bir kuvvet toplandı. Daha zayıf bir düşmanın hakkından gelmek için, nispeten üstün bir kuvvet elveriş; örneğin, 29 Mayıs 1931'de, Çiyening'de, ikinci karşı-seferimizin son muharebesinde Liyu Ho-ting' in komutasındaki 7.000 kişiyle çarpışmak için sadece 10.000 kadar Kızıl Ordu eri kullanıldı.

Bu, her durumda sayıca üstün olmalıyız demek değildir. Belirli koşullarda, nispeten ya da kesinlikle zayıf bir kuvvetle de muharebeye girebiliriz. Belirli bir bölgede yalnızca hayli küçük bir Kızıl Ordu kuvvetimiz olduğu zaman nispeten zayıf bir kuvvetle muharebeye girdiğimiz hali ele alınız (bu, daha çok kıtamız vardır ve onları toplamamışızdır demek değildir). O zaman, halkın desteğinin, arazinin büyük ölçüde lehimize olduğu koşullarda daha kuvvetli bir düşmanın hücumunu kırmak için, düşmanın merkezi ve bir kanadı gerillalarla ve küçük müfrezelerle durdurulurken, düşmanın öbür kanadının bir kesimine beklenmedik bir hücumda bulunmak için Kızıl Ordunun ana kesimini toplamak elbette gereklidir ve zafer bu yoldan kazanılabilir. Düşman kanadının o

kesimine beklenmedik hücumumuzda, zayıf bir kuvvete karşı üstün bir kuvvet kullanmak, azı yenmek için çoğu kullanmak ilkesi, yine yürürlüktedir. Aynı ilke, kesinlikle zayıf bir kuvvetle muharebeye girdiğimiz zaman, örneğin, bir gerilla kuvveti büyük bir Beyaz Ordu kuvvetine beklenmedik bir hücumda bulunduğu, ama onun yalnız küçük bir parçasına yüklendiği zaman da yürürlüktedir.

Bir tek muharebe alanında harekât için büyük bir kuvvet toplanmasının, arazinin, yolların, erzakın ve konaklama kolaylıklarının sınırlılıklarına bağımlı kılınması olduğu kanıtına gelince, bu, koşullara göre değerlendirilmelidir. Bu ^[sayfa 170] sınırlılıkların Kızıl Orduyu ve Beyaz Orduyu etkileme derecelerinde bir fark vardır. Çünkü Kızıl Ordu, Beyaz Ordunun dayanabileceğinden daha büyük güçlüklerle dayanabilir.

Çoğu –bununla Çin’de egemen olanların hepsini kastediyoruz– yenmek için azı kullanınız. Azı –bununla muharebe alanındaki ayrı ayrı düşman kuvvetlerinin herbirini kastediyoruz– yenmek için çoğu kullanınız. Bu, artık bir sır değildir, ve genellikle, düşman bizim tuttuğumuz yolu çok iyi bilmektedir. Bununla birlikte, ne zaferlerimizi önleyebilir ne de kendi kayıplarını; çünkü nerede ve ne zaman eyleme geçeceğimizi bilmiyor. Bunu gizli tutuyoruz. Kızıl Ordu, genellikle, beklenmedik hücumlarla harekâta bulunur.

7. HAREKETLİ SAVAŞ

Hareketli savaş mı, yoksa mevzii savaş mı? Bizim yanıtımız hareketli savaştır. Büyük bir ordudan ya da yedek savaş gereçlerinden yoksun olduğumuz sürece, ve her üs bölgesinde savaşmak için yalnızca bir tek Kızıl Ordu kuvveti bulunduğu sürece, mevzii savaş, bizim için genellikle yararsızdır. Mevzii savaş bizim için, hücumda olduğu kadar savunmada da uygulanamaz.

Kızıl Ordu harekâtlarının en önemli ayırıcı özelliklerinden biri, düşmanın güçlü, oysa Kızıl Ordunun teknik donatımdan yoksun olmasının sonucu sabit muharebe hatlarının bulunmamasıdır.

Kızıl Ordunun muharebe hatları, harekâta bulunduğu yön tarafından belirlenir. Harekât yönleri sık sık değiştiği için, muharebe hatları oynaktır. Gerçi ana yön belirli bir süre içinde değişmez, ama çevresindeki ikincil yönler her an değişebilir; bir yönde engelendiğimizi gördüğümüz zaman, başka bir yöne dönmeliyiz. Bir

zaman sonra, ana yönde de engellendiğimizi görürsek, onu da değiştirmeliyiz. Devrimci bir iç savaşta, Sovyetler Birliği'nde de olduğu gibi, sabit [sayfa 171] muharebe hatları olamaz. Sovyet ordusu ile ordumuz arasındaki fark şudur: onun muharebe hatları bizimkiler kadar oynak değildi. Hiç bir savaşta kesinlikle sabit muharebe hatları bulunamaz, çünkü zaferin ve yenilginin, ilerlemenin ve geri çekilmenin değişiklikleri buna engel olur. Ama savaşların genel seyri içinde nispeten sabit muharebe hatları çoğu zaman vardır. İstisnalar, yalnızca, bugün Çin Kızıl Ordusunun durumunda olduğu gibi, bir ordu çok daha kuvvetli bir orduyla karşı karşıya kaldığı zaman ortaya çıkar.

Muharebe hatlarının oynaklığı, üs bölgelerimizin genişliğinin oynaklığına yolaçar. Üs bölgelerimiz durmadan genişliyor ve daralıyor, ve sık sık, bir üs bölgesi düşerken bir başkası ortaya çıkıyor.

Savaşta ve arazimizde oynaklık, üs bölgemizdeki bütün kuruluşlarımızın oynaklığına yolaçıyor. Birçok yılı kapsayan kuruluş planları sözkonusu olamaz. Planda sık sık yapılan değişikliklerin hepsi, günlük işlerimizdir.

Bu ayrıncı özelliği bilmek, bizim çıkarımızdır. Planlamalarımızı ona dayandırmalıyız ve hiç geri çekilmesi olmayan bir ilerleme savaşı konusunda hayaller kurmamalıyız; arazimizdeki ya da ordumuzun geri bölgelerindeki geçici bir oynaklıkta uyanık bulunmalıyız, ya da uzun süreli ve ayrıntılı planlar yapmaya çalışmalıyız. Düşünmemizi ve çalışmamızı koşullara uydurmalı, yürümeye olduğu kadar oturmaya da hazır olmalı, ve yürüyüş için gerekli tayınlarımızı her zaman elaltında bulundurmalıyız. Ancak bugünün oynak yaşam tarzı içinde çaba göstermekle kendimize yarınki nispî kararlılığı, ve sonunda tam kararlılığı sağlayabiliriz.

Beşinci karşı-seferimizde egemen olan “düzenli savaş” stratejisi taraftarları, bu oynaklığı reddettiler ve “gerillacılık” dedikleri şeye muhalefet ettiler. Oynaklığa muhalefet eden o yoldaşlar sanki büyük bir devletin yöneticileri imişler gibi davrandılar ve sonuç, olağanüstü ve pek büyük bir oynaklık oldu: 25.000 l'lik Uzun Yürüyüş. [sayfa 172]

İşçilerimizin ve köylülerimizin demokratik cumhuriyeti bir devlettir, ama bugün henüz palazlanmamıştır. Bugün, iç savaşta hâlâ stratejik savunma dönemindeyiz; politik iktidarımızın şekli hâlâ palazlanmış bir devletin şekli değildir; ordumuz sayıca ve

teknik donatım bakımından düşmandan çok daha aşağı durumdadır; aramız hâlâ çok küçüktür; ve düşmanımız hiç durmadan bizi imha etmeye çalışmaktadır ve bunu başarıncaya kadar asla rahat etmeyecektir. Politikamızı bu gerçeklerin tabanına oturturken, gerillacılığı genel anlamda reddetmemeli, ama Kızıl Ordunun gerilla karakterini açık yüreklilikle kabul etmeliyiz. Bunun utanılacak yanı yoktur. Tersine, bu gerilla karakteri bizim ayırıcı özelliğimizdir, kuvvetli noktamızdır, ve düşmanı yenme aracımızdır. Biz, bu karakteri atmaya hazırlanmalıyız, ama bunu bugün yapamayız. Bu gerilla karakteri, gelecekte elbette utanılacak bir şey haline gelecektir, ama bugün son derece değerlidir; ve biz, ona dayanmalıyız.

“Kazanabileceğin zaman dövüş, kazanamayacağın zaman çekil”, işte bugünkü hareketli savaşımızı halka anlatmanın yolu budur. Dünyanın hiç bir yerinde, yalnız dövüşmeyi uygun gören ve yer değiştirmeyi uygun görmeyen bir askeri uzman yoktur, ama bizim kadar yer değiştiren kimseler azdır. Yer değiştirirken, genellikle dövüşürken olduğundan çok zaman harcıyoruz ve ortalama ayda bir hatırı sayılır bir muharebe yapsaydık daha iyi olurdu. Bütün “yer değiştirmemiz”, “savaşma” amacı ile, ve bütün stratejimiz ve taktiklerimiz “savaşma” üzerine kurulmuştur. Bununla birlikte, dövüşmenin bizim için akıllıca almadığı zamanlar vardır. Birincisi, karşıımızdaki düşman kuvveti aşırı büyük olduğu zaman savaşmak akılsızcadır; ikincisi, karşıımızdaki kuvvet pek büyük olmamakla birlikte, öbür düşman kuvvetlerine çok yakın olduğu zaman dövüşmek bazan akılsızcadır; üçüncüsü, bir düşman kuvveti tecrit edilmiş değilse ve kuvvetli olarak tahkim edilmişse, dövüşmek [sayfa 173] genellikle akılsızcadır; dördüncüsü hiç bir zafer belirtisi olmayan bir çatışmayı sürdürmek akılsızcadır. Bu durumların, hepsinde, yer değiştirmeye hazırız. Böylece yer değiştirme hem yerinde ve hem de gereklidir. Yer değiştirmenin gerekliliğini kabul etmemiz, dövüşmenin gerekliliğini kabul etmemizdendir. Kızıl Ordunun hareketli savaşının temel ayırıcı özellikleri işte buradadır.

Hareketli savaş esastır, ama biz, olanaklı ve gerekli olduğu yerde, mevzii savaşı reddetmeyiz. Mevzii savaşa stratejik savunma sırasındaki bir durdurma hareketinde önemli kilit noktaların inatla savunulması için, ve stratejik saldırı sırasında, tecrit edilmiş ve yardımdan yoksun bırakılmış bir düşman kuvvetiyle çarpıştığımız zaman başvurulmak gerektiği kabul edilmelidir. Bu türlü mevzii sa-

vaşlarda düşmanı yenme konusunda hayli deneyimimiz var; düşmanın birçok kentlerini, blokhavzlarını ve istihkamlarını parça parça ettik ve düşmanın gereği gibi takviye edilmiş mevzilerini bozduk. Gelecekte, bu konudaki çabalarımızı artıracacağız ve yetersizliklerimize çare bulacağız. Koşullar gerektirdikçe ve izin verdikçe, her şeye karşın, mevzii hücumu ya da savunmayı savunmalıyız. Bugünkü günde, karşı çıktığımız şey, mevzii savaşın genel olarak uygulanması ya da onun hareketli savaşla aynı kefeye konulmasıdır; buna izin verilemez.

On yıllık iç savaş boyunca, Kızıl Ordunun gerilla karakterinde, sabit muharebe hatlarının bulunmamasında, üs bölgelerinin oynaklığında, ya da üs bölgelerindeki kuruluş çalışmalarında herhangi bir değişiklik olmadı mı? Evet, değişiklikler oldu. Çinkang dağlarındaki günlerden “kuşatma ve ezme”ye karşı ilk kaşı-seferimize kadar olan dönem, birinci aşama idi; bu aşamada, gerilla karakteri ve oynaklık çok belirsizdi, Kızıl Ordu emekleme çağında idi ve üs bölgeleri henüz gerilla bölgesi halinde idi. Birinci karşı-seferden üçüncüye kadar süren ikinci aşamada, gerilla karakteri ve oynaklık daha azaldı, ve bir merkezi hükümet ile bir devrimci [sayfa 174] askeri komisyon kurulmuş bulunuyordu. Dördüncü aşama, Uzun Yürüyüş idi. Küçük ölçüde gerilla savaşının ve oynaklığın yanlış olarak reddedilmesi, büyük ölçüde gerilla savaşına ve oynaklığa yolaçtı. Şimdi beşinci aşamadayız. Beşinci “kuşatma ve ezme” seferini bastırmadaki başarısızlığımız ve bu büyük oynaklık yüzünden, Kızıl Ordu ve üs bölgeleri çok küçüldü. Ama, kuzey-batıya ayak bastık ve Şensi-Kansu-Ninsiya bölgesini, buradaki üs bölgemizi tahkim ettik ve geliştirdik. Kızıl Ordunun ana kuvvetini meydana getiren üç ordu, şimdiye kadar görülmemiş bir şekilde, birleşik bir komutaya bağlandı.

Stratejimizin doğasını bir yana bırakarak diyebiliriz ki, Çinkang dağlarındaki günlerden dördüncü karşı-seferimize kadar olan dönem, bir aşamaydı; beşinci karşı-sefer dönemi bir başka aşamayı; ve Uzun Yürüyüşten günümüze kadar olan dönem, üçüncü aşamadır. Beşinci karşı-sefer sırasında, eski doğru politika yanlış olarak bir kenara atıldı. Bugün, beşinci karşı-sefer sırasında kabul edilen yanlış politikayı doğru olarak bir kenara attık ve eski doğru politikayı yeniden yürürlüğe koyduk. Bununla birlikte, beşinci karşı-seferde her şeyi bir yana atmadık. Ondan önceki her şeyi de yeni-

den yürürlüğe koymadık, yalnızca geçmişteki iyi şeyleri yürürlüğe koyduk ve yalnızca beşinci karşı-sefer döneminin yanılığını attık.

Gerillacılığın iki yüzü vardır. Biri düzensizlik, yani merkezileştirmeme, birlik ve beraberlik eksikliği, sıkı disiplinin yokluğudur ve çalışma yöntemlerinin basit olmasıdır. Bu özellikleri Kızıl Ordunun emekleme çağında türedi ve bunların bazıları o sırada tam gereksindiğimiz şeylerdi. Kızıl Ordu daha yüksek bir aşamaya ulaştığı için, onları yavaş yavaş bilinçli olarak atmalı ve böylece Kızıl Orduyu daha merkezileşmiş, daha birleşik, daha disiplinli ve daha yetkin iş görür hale getirmeli, kısacası, ona düzenlilik karakterini kazandırmalıyız. Harekâtları yönetirken de bu ^[sayfa 175] türlü gerilla karakterlerini yavaş yavaş ve bilinçli olarak azaltmalıyız, çünkü daha yüksek bir aşamada artık gerekli değildir. Bu bakımdan gelişmenin reddi ve eski aşamayı tutmada inat, yersizdir ve kötüdür ve büyük çaptaki harekâtlara zararlıdır.

Gerillacılığın öbür yüzü, hareketli savaş ilkesinden bugün her ikisi de hâlâ gerekli olan stratejik ve taktik harekâtların gerilla karakterinden, üs bölgesinin kaçınılmaz oynaklığından, üs bölgelerini geliştirme planlarının esnekliğinden, ve Kızıl Orduyu kurmada vakitsiz düzenlemenin reddinden ibarettir. Bu konuda tarihsel olguları reddetmek, elverişli olanın alıkonmasına karşı çıkmak, şimdiki aşamayı acele bırakıp bugün ulaşılmaması olanaksız ve gerçek hiç bir önemi olmayan bir “yeni aşama”ya körü körüne sarılmak aynı ölçüde yersizdir, kötüdür ve zararlıdır.

Şimdi, Kızıl Ordunun teknik donatımı ve örgütlenmesi bakımından yeni bir aşamanın arifesindeyiz. Bu aşamamaya geçmeye hazırlanmalıyız. Kendimizi hazırlamamak, yanlış ve gelecekteki savaşımıza zararlı olur. Gelecekte, Kızıl Ordunun teknik ve örgütlenme koşulları değiştiği ve Kızıl Ordunun kurulması yeni bir aşamaya girdiği zaman, onun harekât yönleri ve muharebe hatları daha sabit hale gelecektir; daha çok mevzii savaş olacaktır; savaşın, arazimizin ve kuruluş çalışmamızın oynaklığı büyük ölçüde azalacak ve sonunda yitecektir, ve düşmanın bugünkü üstünlüğü, kuvvetle tahkim edilmiş mevzileri gibi engeller, artık yolumuzu kesmeyecektir.

Bugün, hem “sol” oportünizmin başat olduğu dönemin yanlış tedbirlerine ve hem de Kızıl Ordunun emekleme çağına özgü ve

artık gereksiz olan düzensiz hallerin birçoğuna karşı çıkıyoruz. Ancak, Kızıl Ordunun sürekli zaferlerini kazanırken kullandığı değerli ordu kurma strateji ve taktik ilkelerinin birçoğunu restore ederken cesur olmalıyız. Geçmişin iyi yanlarını, bugün düşmana karşı zaferler [sayfa 176] kazanmak ve gelecekteki yeni aşamaya geçişi hazırlamak için sistemli, daha çok gelişmiş ve zengin bir askeri çizgide özetlemeliyiz.

Hareketli savaşın yürütülmesi, keşif, muhakeme, karar, savaş düzeni, komuta, gizleme, toplama, ilerleme, yayılma, hücum, izleme, beklenmedik hücum, mevzii hücum, mevzii savunma, karşılama harekâtı, geri çekilme, gece savaşı, özel harekâtlar, kuvvetliden sakınma ve zayıfa hücum, düşmanın takviyelerini kesmek için düşmanın kuşatılması, şaşırtma hücumu, hava saldırılarına karşı savunma, aynı aynı düşman kuvvetleri arasında harekâta bulunma, yandan geçme harekâtları, birbirini izleyen harekâtlar, bir gerisi olmadan harekâta bulunma, dinlenme ve eksikleri giderme gereksinmesi gibi birçok problemi içerir.

Bu problemler, Kızıl Ordunun tarihinde, yöntemli olarak işlenmesi ve seferler bilimi içinde toplanması gereken özel haller gösterir ki, burada onları ele almayacağım.

8. ÇABUK SONUÇLU SAVAŞ

Stratejik olarak uzatılmış bir savaş ve çabuk sonuçlu seferler ya da muharebeler, aynı şeyin iki yüzüdür, iç savaşlarda aynı zamanda ve eşit önemde kabul edilmesi gereken ve anti-emperyalist savaşta da uygulanabilen iki ilkedir.

Gerici güçler çok kuvvetli olduğu için, devrimci güçler ancak yavaş yavaş gelişir; ve bu olgu, savaşımızın uzatılmışlık doğasını tayin etmektedir. Burada sabırsızlık zararlıdır ve “çabuk sonuç” savunuculuğu yanlıştır. Devrimci bir savaşı, bizim yaptığımız gibi, on yıl yürütmek, başka ülkelerde hayret uyandırabilir, ama bizim için bir “sekiz-ayaklı deneme”deki³⁸ başlangıç kesimi gibidir –“ko-

³⁸ “Sekiz-ayaklı deneme”, feodal Çin’de, 15. yüzyıldan 19. yüzyıla kadar İmparatorluk yarışma sınavlarında emredilen şekildi. Kalem denemesinin ana kesimi ilgiyi çeken paragraf, orta paragraf, son paragraf ve sonuç paragrafından oluşuyordu ve her paragraf iki parçayı içeriyordu. Yoldaş Mao Çe-tung burada, bu türlü bir denemede konunun gelişme şeklini, çeşitli aşamalardan geçen devrimin gelişimini anlatmak için bir mezar

nunun sunulması [sayfa 177] ve ilk yorumu”– ve heyecanlı birçok parçası henüz sonuçlanmaktadır. Kuşkusuz, gelecekteki gelişmeler iç ve uluslararası koşulların etkisiyle büyük ölçüde hızlanacaktır. Uluslararası ve iç durumda büyük değişiklikler olduğu ve büyük değişiklikler yaklaştığı için, eski ağır gelişme ve tecrit edilmiş halde dövüşme halini giderek aştığımız söylenebilir. Ama akşamdan sabaha başarılar beklememeliyiz. “Düşmanı sabah kahvaltısından önce sil süpür” diye dile getirilen istek çok güzeldir, ama böyle davranmak için somut planlar yapmak kötüdür. Çin’in gerici güçleri birçok emperyalist güç tarafından desteklendiği için, devrimci savaşı, Çin’in devrimci güçleri iç ve dış düşmanlarımızın esas durumlarında gedik açacak kadar kuvvetleninceye kadar ve uluslararası devrimci güçler uluslararası gerici güçlerin pek çoğunu ezinceye ya da durduruncaya kadar, uzatılmış bir savaş olagidecektir. Uzun süreli mücadelemizin stratejisini formülleştirirken bu noktadan hareket etmek, bizim stratejimize kılavuzluk eden önemli ilkelerden biridir.

Tersi, seferler ve muharebeler için doğrudur – burada ilke uzatılmışlık değildir, çabuk sonuçtur, seferlerde ve muharebelerde çabuk sonuç almaya ve bu, her zaman ve bütün ülkelerde doğrudur. Bir savaşın tümünde de her zaman ve her ülkede, çabuk sonuç almaya çalışıldı, uzun sürmüş bir savaş zararlı sayıldı. Bununla birlikte, Çin’in savaşı, sabırların en büyüğü ile yönetilmeli ve uzatılmış bir savaş olarak ele alınmalıdır. Li Li-san’ın yolu izlendiği dönemde, bazı kimseler bizim yolumuzla “ayna boksı” diye eğlendiler (bununla, büyük kentleri zaptetmeden önce ileri geri birçok muharebeler vererek dövüşme taktiğimizi kastediyorlardı); ve saçlarımız ağarınca kadar devrimin [sayfa 178] zaferini görmeyeceğimizi söylüyorlardı. Sabırsızlığın böylesinin yanlış olduğu uzun süre önce görüldü. Ama onların eleştirisi stratejiye değil de seferlere ve muharebelere yöneltelseydi, tümüyle ve aşağıdaki gerekçelerle haklı olurlardı. Birincisi, Kızıl Ordunun silah ve cephane eksikliğini gidereceği kaynakları yoktur; ikincisi düşman kuvvetleri birçok ordudan oluşmuştur, oysa bir tek Kızıl Ordu vardır, ve Kızıl Ordu, her “kuşatma ve ezme” seferini bozmak için birbirini hemen izleyen

olarak kullanıyor. Ancak, yoldaş Mao Çe-tung, “sekiz-ayaklı deneme” terimini, genellikle, doğmacılıkla alay etmek için kullanır. -Ed.

harekâtlarda dövüşmeye hazırlanmak zorundadır; ve üçüncüsü, Beyaz Ordular ayrı ayrı ilerliyorlarsa da pek çoğu birbirine oldukça yakın kalmaktadır ve onlardan birine hücum edip çabuk sonuç almayı başaramazsak, bütün öbürleri üzerimize yönelecektir ve bu gerekçelerden, çabuk sonuçlu muharebeler vermemiz gerekiyor. Bir muharebeyi bitirmemiz için çoğu zaman birkaç saatimiz ya da bir-iki günümüz oluyor. Yalnızca planımız “takviyelerini kesmek için düşmanı kuşatmak” ve amacımız kuşattığımız düşmanı değil de onun takviyelerini darbelemek olduğu zaman, kuşatma harekâtlarımızda belirli bir dereceye kadar uzatılmışlığa hazırlanıyoruz; ama o zaman bile, takviyelere karşı çabuk bir sonuç almaya çalışıyoruz. Bir uzatmalı harekât planı, stratejik savunmada olduğumuz zaman ve tutulmuş bir cephedeki mevzileri inatla savunurken, ya da stratejik bir saldırıda, yardımdan yoksun kılınmış ve tecrit edilmiş düşman kuvvetlerine saldırdığımız zaman, ya da üs bölgelerimizdeki Beyaz müstahkem mevkiileri ortadan kaldırıncı, bir uzatmalı harekâtlar planını sık sık uyguluyoruz. Ama bu düzenli uzatmalı harekâtlar çabuk sonuçlu muharebelerinde Kızıl Ordunun ana kuvvetine engel olmaktan çok, ona yardımcı oluyor.

Çabuk sonuç onu düpedüz istemekle elde edilemez, tersine birçok özel koşul gerektirir. Temel gerekler şunlardır: yeterli hazırlıklar, fırsattan yararlanma, üstün kuvvetlerin toplanması, kuşatma ve yandan çevirme taktikleri, uygun ^[sayfa 179] arazi, ve düşmana hareket halindeyken ya da dururken ama mevzilerini henüz takviye etmemişken darbeyi indirmek. Bu gerekler yerine getirilmeden, bir seferde ya da muharebede çabuk sonuç almak olanaksızdır.

Düşmanın bir “kuşatma ve ezme” seferini bozmak büyük bir seferdir, ama çabuk sonuç ilkesi –uzatmalılık ilkesi değil– gene yürürlüktedir. Çünkü bir üs bölgesinin insan gücü, mali kaynakları ve askeri kuvveti uzatmalılığı kaldıramaz.

Çabuk sonuç genel ilke olduğu için, yersiz sabırsızlığa karşı çıkmalıyız. Devrimci bir üs bölgesinin en yüksek askeri ve politik kılavuz kesiminin, üs bölgesindeki koşulları ve düşmanın durumunu hesaba katması, dayanılabilecek güçlükler karşısında şevki kırılarak ya da tersliklere üzülerek düşmanın vahşetinden yılmaması, ama gerekli sabrı ve dayanıklılığı göstermesi gereklidir. Kiyangsi eyaletinde düşmanın ilk “kuşatma ve ezme” seferinin bozulması, birinci muharebeden sonuncu muharebeye kadar, yalnızca iki hafta

aldı; ikincisinin ezilmesi on beş gün ancak sürdü; üçüncüsünün ezilmesi üç ayı buldu; dördüncüsününüki üç hafta aldı; ve beşincisinini bizi tam bir yıl uğraştırdı. Düşmanın beşinci seferini bozmayı başaramadıktan sonra, düşmanın kuşatmasını kırmak zorunda kaldığımız zaman, yersiz bir acelecilik gösterdik. O zaman yürürlükte olan koşullarda, kıtaları bazan dinlendirerek ve yeniden örgütleyerek iki ya da üç ay dayanabilirdik. Bu yapılıyorsa, ve seferi bozmamızdan sonra, önder kadromuz biraz daha akıllı davranıyordu, sonuç farklı olurdu.

Bütün bunlara karşın, bir seferin süresini olanaklı bütün araçlara başvurarak kısaltma ilkesi geçerli kalır. Sefer ve muharebe planları, kıtaların toplanması, hareketli savaş vb. konularda en büyük çabamızı göstermemiz esasına göre yapılmalı, iç hatlardaki (yani üs bölgelerindeki) etkili düşman kuvvetlerinin imhasını ve düşmanın “kuşatma ve ezme” ^[sayfa 180] seferinin çabuk yenilmesini sağlama bağlamalıdır, ama seferin iç hatlarımızda sona erdirilemeyeceğinin besbelli olduğu yerlerde, Kızıl Ordunun ana kuvvetini düşmanın kuşatmasını yarmak ve dış hatlarımıza (yani düşmanın iç hatlarına), düşmanı orada yenmek amacıyla, geçmek için kullanmalıyız. Düşmanın blokhavz savaşını büyük ölçüde geliştirmiş olması yüzünden, bu, bizim sık sık kullanacağımız harekât yöntemi olacaktır. Fukiyen Olayı³⁹ sırasında, beşinci karşı-seferimizin başlangıcından iki ay sonra, Kızıl Ordunun ana kuvvetleri, kuşkusuz, Kiyangsu-Çekiyang-Anvay-Kiyangsi bölgesine, Çekiyang merkez alınarak, sürülmeliydi. Stratejik savunmamızı stratejik saldırıya çevirerek ve düşmanın yaşamsal merkezlerini tehdit ederek ve hiç blokhavz bulunmayan geniş alanlarda muharebeler vermeye çalışarak, Hançov, Suçov, Nanking, Vuhu, Nançang ve Fuçov arasındaki alan uzunluğuna ve genişliğine taranmalıydı. Böylelikle, Güney Kiyangsi'ye ve Batı Fukiyen'e saldırmakta olan düşmanı, geri dönüp yaşamsal merkezlerini savunmaya, ve Kiyangsi üs bölgesindeki hücumunu durdurmaya zorlayabilirdik ve Fukiyen Halk Hü-

³⁹ Kasım 1933'te, halkın Japonlara karşı galeyânının etkisi altında, Kuomintang'ın 19. Ordusunun komutanları, Li Çi-şen'in komutasındaki Kuomintang kuvvetleriyle ittifak halinde, Çan Kay-şek'i açıkça terketti, ve Fukiyen'de “Çin Cumhuriyeti Devrimci Halk Hükümeti”ni kurdu, Kızıl Ordu ile anlaşarak Çan Kay-şek'e saldırmayı ve Japonlara karşı direnmeyi kararlaştırdı. Bu olaya, Fukiyen Olayı diye atıfta bulunuluyor. Ancak, 19. Ordu ve Fukiyen Halk Hükümeti, Çan Kay-şek kıtalarının hücumları karşısında çöktü. -Ed.

kümetine yardım ederdik – böylelikle, ona besbelli yardım edebilirdik. Bu plan reddedildiği için, düşmanın beşinci “kuşatma ve ezme” seferi kınlamadı ve Fukiyen’deki halk hükümeti, çaresiz çöktü. Bir yıllık bir savaştan sonra bile, ana kuvvetlerimizi Hunan üzerine yönelterek, bir başka yönde stratejik saldırıya dönebilirdik, yani, Hunan’dan geçip Kuvayçov’a gidecek yerde, merkezi Hunan’a girip düşmana Kiyangsi’den Hunan’ın içine manevra yaptırarak, onu orada imha edebilirdik . Bu plan da reddedildiği [sayfa 181] için, sonunda, düşmanın beşinci seferini bozma umutlarının hepsi kırıldı ve Uzun Yürüyüş’e çıkmaktan başka hiç bir çaremiz kalmadı.

9. İMHA SAVAŞI

Bugün, Çin Kızıl Ordusu için bir “yıpratma yarışı”nı savunmak yersizdir. Ejder Kralları arasında değil de, bir Ejder Kralı ile bir dilenci arasında bir “servet yarışı” daha az gülünç olurdu. Çünkü, hemen hemen bütün gereçlerini düşmandan alan Kızıl Ordu için, imha savaşı temel politikadır. Ancak düşmanın etkili kuvvetini imha ederek onun “kuşatma ve ezme” seferini bozabilir ve devrimci üs bölgemizi genişletebiliriz. Kayıplar verdimsek, düşmanı imha etmenin bir yoludur, böyle olmasaydı, kayıplar vermenin düşman için hiç bir anlamı olmazdı. Düşmana kayıplar verdirirken kendimiz de kayıplara uğranız, ama düşman birliklerini yok ederek eksiklerimizi gideririz, böylelikle yalnız kayıplarımızın yerini doldurmakla kalmayız, ama ordumuzun kuvvetini de artırırız. Düşmanın bozguna uğradığı bir muharebe, aslında çok kuvvetli bir düşmanla mücadele sonucu karara bağlayıcı nitelikte değildir. Öte yandan, bir imha muharebesi, her düşmanda büyük ve dolaysız bir etki yapar. Bir adamın on parmağını yaralamak, onun bir parmağını koparmak kadar ve on düşman tümenini bozguna uğratmak, bir düşman tümenini imha etmek kadar etkili değildir.

Düşmanın birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü “kuşatma ve ezme” seferinin gereğini yerine getirme politikamız, imha savaşıydı. Her seferde imha edilen kuvvetler, düşmanın toplam kuvvetinin bir parçasını meydana getiriyordu, bununla birlikte bütün bu “kuşatma ve ezme” seferleri kınlandı. Ama beşinci karşı-seferimizde, buna karşıt olan ve aslında düşmana hedeflerine ulaşmada yardım etmiş olan politika izlendi. [sayfa 182]

İmha savaşı, üstün kuvvetlerin biraraya toplanmasını ve kuşatma ya da yandan çevirme taktiklerinin benimsenmesini gerektirir. Halkın desteği, elverişli arazi, hırpalanabilir bir düşman kuvveti ve baskın üstünlüğü, bunların hepsi, imha amacına ulaşabilmek için zorunludur.

Bir düşman kuvvetini yalnızca bozguna uğratmak ya da kaçıp kurtulmasına izin vermek, yalnız, bütünüyle muharebede ya da seferde, ana kuvvetimiz bir başka düşman kuvvetini yoketmek için toplanıyorsa anlamlıdır, yoksa anlamsızdır. Burada kayıplar kazançlarla karşılaştırılır.

Kendi öz savaş sanayimizi kurarken, kendimizi ona bağımlı kılmamalıyız. Bizim temel politikamız, emperyalist ülkelerin savaş sanayilerine ya da iç düşmanlarımızinkine güvenmektir. Londra'nın donatım depolarından çıkanlarda olduğu kadar, Hanyang'dakilerden çıkanlardan da alacağımız vardır ve üstelik alacağımızı bize teslim eden, düşmanın ulaştırma müfrezeleridir. Bu, gerçeğin ta kendisidir ve şaka değildir.^[sayfa 183]

JAPONLARA KARŞI GERİLLA SAVAŞINDA
STRATEJİ SORUNLARI⁴⁰
Mayıs 1938

BİRİNCİ BÖLÜM
GERİLLA SAVAŞINDA STRATEJİ SORUNU NİÇİN
ORTAYA ATILYOR?

Japonlara Karşı Direnme Savaşında, düzenli savaş önde gelir ve gerilla savaşı bunu tamamlar. Bu nokta, zaten doğru olarak saptanmıştır. Böyle olunca, gerilla savaşında yalnızca taktik sorunlar kalmış gibi görünmektedir. Öyleyse strateji sorunu niçin ortaya atılıyor?

Eğer Çin, gerilla savaşının rolünün, düzenli ordunun harekâtına yalnızca kısa mesafelerde dolaysız bir destek saklayabileceği küçük bir ülke olsaydı, hiç kuşkusuz, stratejik değil ancak taktik sorunlar söz konusu olurdu. Öte yandan, [sayfa 184]

⁴⁰ Japonya'ya karşı Direnme Savaşında, Parti içinden, Parti dışından birçok kişi, gerilla savaşının stratejik önemini küçümsemişler ve umutlarını düzenli savaşa, özellikle Kuomintang ordusunun hareketine bağlamışlardır. Mao Çe-tung, bu görüşü reddetti ve bu yazısında, Japonya'ya , karşı gerilla savaşının geliştirilmesinin doğru yol olduğunu gösterdi. Bu, 1937'de Direnme Savaşı başında yalnızca 40.000 kişilik olan Sekizinci Ordu ve Yeni Dördüncü Orduya, 1945'te, Japonya'nın teslimi sırasında, çok sayıda devrimci üs yarattıktan ve Direnme Savaşında büyük bir rol oynadıktan sonra, bir milyonu aşan güçlü bir ordu meydana getirme olanağı sağladı. Bundan dolayı, bu savaş süresinde, Çan Kay-şek, Japonya'ya teslim olmaya ve genel bir iç savaş başlatmaya cesaret edemedi; ve 1946'da iç savaşı başlattığında, Sekizinci Ordu ve Yeni Dördüncü Ordudan meydana gelmiş olan Halk Kurtuluş Ordusu, Çan Kay-şek'e karşı koyacak kadar güçlüydü. -Ed.

Çin, Sovyetler Birliği gibi kuvvetli bir ülke olsaydı, istilâcı düşman ya çabucak defedilir, ya da, defedilmesi zaman alsa bile, geniş bir bölgeyi işgal edemezdi; ve o zaman, gerilla savaşı harekâtta gene ancak destekleyici bir rol oynar ve strateji sorunlar değil, yalnızca taktik sorunlar sözkonusu olurdu.

Hem küçük olmayan ve hem de Sovyetler Birliği'ne benzemeyen Çin gibi geniş ve zayıf bir ülke için gerilla savaşın da strateji sorunu, ister istemez ortaya çıkacaktır. Bu geniş ve zayıf ülke, küçük ve kuvvetli bir ülkenin saldırısını uğramıştır; ama geniş ve zayıf ülke, bir ilerleme döneminindedir; bütün problemin kaynağı da budur. İşte bu koşullarda, geniş bölgeler düşman işgali altına girmiş ve savaş, uzatmalı bir savaş olmuştur. Düşman, geniş ülkemizin büyük bir kesimini işgal etmektedir, ama Japonya küçük ülkedir, yeter sayıda askeri yoktur, işgal altındaki bölgeler de birçok boşluklar bırakmak zorundadır. Bu durumda, bizim Japonlara karşı gerilla savaşımız düzenli birliklerin desteklenmesinde ülke içinde bir iç cephe harekâtını değil, dış cephelerde bağımsız harekâtı da gerektirir. Üstelik, Çin gelişmekte olan bir ülke; yani, Komünist Partinin önderliğinde olan güçlü bir ordusu ve yine onun önderliğinde geniş halk yığınları var. Bundan dolayı, bizim Japonlara karşı verdiğimiz gerilla savaşı, aslında küçük ölçüde değil, büyük ölçüde bir savaştır. Stratejik savunma, stratejik saldırı vb. gibi bir dizi sorunun ortaya çıkmasının nedeni de budur. ^[sayfa 185] Savaşın uzatmalı olması ve insafsız bir hal alması, gerilla savaşının birçok olağanüstü görevler yüklenmesini kaçınılmaz hale getirmiştir. Üs bölgeleri, gerilla savaşının hareketli bir savaş biçiminde gelişmesi vb. gibi problemler ortaya çıkarmıştır. Bütün bu gerekçelerden ötürü Japonlara karşı Çin' in giriştiği gerilla savaşı, taktiğin sınırlarını aşarak stratejinin kapısını zorlamaya başlamıştır; bu savaş, artık, strateji açısından bir incelemeyi gerektirmektedir. Asıl dikkat edeceğimiz nokta da, böylesine geniş ve uzatmalı bir gerilla savaşının, bütün savaş tarihinde yepyeni bir şey olmasıdır. Bu durum, bizim şimdi, 1930'larda, 1940'larda bulunmamız ve Komünist Parti ile Kızıl Orduya sahip olmamız gerçeği ile sıkı sıkıya bağlıdır. İşin can alıcı noktası da burada yatıyor. Düşmanımız, belki de hâlâ, Sung Hanedanının Mogol istilâsının, Ming Hanedanının Mançu istilâsının, İngilizlerin Kuzey Amerika ile Hindistan'ı, Latinlerin Orta ve Güney Amerika'yı istilâsının tatlı düşlerini görmektedir. Ne var ki, bu gibi

düşlerin bugünkü Çin' de hiç bir pratik değeri yoktur; çünkü bugün, Çin'de, o tarihsel dönemlerde olmayan bazı etkenler vardır ve bunlardan birisi tümüyle yepyeni bir görüngü (*phenomenon*) olan gerilla savaşıdır. Düşmanımız, bu gerçeği görmezlikten gelirse, pek acı bir sonla yüzyüze gelecektir.

Japonlara karşı verdiğimiz gerilla savaşımız, Direnme Savaşının bütünü içinde yalnızca tamamlayıcı bir yer tutmasına karşın, gerilla savaşımızın stratejik bir açıdan incelenmesini zorunlu kılan gerekçeler bunlardır.

Öyleyse, Direnme Savaşının genel stratejik ilkeleri gerilla savaşına neden uygulanmasın?

Japonlara karşı giriştiğimiz gerilla savaşındaki strateji sorunu, pek çok ortak yanları olması bakımından, bir bütün olarak Direnme Savaşındaki strateji sorunu ile sıkı sıkıya ilişkilidir. Öte yandan, gerilla savaşı düzenli savaştan farklıdır ve kendi özellikleri vardır. Bunun sonucu olarak, gerilla ^[sayfa 186] savaşındaki strateji sorununa birçok özel unsurlar girer. Direnme Savaşının stratejik ilkelerini, gerekli değişiklikler yapılmaksızın, kendi özellikleri olan gerilla savaşına uygulamak olanaksızdır.

İKİNCİ BÖLÜM SAVAŞIN TEMEL İLKESİ, KENDİNİ KORUMAK DÜŞMANI İMHA ETMEKTİR

Gerilla savaşında strateji sorununu somut terimlerle tartışmaya başlamadan önce, savaşın temel problemi üzerinde birkaç söz söylemek gerekir.

Askeri harekâtın bütün kılavuz ilkeleri, bir tek temel ilkeden çıkar; kendi kuvvetini korumak ve düşmanın kuvvetini yoketmek için her türlü çabayı göstermek. Devrimci bir savaşta, bu ilke, temel politik ilkeyle doğrudan doğruya bağlıdır. Örneğin, Çin'in Japonya'ya karşı Direnme Savaşının temel politik ilkesi, yani politik amacı, Japon emperyalizmini ülkede sürüp çıkartmak ve bağımsız, özgür ve mutlu yeni bir Çin kurmaktır. Askeri harekât bakımından, bu ilke, anayurdumuzu savunmak ve Japon istilâcılarını ülkemizden sürüp çıkartmak için silahlı kuvvetleri kullanmak demektir. Bu amaçla ulaşmak için, silahlı birliklerin harekâtı, bir yandan kendi kuvvetini korumak ve öte yandan da düşmanını imha etmek için her

türlü çabayı harcamak şeklini alır. Öyleyse, savaşta kahramanca fedakârlık yapılmasını teşvik etmeyi nasıl haklı gösterebiliriz? Her savaşın bir bedeli vardır ve bu bedel bazan pek yüksek olur. Bu “kendini korumak” ile çelişmez mi? Doğrusu, burada hiç bir çelişki yoktur; daha açıkçası, fedakârlık ile kendini koruma, hem birbirine karşıttır ve hem de birbirini tamamlar. Çünkü bu fedakârlık yalnız düşmanı yoketmek için gerekli değildir, kendini korumak için de gereklidir. Kısmi ve geçici “korumama” (fedakârlık ya da bedel) genel ve sürekli ^[sayfa 187] koruma için gereklidir. Bu temel ilkeden, askeri harekâta kılavuzluk eden bir dizi ilkeler çıkar. Bunların hepsi –ateş etme prensiplerinden (kendini korumak için sipper almak, düşmanı yoketmek için bütün ateş gücünden yararlanmak) strateji ilkelerine kadar– bu temel ilkenin ruhuna uygundur. Bütün teknik, taktik ve stratejik ilkeler, bu temel ilkenin uygulanmasını temsil eder. Kendini koruma ve düşmanı yoketme ilkesi, bütün askeri ilkelerin temelidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM JAPONLARA KARŞI GERİLLA SAVAŞINDA ALTI ÖZGÜL PROBLEM

Şimdi de kendimizi koruma ve düşmanı yoketme hedefine ulaşmayı sağlamadan önce, Japonlara karşı gerilla harekâtında hangi politikaların ya da ilkelerin benimsenmesi gerektiğine bir göz atalım. Direnme Savaşında (ve bütün öteki devrimci savaşlarda), gerilla birlikleri genellikle sıfırdan başlayıp büyüdüklerine, küçük bir kuvvet halindeyken büyük bir kuvvet haline geldiklerine göre, hem kendilerini korumak ve hem de genişlemek zorundadırlar. Bu durum karşısında, asıl sorun kendimizi koruma, genişleme ve düşmanı yoketme hedefine ulaşmadan önce hangi politika ya da ilkelerin benimsenmesi gerektiğidir.

Genel anlamda, ana ilkeler şunlardır: 1) savunma içinde saldırıyı yönetirken, inisiyatifin, esnekliğin ve planlamanın; uzatmalı savaşta çabuk sonuçlu muharebelerin, ve iç cephe harekâtında dış cephe harekâtının kullanılması; 2) düzenli savaşla koordinasyon; 3) üst bölgelerinin kurulması; 4) stratejik savunma ve stratejik saldırı; 5) gerilla savaşının hareketli savaş haline gelişmesi; ve 6) doğru bir komuta ilişkisi. Bu altı madde, Japonlara karşı gerilla

savaşına özgü stratejik programın bütünü oluşturur ve kendi kuvvetlerimizin korunması ve genişlemesi, düşmanın yok edilmesi ve [sayfa 188] püskürtülmesi, düzenli savaşla koordinasyon ve kesin zaferi kazanmak için gerekli yollardır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
SAVUNMA İÇİNDE SALDIRININ YÖNETİLMESİNDE
İNİŞİYATİF, ESNEKLİK VE PLANLAMA,
UZATMALI SAVAŞTA ÇABUK SONUÇLU MUHAREBELER,
VE İÇ CEPHE HAREKÂTINDA DIŞ CEPHE HAREKÂTI

Burada konu dört başlık altında ele alınabilir: 1) savunma ile saldırı, uzatılmışlık ile çabuk sonuç, iç ve dış cephe arasında ki ilişki; 2) her türlü harekâta inisiyatif; 3) kuvvetlerin esnek kullanılışı; ve 4) her türlü harekâta planlama.

Önce bunlardan ilkinin ele alalım.

Direnme savaşını bir bütün olarak ele alırsak Japonya'nın kuvvetli bir ülke olması ve Çin'e saldırması, buna karşılık Çin'in zayıf bir ülke olması ve kendisini savunma durumunda bulunması gerçeği, bizim savaşımızın stratejik bakımdan bir savunma ve uzatmalı savaş olmasını gerektirir. Harekât cephe yönünden, Japonlar dış, biz ise iç cephe üzerinde harekâta bulunmaktayız. Bu, durumun bir yanı. Ama bunun tam tersi olan başka bir yanı daha var. Düşman kuvvetleri (silah, insanların bazı nitelikleri ve başka bazı etkenler bakımından) güçlü olmakla birlikte, sayıca küçük, buna karşılık, bizim kuvvetlerimiz (aynı şekilde, silah, insanların bazı nitelikleri ve başka bazı etkenler bakımından) zayıf olmakla birlikte, sayıca çok büyüktür. Ayrıca, düşman, ülkemizi istilâ eden yabancı bir ulus; biz ise, onun istilâsına kendi topraklarımızda karşı koymaktayız. Bu hal, aşağıdaki stratejiyi zorunlu kılıyor. Stratejik bir savunma içinde taktik saldırıları kullanmak, stratejik bakımdan uzatmalı bir savaşta çabuk sonuçlu muharebeler ve seferler [sayfa 189] vermek, stratejik iç hatlardaki dış hatlarda seferlere ve muharebelere girişmek hem olanaklı ve hem de gereklidir. Direnme Savaşında, bütün olarak benimsenecek strateji budur. Bu strateji hem düzenli savaş ve hem de gerilla savaşı için geçerlidir. Gerilla savaşı yalnızca derece ve biçim bakımından farklıdır. Gerilla savaşındaki saldırılar, genellikle beklenmedik saldırılar

biçimini alır. Gerçi beklenmedik saldırılar düzenli savaşta da kullanılabilir ve kullanılması gerekli ise de, şaşkırtma derecesi daha azdır. Gerilla savaşında, harekâtı çabuk sonuçlandırmanın gereği çok büyüktür, ve seferlerde ve muharebelerde düşmanı kuşatan dış hatlarımızın meydana getirdiği çember, çok küçüktür. Bütün bunlar, gerilla savaşını düzenli savaştan ayırt eder.

Bunlardan anlaşılan şudur: gerilla birlikleri, harekâta bulunurken, en büyük kuvvetlerini yoğunlaştırmalı; gizli ve hızlı hareket etmeli; düşmana birdenbire saldırmalı ve muharebeyi çabuk sonuçlandırmalıdır; edilgin savunmadan, gecikme ve ertelemelerden, muharebeye tutuşmadan önce kuvvetlerini dağıtmaktan kesinlikle kaçınmalıdır. Gerilla savaşı, kuşkusuz, sadece stratejik savunmayı değil, taktik savunmayı da içerir. Bu sonuncusu, başka şeyler yanında, muharebeler sırasında durdurma ve ileri karakol harekâtını; düşmanı yoketmek amacıyla dar geçitlerde, stratejik noktalarda, nehirlerde ya da köylerde direnmek için kuvvetlerin mevzilendirilmelerini; çekilmeleri örtme harekâtını içine alır. Ama gerilla savaşının temel ilkesi, saldırı olmalıdır; gerilla savaşı, karakteri bakımından, saldırıya düzenli savaştan daha yatkındır. Ayrıca, saldırının şaşkırtma baskınlar şeklinde olması gerekir; ve kuvvetlerimizin gösteri yaparcasına sergilenmesi, gerilla savaşında düzenli savaşta olduğundan daha sakıncalıdır. Düşmanın kuvvetli olduğu, bizim zayıf olduğumuz gerçeği, bazı hallerde, takviye alacağı yollar kesilmiş olan küçük ve tecrit edilmiş bir düşman kuvvetine saldırıda olduğu gibi, gerilla savaşının birkaç gün sürebilmesi [sayfa 190] sözkonusu olmasına karşın, genellikle gerilla harekâtında çarpışmanın sonucunun, düzenli savaştakine oranla daha çabuk alınmasını zorunlu kılar. Dağınık karakteri yüzünden gerilla savaşı her yere yayılabilir ve düşmanı taciz etme, oyalama, yandan çevirme ve kitle çalışmalarında olduğu gibi çeşitli görevlerinde, ilkesi, kuvvetlerin dağılmasıdır: ama bir gerilla birliği ya da kolu, düşmanı imha ederken, ve özellikle bir düşman saldırısını ezmeye çalışırken, kuvvetlerini biraraya toplamalıdır. Gerilla savaşında, “düşmanın küçük bir kesimine darbe vurmak için büyük bir kuvveti biraraya toplama” ilkesi, arazideki harekâta, temel bir ilke olarak kalmaktadır.

Böylece, Direnme Savaşını bir bütün olarak alırsak, hem düzenli ve hem de gerilla savaşındaki birçok saldırı muharebelerinin birbiri üzerine eklenen etkisiyle, yani saldırı harekâtıyla kaza-

nılan birçok zaferlerin birikimiyle, stratejik savunma amacımıza ulaşabilir, sonunda Japon emperyalizmini yenebiliriz. Ancak sonucu çabuk alınan birçok sefer ve muharebenin biriken etkileriyle, yani çabuk kararlaştırılarak girilen seferlerde ve muharebelerde kazanılan birçok zaferin birikimiyle, stratejik uzatılmışlık olarak saptadığımız hedefe ulaşabiliriz. Bu, stratejik bir karşı-saldırıya girişmek ve istilacı Japonları Çin'den sürüp çıkartmak için, bir yandan uluslararası durumdaki değişimleri ve düşmanın içten çöküşünü hızlandırırken ya da beklerken, bir yandan da, direnme gücümüzü artırmak için zaman kazanmak demektir. Düşman kuvvetlerini kuşatmak ve imha etmek için, stratejik savunma evresinde olsun, stratejik karşı-saldırı evresinde olsun, her harekât ya da muharebede, kuvvetlerimizi bir arada bulundurmalı ve iç cephe harekâtına girişmeliyiz. Sardığımız düşmanın hepsini olmasa bile bir kesimini imha edemez, kitle halinde tutsak alamazsak, düşmana elden geldiğince ağır kayıp verdirmemiz gerekir. Düşmanla aramızdaki nispi durumu, ancak bu tür birçok imha savaşının [sayfa 191] birbirine eklenmesiyle değiştirebilir; stratejik kuşatmasını –yani onun cephe için harekât planını– tümüyle parçalayabilir ve sonunda uluslararası kuvvetlerle ve Japon halkının devrimci mücadelesiyle elbirliği yapılarak, Japon emperyalistleri kısıp alıp öldürücü darbeyi vurabiliriz. Bu sonuçlara, ancak gerilla savaşının ikinci derecede kalan katkısıyla, ve düzenli savaşla ulaşmak gerekir. Bununla birlikte, her ikisinde de ortak olan taraf, biriken birçok küçük zaferin bir büyük zafer meydana getirmesidir. Gerilla savaşının direnme savaşındaki büyük stratejik rolü işte buradadır.

Şimdi de, gerilla savaşında inisiyatif, esneklik ve planlama sorunlarını tartışalım.

Gerilla savaşında inisiyatif nedir?

Her savaşta, hasım taraflar, bir muharebe alanında olsun, bir savaş bölgesinde olsun, bir savaş bölgesinde ya da savaşın bütününde olsun, inisiyatifi ele geçirmeye uğraşır; çünkü inisiyatif, bir ordu için hareket özgürlüğü demektir. İnisiyatifi yitiren ordu, edilgin bir duruma düşer ve hareket özgürlüğünü yitirerek yenilme ya da yokolma tehlikesiyle yüzyüze gelir. Stratejik savunma ve iç hat harekâtında inisiyatifi ele geçirmek haliyle daha güç, saldırıda, dış hat harekâtında ise daha kolaydır. Bununla birlikte, Japon emperyalizminin iki zaafı var: askeri birliklerinin azlığı ve yabancı toprak-

larda savaşması. Üstelik, Çin'in gücünü küçümsemesi ve Japon militaristleri arasındaki iç çelişkiler, komutada, takviyelerin ağır yapılması, stratejik koordinasyon eksikliği, bazan ana saldırı yönünün kesinlikle saptanmaması, bazı harekâtlarda fırsatların değerlendirilmemesi, ve bazan da, kuşatılan kuvvetlerin imha edilmemesi gibi birçok yanlışların doğmasına yolaçmıştır. Bütün bunlar, Japon emperyalizminin üçüncü zaafı olarak kabul edilebilir. Böylece, saldırıda olduğu ve dış hatlarda harekâta buldukları halde, Japon militaristleri, askeri kuvvet eksiklikleri (arazilerinin küçüklüğü, nüfuslarının azlığı kaynaklarının sınırlılığı, [sayfa 192] feodal emperyalizm, vb.) yabancı toprakta savaşmaları (onların savaşı emperyalist ve barbar bir savaştır), komuta mevkindekilerin budalalıkları yüzünden inisiyatifi yavaş yavaş yitiriyorlar. Japonya, şimdi, savaşı ne sona erdirmek niyetindedir ne de buna gücü yeter, üstelik, stratejik saldırısı da henüz sona ermedi, ama genel gidişin gösterdiğine göre, sayılan üç zaafının kaçınılmaz sonucu olarak, saldırıları belirli sınırlar içinde kalmaktadır. Bunu, süresiz olarak, bütün Çin'i yutana kadar sürdüremez. Japonya'nın, günün birinde kendisini tümüyle edilgin bir durumda bulacağını gösteren belirtiler görülmeye başlandı bile. Öte yandan, Çin, savaşın başlangıcında nispeten edilgin bir durumda idi ama deneyimi arttıkça yeni bir hareketli savaş politikasına dönmeye başladı. Saldırına geçme, çabuk sonuç alma ve muharebelerde ve seferlerde dış hatlarda harekâta bulunma politikası, yaygın bir gerilla savaşı geliştirme politikası ile birlikte, Çin'in inisiyatifi günden güne ele almasına yardım etmektedir.

İnisiyatif sorunu, gerilla savaşında daha da yaşamsaldır. Çünkü gerilla birliklerinin pek çoğu, çok güç koşullarda harekâta bulunmakta, artçıları olmaksızın dövüşmekte, (birlikler yeni örgütlenmiş ise) deneyimsiz ve zayıf kuvvetleriyle düşmanın güçlü kuvvetlerine karşı çıkmaktadırlar. Bütün bunlara karşın gerilla savaşında da inisiyatifin ele alınması olanaklıdır ve bunun ilk koşulu, düşmanın sayılan üç zaafından yararlanmaktır. Savaşın tümü açısından, düşmanın asker eksikliğinden yararlanan gerilla birlikleri, harekât alanlarındaki geniş bir kesimi rahatça kullanabilirler. Düşmanın yabancı bir istilâcı olması ve barbarca bir politika izlemesi, gerilla birliklerine milyonlarca insanın desteğini kazandırır. Ve son olarak, düşman komutanlığının budalalıklarından yararlanan gerilla birlikleri,

askeri buluşlarını, yeni görüşlerini rahatça uygulamaya koyabilirler. Gerçi düzenli ordu da düşmanın bütün bu zaaflarından [sayfa 193] yararlanır ve onu yenmede bunları gereği gibi değerlendirir, ama gerilla birliğinin aynı yollara başvurması daha da önemlidir. Gerilla birliklerinin kendi zaafına gelince, mücadele süresince yavaş yavaş bunların üstesinden gelinir. Kaldı ki, bu zaaf bazan inisiyatifi ele geçirmenin ilk koşulunu oluşturur. Örneğin, gerilla birliklerinin küçük ve zayıf olması, düşman hatları ardındaki harekâtlarında esrarengiz bir şekilde ortaya çıkmalarını ve aynı şekilde gözden yitmelerini sağlar. Buna karşı düşmanın eli kolu bağlı gibidir ve gerilla birliklerinin bu hareket özgürlüğü, büyük düzenli ordular için asla düşünülemez.

Düşman birkaç yönden birden bir tek noktaya doğru saldırıya geçtiği zaman, gerilla birliği inisiyatifini güçlkle sürdürür ve kolayca yitirebilir. Böyle bir durumda, birliğin değerlendirmeleri ve düzenlenme şekli yanlış ise, birlik edilgin bir duruma düşer ve düşman saldırısı karşısında başarısızlığa uğrar. Bu, düşman savunma halindeyken ve biz saldırıdayken bile olabilir. Yani inisiyatif, hem kendimizin ve hem düşmanın durumunun doğru bir şekilde değerlendirilmesinden ve doğru bir askeri ve politik düzenlemeden doğar. Nesnel koşulları yansıtmayan kötümser bir değerlendirme ve bunun sonucu olarak edilgin bir düzene geçilmesi, haliyle inisiyatifin yitirilmesine ve edilgin bir duruma düşülmesine yolaçar. Öte yandan, gene nesnel koşulları yansıtmayan aşırı iyimser bir değerlendirme ve bunun sonucu olarak tehlikeli (anlamsızca tehlikeli) bir düzenlenme, inisiyatifin yitirilmesine ve kötümserlerin düşüşüne benzer bir duruma düşülmesine yolaçar. İnisiyatif, dâhilere vergi bir nitelik değildir, akıllı bir önderin nesnel koşulları salim kafaıyla incelemesi ve doğru bir şekilde değerlendirmesi, askeri ve politik bakımdan doğru bir düzeni uygulamasıyla elde edilen bir şeydir. Sonuç olarak şunu söyleyebiliriz ki, inisiyatif, hazır bir giysi değildir, bilinçli bir çabayı gerektiren bir şeydir.

Yanlış bir değerlendirme veya düzen, ya da büyük bir [sayfa 194] baskı sonucu, bir gerilla birliği edilgin bir duruma düşerse, kendisini bundan kurtarmaya çalışmalıdır. Bunun nasıl yapılabileceği koşullara bağlıdır. Birçok hallerde “oradan uzaklaşmak” gerekir. Hareket yeteneği, bir gerilla birliğinin belirgin özelliğidir. Bulunduğu yerden uzaklaşmak, edilgin durumdan kurtulmanın, ve inisi-

yatifi ele almanın ana yoludur, ama tek yolu değildir. Düşmanın en enerjik olduğu ve bizim en büyük güçlükler içinde olduğumuz an, çoğu zaman işlerin onun aleyhine bizim lehimize dönmeye başladığı andır. Çoğu zaman uygun bir durum ortaya çıkar ve “biraz daha dayanma” sonucu inisiyatif ele geçirilir.

Şimdi de esnekliği görelim.

Esneklik inisiyatifin somut bir ifadesidir. Kuvvetlerin esnek kullanılışı, gerilla savaşında, düzenli savaşta olduğundan daha önemlidir.

Bir gerilla komutanı, kuvvetlerini esnek kullanmasının, düşman ile bizim aramızdaki durumu değiştirmenin ve inisiyatifi ele geçirmenin en önemli aracı olduğunu bilmelidir. Gerilla savaşının doğası öyledir ki, gerilla kuvvetlerinin, yüklenen göreve ve düşmanın durumuna, araziye ve ora ahali gibi koşullara uygun olarak, esnek bir şekilde kullanılması gerekir; ve kuvvetleri kullanmanın başka yolları dağılma, toplanma ve mevzi değiştirmedir. Kuvvetlerini kullanan bir gerilla komutanı, denize ağ atan bir balıkçıya benzer; ağı hem elden geldiği kadar geniş yaymalı ve hem de istediği anda biraraya toplayabilmelidir. Balıkçı, ağını atarken, suyun derinliğini, akıntının hızını, bir engel olup olmadığını hesaplamak zorundadır. Aynı şekilde, bir gerilla komutanı kuvvetlerini yayarken, durumu önemsememek ya da yanlış hesablanmış harekât yüzünden kayıp vermeye dikkat etmelidir. Balıkçının, ağını toplayabilmek için ipi sıkıca tutması gibi, gerilla komutanı da, bütün kuvvetleriyle bağlantıyı, muhabereyi sürdürmeli ve ana kuvvetlerinden yeteri kadarını elde bulundurmalıdır. Av yerinin nasıl sık sık ^[sayfa 195] değiştirilmesi gerekirse, gerilla birliğinin sık sık mevzi değiştirmesi zorunludur. Dağılma, toplanma ve mevzi değiştirme, gerilla savaşında kuvvetleri esneklikle kullanmanın üç yoludur.

Kabaca söylemek gerekirse, gerilla birliklerinin dağılması ya da “bütünün parçalara bölünmesi” başlıca şu durumlarda yapılır: 1) düşman savunma durumunda olduğu için onu geniş bir cepheden saldırarak tehdit etmek istediğimiz ve harekât için kuvvetlerimizi kitle halinde harekete getirmemiz şansı geçici olarak bulunmadığı zaman; 2) düşmanın geniş bir bölgedeki zayıf kuvvetlerini taciz etmek ve etkinliğini aksatmak istediğimiz zaman; 3) düşman kuşatmasını yarmaya gücümüz yetmediği ve göze görünmeden o bölgeden uzaklaşmak istediğimiz zaman; 4) arazi sınırlı ise ve ik-

malimizi yapamıyorsak; 5) geniş bir bölgede bir kitle hareketini yürüttüğümüz zamanlar. Ama koşullar ne olursa olsun, harekete geçmek için dağıldığımız zaman şunlara dikkat etmeliyiz: 1) kuvvetleri asla eşit olarak dağıtmamalıyız, manevraya uygun bir bölgede buldukça, kuvvetlerin oldukça büyük bir bölümünü elde buldurmamız; bu, olası bir zorunluk halinde ve dağılma sırasında yerine getirilecek görev için bir ağırlık merkezi sağlar; ve 2) yayılmış birliklere belirli görevler vermeli, harekât alanlarını açıkça belirtmeli, harekâtın zamanını ve süresini, yeniden toplanma yerlerini, bağlantı yollarını ve araçlarını saptamalıyız.

Kuvvetlerin toplanması ya da “parçaların bir bütün haline getirilmesi”, çoğu zaman, saldırı halindeki düşmanı, ve bazan da, savunma halindeki düşmanın sabit kuvvetlerinden bir kesimini imha etmek için kullanılan bir yöntemdir. Kuvvetlerin toplanması, kesin bir toplanma anlamına gelmez, yalnızca ana kuvvetin, önemli bir yönde kullanılması için, bir araya getirilmesi ve kuvvetlerin bir bölümünün, düşmanı oyalamak, taciz etmek ve harekâtını sekteye uğratmak ya da yığın çalışmalarını yürütmek amacıyla, başka yönlerde [sayfa 196] kullanılmak üzere alıkonulması ya da kullanılacağı yerlere gönderilmesidir.

Kuvvetlerin koşullara göre, esnek şekilde yayılması ya da toplanması, gerilla savaşında başlıca yöntem o birlikte, kuvvetlerimizi esnek bir şekilde kaydırmayı da (ya da yerlerini değiştirmeyi de) bilmeliyiz. Düşman, gerillalar tarafından ciddi şekilde tehdit edildiğini anlayınca, onlara saldırmak ya da onları ezmek için birlikler gönderecektir. Gerilla birliklerinin durumuna göre hareket etmek zorunluğu vardır. İşlerine geldiği anda buldukları yerde muharebeye tutuşurlar; bu işlerine gelmiyorsa, başka yere gitmekte hiç duraksamayabilirler. Bazan, düşman kuvvetlerini birer birer ezmek için, bir yerdeki düşman kuvvetini yok eden gerilla birliği, ikinci bir birliği ezmek için hemen başka bir yere hareket etmelidir. Bazan da, bir yerde dövüşmeyi uygun görmezse, muharebeyi hemen bırakıp başka bir yerde muharebeye tutuşmalıdır. Düşman kuvvetleri herhangi bir yerde ciddi bir tehdit oluşturmuyorsa, gerilla birliği oradan, hiç duraksamaksızın yıldırım hızıyla uzaklaşmalıdır. Yer değiştirme, genellikle gizli ve hızlı yapılmalıdır. Düşmanı yanıltmak ve şaşırtmak için, birlikler, doğuya doğru çıkış yapar gibi davranıp batıdan saldırıya geçmek, bazan güneyde ve bazan kuzeyde

ortaya çıkmak, vur-kaç saldırıları ve gece harekâtları gibi savaş hilelerine başvurmaldırlar.

Yayıma, toplanma ve yer değiştirme sırasında esneklik, gerilla savaşında inisiyatifin somut ifadesidir. Oysa katılık ve uyuşukluk, eninde sonunda edilginliğe yolaçar ve gereksiz kayıplara neden olur. Ne var ki, bir komutan yalnızca kuvvetlerini esnek bir şekilde kullanmanın önemini kavramış olmakla yetinemez, onun, aynı zamanda belirli koşullara uygun olarak, kuvvetlerini tam zamanında yaymada, toplamada ve kaydırmada da usta olması gerekir. Değişmeleri sezme ve tam zamanında harekete geçmek kolay kazanılır bir ustalık değildir. Bunu, ancak salim bir kafayla düşünenler, [sayfa 197] durup dinlenmeden araştırıp inceleyenler kazanabilir. Koşulların sağgörüyle incelenmesi, esnekliğin tedbirsizce bir harekete dönüşmesini önlemek için esastır.

Sonunda planlamaya geldik.

Planlama olmadan, gerilla savaşında zafer kazanmak olanaksızdır. Gerilla savaşının gelişigüzel yönetilebileceği düşüncesi, ya kayıtarıcı bir tutumun ya da gerilla savaşı konusunda tam bir bilgisizliğin ifadesidir. Bir gerilla bölgesindeki harekât, ya da bir gerilla birliğinin ya da kolunun harekâtı, bir bütün olarak, elden geldiği kadar ayrıntılı bir planlamadan ve her hareketin önceden hazırlanmasından sonra yapılır. Durumun kavranması, görevlerin saptanması, birliklerin mevzilendirilmeleri, askeri ve politik eğitim, ikmal, donatının bakımı, halktan yardım sağlama... bütün bunlar, gerilla komutanının dikkatle gözden geçirmesi, titizlikle yürütmesi ve denetlemesi gereken işlerdir. Bunlar yapılmaksızın ne inisiyatif, ne esneklik ve ne de saldırı olur. Gerilla koşullarının düzenli savaş gibi yüksek derecede bir planlamaya izin vermeyeceği doğrudur ve gerilla savaşında aşırı ayrıntılı bir planlamaya girişmek yanlışdır, ama yine de, nesnel koşulların elverdiği ölçüde, ayrıntılı bir plan yapılması gerekir; çünkü düşmanla savaşmanın şakaya geliri yanı yoktur.

Yukarıda sayılan noktalar, gerilla savaşının başta gelen stratejik ilkelerini açıklar. Bunlar: inisiyatifi kullanma ilkesi, savunma halindeyken saldırılarda bulunmak için esneklik ve planlama, uzatmalı savaşta çabuk sonuçlu muharebeler, iç hat harekâtında dış hat harekâttır. Bunlar, gerilla savaşı stratejisinde temel problemlerdir. Bu problemlerin çözümü, askeri komuta bakımından, geril-

la savaşında zafere ulaşmanın en büyük güvencesini sağlar.

Burada değinilen konular çeşitli olmakla birlikte, bunların hepsi de sefer ve muharebelerde saldırı konusunda toplanır. İniş-yatıf, ancak bir saldırıda zafer kazanıldıktan sonra [sayfa 198] kesin olarak ele geçirilmiş olur. Her saldırı harekâtı, zorunluklar karşısında değil, kendi inisiyatifimizle düzenlenmelidir. Kuvvetlerin esneklikle kullanılması, saldırıya geçme çabasıyla ilişkilidir ve planlama da, aynı şekilde, saldırı harekâtında başarı sağlamak için gereklidir. Taktik savunma tedbirleri, bir saldırıya doğrudan doğruya ya da dolaylı olarak destek sağlamıyorsa anlamsızdır. Çabuk sonuçlu muharebe bir saldırının temposunu, dış hatlar ise saldırının hedefini gösterir. Saldırı, düşmanı imhanın biricik ve sağ kalmanın başlıca yoludur; oysa sırf savunma ve çekilme, kendimizi korumada yalnızca geçici ve kısmi bir rol oynayabilir ve düşmanın imhasında tümüyle yararsızdır.

Yukarda söylenen ilke düzenli savaş için de, gerilla savaşı için de temelde aynıdır; yalnız ifade biçiminde biraz fark vardır. Ama gerilla savaşında bu farka dikkat etmek hem önemli ve hem de gereklidir. Gerilla savaşının harekât yöntemlerini düzenli savaşınkilerden ayıran, kesinlikle, biçimdeki bu farktır. İlkenin ifade edildiği iki farklı biçimi karıştırırsak, gerilla savaşında zafer olanaksızlaşacaktır.

BEŞİNCİ BÖLÜM DÜZENLİ SAVAŞLA KOORDİNASYON

Gerilla savaşında ikinci strateji problemi, gerilla savaşının düzenli savaşla koordinasyonudur. Bu, gerilla harekâtının gerçek doğasının ışığı altında, gerilla savaşı ile düzenli savaş arasındaki ilişkileri, harekât düzeyinde aydınlatma sorunudur. Düşmanı yenilgiye uğratmak için, bu ilişkinin iyice anlaşılması gerekir.

Gerilla savaşı ile düzenli savaş arasında üç çeşit koordinasyon vardır: stratejide koordinasyon, seferlerde koordinasyon, muharebelerde koordinasyon.

Bir bütün olarak alındığında, düşmanı kötürüm eden, elini kolunu bağlayan, ikmal hatlarını bozan, bütün ülkede [sayfa 199] hem düzenli orduya ve hem halka ilham veren düşman hatları gerisindeki gerilla savaşı, stratejide, düzenli ordu ile koordinasyon halin-

dedir. Gerilla savaşının üç kuzey-doğu eyaletindeki durumunu alı-
rız. Koordinasyon sorunu elbette ulus çapındaki Direnme Savaşın-
dan önce ortaya çıkmadı, ama savaş başladığından beri böyle bir
koordinasyonun önemi belli oldu.

Gerillaların öldürdüğü her düşman askeri, düşmanı dağıl-
maya zorlayan her mermi, Büyük Seddin güneyine doğru ilerle-
mekten alikonulan her düşman askeri, direnmenin toplam gücüne
bir katkıda bulunmaktadır. Üstelik, bunların, bütün düşman ordu-
su ve Japonya üzerinde maneviyat bozucu, bizim ordumuz ve hal-
kımız üzerinde ise yüreklendirici bir etkisi olmaktadır. Bir de, Pay-
ping-Suyiyuan, Payping-Hankov, Tiyensin-Pukov, Tatung-Puçov,
Çenting-Tayuvan ve Şanghay-Hançov demiryolları boyunca, gerilla
savaşının stratejik koordinasyonda oynadığı rol apaçık ortadadır.
Düşman stratejik saldırı halindeyken, bizim bugünkü stratejik sa-
vunmamız içinde gerilla birlikleri yalnızca bir koordinasyon görevi-
ni yapmakla kalmayıp, düşman stratejik saldırısını tamamlayıp da
işgal ettiği toprakları elde tutma durumuna geçtikten sonra, işgal
edilen topraklarda düşmanın gücünü kırmak için düzenli kuvvet-
lerle koordinasyona gidecek, düzenli kuvvetler stratejik karşı-saldı-
rıya geçince, düşmanın sürülüp çıkartılmasına ve yitirilmiş toprak-
ların geri alınmasına da katılacaktır. Bir gerilla savaşında, stratejik
koordinasyonun oynayacağı büyük rol hiç bir zaman küçümsen-
memelidir. Hem gerilla birliklerinin ve hem de düzenli kuvvetlerin
komutanları, bu rolün önemini iyice kavramalıdır.

Ayrıca, gerilla savaşı, seferlerde düzenli savaşla koordinasy-
on görevini yerine getirir. Örneğin Tayuvan'ın kuzeyindeki Sinku
seferinde, gerillalar, Tatung-Puçov demiryolunu ve Pitsinkuyan'dan
ve Yanfanku'dan geçen karayolunu tahribederek, hem Kuzey ve
hem Güney Yemnenkuan'da ^[sayfa 200] koordinasyonda yetkin bir
rol oynamışlardır. Ya da başka bir örnek alalım. Düşman Fenlintu'yu
işgal ettikten sonra, zaten bütün Şansi eyaletinde yaygın halde
olan ve çokçası düzenli kuvvetlerce yürütülen gerilla savaşı, Şensi
eyaletinde Sarı Nehrin batısında ve Honan eyaletinde gene Sarı
Nehrin güneyinde savunma seferleri ile koordinasyona giderek,
daha da önemli bir rol oynamıştır. Gene, düşman kuvvetleri Gü-
ney Şantung'a saldırdıkları zaman, Kuzey Çin'in beş eyaletindeki
gerilla savaşı, bizim ordumuzun giriştiği seferlerle koordinasyona
giderek büyük katkılarda bulunmuştur. Bu çeşit bir görevi yerine

getirirken, düşman hatları gerisindeki her gerilla üssünün önderi ya da geçici olarak oraya gönderilen bir gerilla kolunun komutanı, kuvvetlerini hesaplı bir şekilde yaymalı, zamana ve yere uyan çeşitli taktikler kullanmak, düşmanı felce uğratmak ve bulunduğu yerden kimildayamaz hale getirmek, ikmal hatlarını bozmak, iç hatlarda savaşı ordularımızın maneviyatını yükseltmek için düşmanın en yaşamsal ve duyarlı noktalarına karşı şiddetle harekete geçerek, seferdeki koordinasyon görevini yerine getirmelidir. Eğer her gerilla bölgesi ya da birliği, düzenli kuvvetlerin harekâtıyla koordinasyona önem vermeden, kendi bildiği gibi hareket etmeye kalkışrsa, gerilla harekâtı genel strateji içinde gene de bir rol oynayabilir, ama stratejik koordinasyondaki rolünden epey şey yitirmiş olur. Bütün gerilla komutanları bu noktayı gözden irak bulundurmamak durumundadır. Harekâta koordinasyonun sağlanması için bütün büyük gerilla birliklerinin ve kollarının birer telsize sahip olmaları her halde gereklidir.

Son olarak, muharebelerde, muharebe alanındaki fiili çarpışmada düzenli kuvvetlerle koordinasyon, bir iç hat muharebe alanının çevresindeki gerilla birliklerinin ödevidir. Bu, elbette sadece düzenli kuvvetlere yakın bulunan gerilla birliklerinin ve geçici olarak gerilla görevlerine gönderilen düzenli kuvvetlerin ödevidir. Böyle durumlarda, bir gerilla [sayfa 201] birliği, genellikle düşman kuvvetlerinden bazıları hareketi bırakmak, ikmal hatlarını bozmak, keşif yapmak ya da düzenli kuvvetlere öncülük etmek gibi görevleri yapmak durumundadır. Böyle bir görev verilmemiş olsa bile, gerilla birliği, bu işleri kendi inisiyatifi ile yürütecektir. Hiç hareket etmeden, savaşmadan, tembel tembel oturmak ya da hiç dövüşmeden ortalıkta dolaşmak, bir gerilla birliği için göz yumulamayacak bir tutumdur.

ALTINCI BÖLÜM ÜS BÖLGELERİ KURULMASI

Japonlara karşı gerilla savaşında üçüncü strateji sorunu, savaşın uzatılması ve çetin olması yüzünden büyük önem taşıyan üs bölgelerinin kurulmasıdır. Yitirdiğimiz toprakların geri alınması, ulus çapında gelişecek stratejik karşı-saldırıyı beklemek zorundadır. O zamana kadar, düşman cephesi orta Çin'e kadar yayılacak ve ül-

keyi kuzeyden güneye ikiye bölecek, topraklarımızın bir kesimi, hatta epeyce büyük bir kesimi düşmanın eline geçecek ve onun gerisini oluşturacaktır. Biz de, gerilla savaşını düşman işgali altındaki bütün bu geniş bölgeye yaymak durumunda kalacak düşmanın gerisini bir cephe haline getirecek ve onu, işgal ettiği bütün bu topraklarda, durmadan savaşmak zorunda bırakacağız. Bizim stratejik karşı-saldırımız başlayana kadar ve yitirdiğimiz topraklar geri alınmadıkça, düşmanın gerisinde oldukça uzun bir süre –ama bu, sürenin ne kadar olacağını kestirmek olanaksızdır– gerilla savaşını sürdürmek gerekecektir. Savaşın uzatmalı olmasının nedeni budur. Düşman işgal ettiği bölgeleri elinde tutmak ve gerillaların kökünü kazımak için, özellikle stratejik saldırısına son verdikten sonra, gerillalara karşı aldığı tedbirleri hızlandıracaktır. Savaşın uzatmalılığına çetinliği de katılınca, üs bölgeleri olmadan düşman hatları gerisinde gerilla savaşını sürdürmenin [sayfa 202] olanaksızlığı ortaya çıkar.

Öyleyse, bu üs bölgeleri nedir? Bunlar, gerilla kuvvetlerinin stratejik görevlerini yerine getirmede, kendilerini koruma ve genişletme, düşmanı imha ve ülkeden sürüp çıkartma amaçlarına ulaşmada dayandıkları stratejik üslerdir. Bu stratejik üsler olmaksızın, stratejik görevlerimizi yerine getirmede ya da savaşın amacına ulaşmada güvenebileceğimiz hiç bir şey yok demektir. Düşman hatlarının gerisindeki gerilla savaşının bir özelliği, gerisi olmaksızın savaşmasıdır; çünkü gerilla kuvvetleri, genellikle, ülkenin gerisinden kopmuş durumdadır. Ama gerilla savaşı, üs bölgeleri olmaksızın ne uzun zaman sürebilir, ne de gelişebilir. Aslında, gerilla savaşının gerisi üs bölgeleridir.

Tarih “avare dolaşan asi”⁴¹ tipinde birçok köylü savaşı kaydeder, ama bunların hiç biri başarıya ulaşamamıştır. Bugünkü gelişmiş haberleşme ve teknoloji çağında, bu avare dolaşan asiler gibi dövüşülerek zafere ulaşabileceğini düşünmek daha da temelsiz olur. Bununla birlikte, bu avare dolaşan asi düşüncesi, yoksul düşmüş köylüler arasında hâlâ vardır ve bu düşünce, gerilla komutanlarının kafasında üs bölgelerinin hem gereksiz ve hem de önemsiz olduğu görüşü şeklini almaktadır. Bundan dolayı, bu düşüncüyü gerilla komutanlarının kafalarından sümek, üs bölgelerini kurma

⁴¹ Zulme başkaldıran ve halktan yana olan asiler. -Ed.

politikası üzerinde karara varmak için bir önkoşuludur. Üs bölgeleri kurup kurmama, bunları önemli sayıp saymama sorunu, yani başka bir deyişle, üs bölgeleri kurma düşüncesi ile avare dolaşan asiler gibi mücadele etmek düşüncesi arasındaki çatışma, bütün gerilla savaşlarında ortaya çıkar ve bizim Japonlara karşı verdiğimiz gerilla savaşı da, bir dereceye kadar, bu tartışmadan kendisini kurtaramamıştır. Bundan dolayı, avare asi ideolojisine karşı mücadele, kaçınılmaz bir şeydir. Ancak bu ideolojinin üstesinden geldikten ve üs [sayfa 203] bölgeleri kurulması politikası uygulandıktan sonra gerilla savaşını uzun bir zaman sürdürmek için gerekli koşullar hazırlanmış olur.

Üs bölgelerinin gereği ve önemi böylece belirtildikten sonra, şimdi, üs bölgelerinin kurulması zamanı gelince anlaşılması ve çözülmesi gereken aşağıdaki problemlere geçelim. Bu problemler, üs bölgesi tipleri, gerilla bölgesi ve üs bölgesi, üs bölgelerinin kurulma koşulları ve bunların takviyesi ve genişletilmesi ile bizim ve düşmanın birbirimizi kuşatma biçimlerimizdir.

1. ÜS BÖLGESİ TİPLERİ

Japonlara karşı verilen gerilla savaşında, üs bölgeleri başlıca üç çeşittir: dağlardakiler, ovalardakiler ve nehir ağzlarındakiler.

Dağlık yerlerde üs bölgeleri kurmanın yarıları apaçiktır ve Çan-pay⁴², Vutay⁴³, Tayhang⁴⁴, Tayşan⁴⁵, Yenşan⁴⁶ ve Maoşan⁴⁷ dağ-

⁴² Çanpay dar sırası, Çin'in kuzey-doğu sınır üzerindedir. Japonların, burayı, 18 Eylül 1931'de işgal etmeleri üzerine, bu kesim, Çin Komünist Partisinin önderliğinde Japonlara karşı yürütülen gerilla harekâtı için üs bölgesi halini almıştır. -Ed.

⁴³ Vutay dağ sırası, Şansi-Hopey arasındaki sınırlar üzerindedir. 1937 Ekiminde, Çin Komünist Partisinin önderliğindeki Sekizinci Hareket Ordusu, Vutay dağlık kesimi merkez olmak üzere, Şansi-Çahar-Hopey üs bölgesini kurmaya başlamıştır. -Ed.

⁴⁴ Tayhang dağ sırası, Şansi, Hopey ve Honan eyaletleri arasındaki sınırlar üzerindedir. Kasım 1937'de Sekizinci Hareket Ordusu, bu dağlık kesim merkez olmak üzere, Güney-Doğu Şansi üs bölgesini kurmaya başlamıştır. -Ed.

⁴⁵ Tayşan Dağı, orta Şantung'da Tay-Yi dağ sırasının bellibaşlı doruklarından biridir. 1937 baharında, Komünist Partisinin yönettiği gerilla kuvvetleri, bu dağlık kesim merkez olmak üzere, Şantung üs bölgesini kurmaya başlamıştır. -Ed.

⁴⁶ Yenşan dağ sırası, Hopey sınırı üzerindedir. 1938 yazında, Sekizinci Hareket Ordusu, Yenşan dağlık kesimi merkez olmak üzere, Doğu Hopey üs bölgesini kurmaya başlamıştır. -Ed.

⁴⁷ Maoşan dağları, güney Kiyangsu'dadır. Haziran 1938'de, Komünist Partisinin yönetimindeki Yeni Dördüncü Ordu, Maoşan dağları merkez olmak üzere, Güney Kiyangsu üs bölgesini kurmaya başlamıştır. -Ed.

larında kurulan ya da kurulacak olan üslerin hepsi [sayfa 204] de bu tipe girer. Bunların hepsi de, Japonlara karşı gerilla savaşının uzun zaman sürdürülebileceği yerler ve Direnme Savaşı için tahkim edilmiş önemli yerlerdir. Düşman hatları arkasındaki bütün dağlık yerlerde gerilla savaşını geliştirmeli ve üs bölgeleri kurmalıyız. Ovalar dağlara göre elbette daha az uygun olmakla birlikte, ovalarda da gerilla savaşları vermek ya da üs bölgeleri kurmak asla olanaksız değildir. Gerçekten, Hohey ile Kuzey ve Batı Şantung ovalarındaki yaygın gerilla harekâtı, ovalarda da gerilla savaşının geliştirilebileceğini kanıtlamaktadır. Şimdilik buralarda üs bölgelerinin kurulması ve uzun zaman sürdürülmesi konusunda bir kanıt bulunmamasıyla birlikte, geçici üs bölgelerinin olabileceği kanıtlanmıştır; buralarda küçük birlikler için ya da bir mevsim kullanılmak üzere üs bölgeleri kurmak olanaklıdır. Bir yandan, düşmanın elinde yeterli kadar asker bulunmamakta ve görülmemiş bir vahşet politikası izlemektedir; ve öte yandan da, Çin'in arazisi çok geniştir ve elinde Japonlara karşı direnen pek çok insan bulunmaktadır. Bundan ötürü, gerilla savaşını ovalara yaymak ve geçici üs bölgeleri kurmak için, nesnel koşullar tamamlanmıştır. İşinin eri bir askeri komuta altında, buralarda, küçük gerilla birlikleri için uzun süreli, ama sabit olmayan üsler kurmak elbette olanaklı olmak gerekir.⁴⁸ Kısacası, düşmanın stratejik saldırısını duraklatıp işgal ettiği yerleri koruma aşamasına gelince, gerilla üs bölgelerine hiç kuşkusuz şiddetli saldırılara girişeceği ve en çok zarar ovalardaki üslerin göreceği doğaldır. Ovalarda harekâta bulunan büyük gerilla kolları, buralarda uzun süre mücadeleyi sürdüremeyecekler ve koşulların bir gereği olarak [sayfa 205] yavaş yavaş dağlara doğru, örneğin Hohey ovasından Vutay ve Tayhang dağlarına, doğuda Şantung ovasından Tayşan dağına ve Şantung yarımadasına doğru çekileceklerdir. Ama ulusal savaşımızın koşulları içinde, bazı küçük gerilla birliklerinin geniş ovalardaki çeşitli kasabalarda etkinliklerini sürdürmeleri, oynak bir mücadele şeklini benimseyerek, örneğin üslerini sık sık değiştirme-

⁴⁸ Direnme Savaşında kazanılan deneyimler göstermiştir ki, ovalarda uzun süreli, birçok yerlerde de kalımlı üs bölgeleri kurulması olanaklıdır. Bu, buraların genişliği, nüfuslarının çokluğu, Komünist Partisinin güttüğü politikanın doğruluğu, halkın geniş ölçüde seferber edilmesi ve düşmanın asker eksikliği sayesinde olmuştur. Mao Çe-tung arkadaş, daha sonraki direktiflerinde, bu olanağı, daha kesin bir şekilde ortaya koymuştur. -Ed.

leri, olmayacak şey değildir. Yazın, boylu bitkilerin “yeşil perdesinden”, kışın donan nehirlerden yararlanarak, mevsimlik gerilla savaşları vermek kesinlikle olanaklıdır. Düşmanın şu anda ayıracak gücü olmaması, her yere ayıracak gücü olsa bile, her yere birden yetişmesine olanak bulunmayacağına göre, bugün için gerilla savaşını enine boyuna yaymak, ovalarda üs bölgeleri kurmak, gelecekte de, mevsimlik bile olsa, gerilla savaşını küçük birliklerle yürütmeye hazırlanmak, sabit olmayan üs bölgeleri kurmak gibi politikaları saptamamız kesinlikle gereklidir.

Nesnel olarak söylemek gerekirse, gerilla savaşının gelişme ve üs bölgelerinin kurulma olanakları, nehir ağzlarında ve göl kıyılarındaki bölgelerde ovalara göre daha fazla, dağlık yerlerde ise hepsinden fazladır. Tarihimizde pek çok görülen “korsan” ve “su eşkıyaları”nın verdikleri dramatik savaşlar ve Kızıl Ordu döneminde Hanhu gölü çevresinde birkaç yıl sürdürülen gerilla savaşı, her ikisi de, nehirlerin geniş ağzlarında ve göl bölgelerinde gerilla savaşının geliştirilmesi ve üs bölgelerinin kurulması olanağının daha fazla olduğunu göstermektedir. Ne var ki, bugüne kadar, Japonlara karşı direnen politik partiler ve halk yığınları bu olanağı pek dikkate almamışlardır. Öznel koşullar henüz yeterli olmamakla birlikte, dikkatlerimizi bu olanaklar üzerinde toplamamız ve bu konuda çalışmaya başlamamız gereklidir. Gerilla savaşının ülke çapında yayılmasının bir aşaması olarak, Yangçe nehrinin kuzeyinde Hungçe, güneyinde Tayhu gölü bölgesinde, düşman işgali altındaki nehir boylarında ve [sayfa 206] sahillerde, bütün nehir ağzlarında ve göl bölgelerinde, etkili gerilla savaşları örgütlemeli; bu gibi yerlerde ya da dolaylarında sürekli üs bölgeleri kurmalıyız. Bunu görmezlikten gelmekle düşmana su yollarında dilediği gibi ulaştırma yapma kolaylıklarını sağlamış oluruz; bu, Direnme Savaşına ait stratejik planımızda büyük bir boşluktur ve bu boşluk, zamanında doldurulmalıdır.

2. GERİLLA BÖLGELERİ VE ÜS BÖLGELERİ

Düşman hatları gerisindeki gerilla savaşında, gerilla bölgeleri ile üs bölgeleri arasında fark vardır. Vutay dağlık kesimindeki (yani Şansi-Çahar-Hopey sınır bölgesindeki) bazı kasabalar ile Tayhang ve Tayşan dağlık kesimlerindeki bazı yerlerde olduğu gibi,

çevresi düşman tarafından kuşatılmış olup da orta kesimleri işgal altında olmayan ya da düşmandan geri alınmış olan bölgeler, gerilla birliklerinin, gerilla savaşını geliştirmede kolayca kullanabilecekleri hazır üslerdir. Ama bu bölgelerdeki başka yerlerde, örneğin Batı Hopey ve Güney Çahar'ın bazı kesimlerini içine alan Vutay dağlık bölgesinin doğu ve kuzey kesimleri ile Payoting'in doğusundaki ve Zaçov'un batısındaki birçok yerlerde, durum farklıdır. Gerilla savaşı başladığı sırada, gerillalar bu yerleri bütünüyle işgal edemediler, yalnızca sık sık baskınlar yapabildiler. Buralar, gerillalar oradayken onların, gerillalar gidince de kukla yönetimin söz geçirdiği bölgelerdi; bundan dolayı, buralara gerilla üsleri değil, gerilla bölgeleri demek daha doğrudur. Bu gibi gerilla bölgeleri, gerilla savaşına özgü bazı dönemlerden geçtikten sonra üs bölgeleri haline alacaklardır. Yani, çok sayıda düşman birlikleri burada imha edildiği ya da yenildiği, kukla yönetim yok edildiği, halk yığınları harekete geçirildiği, Japonlara karşı kitle örgütleri kurulduğu, yerel silahlı halk kuvvetleri geliştirildiği ve Japonlara karşı olan bir politik iktidar kurulduğu zaman, buralar ^[sayfa 207] üs bölgeleri olacaktır. Üs bölgelerimizin büyümesi ile, kuruluş olan üslere bu gibi bölgelerin katılmasını kastediyoruz.

Doğu Hopey gibi bazı yerlerde, gerilla harekâtının geçtiği bölgenin tamamı daha başlangıçtan beri gerilla bölgesiydi. Kukla yönetimin burada epey bir geçmişi vardır ve harekât alanının tamamı, başlangıçtan beri, hem yerel ayaklanmalarla oluşan silahlı halk kuvvetleri için ve hem de Vutay dağlarından gelen gerilla müfrezeleri için bir gerilla bölgesi olmuştur. Bunların etkinliğe geçerken yapabildikleri tek şeyi geçici üs bölgesi ya da geri bölge olarak nispeten uygun yerleri seçmek oldu. Düşman kuvvetleri imha edilip halkı ayaklandırma işi iyice hızlandırılmadan, bu gibi yerler gerilla bölgelerinden çıkartılarak nispeten kararlı üs bölgeleri haline getirilmeyecektir.

Yani, bir gerilla bölgesinin bir üs bölgesi haline getirilmesi, güçlükler yaratan bir süreçtir ve bunun başarılması, düşmanın imha edilmesinde ve halk yığınlarının uyandırılmasında ulaşılabilecek başarılarla bağlıdır.

Birçok kesimler, daha uzun süre, gerilla bölgeleri olarak kalacaktır. Düşman, buralarda, denetimi sürdürmeye ne kadar çalışırsa çalışsın, istikrarlı kukla rejimler kuramayacaktır; ama biz de,

kendi payımıza, gerilla savaşını ne kadar geliştirirsek geliştirelim, Japonlara karşı politik bir iktidar kurma hedefine ulaşamayacağız. Bunun örneği, demiryolları boyunda, büyük kentlerin çevrelerinde ve ovalardaki belirli alanlarda dūřmanın işgalinde bulunan kesimlerdir.

Dūřmanın ovalarda kuvvetli bir şekilde koruduğu büyük kentlerde ve demiryolu duraklarında, gerilla savaşı buraların ancak kenarlarına kadar uzanabilir, nispeten istikrarlı kukla yönetimlerin bulunduğu bu yerlerin iğerlerine sokulamaz. Bu, başka türlü bir durumdur.

Önderlik kademelerimizde verilen yanlış kararlar ya da şiddetli dūřman baskısı, bu anlatılan durumu tersine çevirebilir; yani bir gerilla üssü bir gerilla bölgesi haline ^[sayfa 208] gelebileceği gibi, bir gerilla bölgesi de nispeten kararlı bir dūřman işgal bölgesi haline alabilir. Bu gibi değişiklikler olanaklıdır ve gerilla komutanlarının bu konularda özellikle uyanık bulunmaları gerekir.

Bundan dolayı, gerilla savaşının ve dūřmanla aramızdaki mücadelenin bir sonucu olarak, dūřman işgali altındaki bütün topraklar řu üç bölüme ayrılmıştır: birincisi, bizim gerilla birliklerimiz ve politik iktidar organlarımızın elinde bulunan Japonlara karşı üsler; ikincisi, Japon emperyalizminin ve kukla rejimlerin elindeki bölgeler; üçüncüsü, her iki tarafın da egemen olmak istediği ara bölgeler, yani gerilla bölgeleri. Birinci ve üçüncü kategorileri sonuna kadar genişletmek, ikincisini ise sonuna kadar daraltmak gerilla komutanlarının ödevidir. Gerilla savaşının stratejik görevi budur.

3. ÜS BÖLGELERİ KURMANIN KOşULLARI

Bir üs bölgesinin kurulması için temel koşullar, Japonlara karşı silahlı kuvvetlerin bulunması, bu silahlı kuvvetlerin dūřmanı yenilgiye uğratmak ve halkı eyleme geçmek üzere ayaklandırmak için kullanılmasıdır. Bu durumda, bir üs bölgesinin kurulması, her şeyden önce bir silahlı kuvvetin kurulması sorunudur. Gerilla savaşında, önderler, bütün enerjilerini bir ya da daha fazla birliği kurmaya harcamalı ve mücadele sırasında, bunları, yavaş yavaş gerilla kolları, hatta düzenli birlikler ve onların kolları halinde geliştirmelidirler. Bir silahlı kuvvet meydana getirmek, bir üs bölgesi kurmanın anahtarıdır: silahlı kuvvet yoksa ya da zayıfsa, hiç bir iř

görülemez. Bu, ilk koşulu oluşturmaktadır.

Bir üs bölgesi kurmak için ikinci vazgeçilmez koşul, düşmanı yenmek için silahlı kuvvetlerin halkla koordinasyon halinde kullanılmasıdır. Düşman işgali altındaki bütün yerler, gerillaların değil, düşmanın üs bölgeleridir ve buralar, [sayfa 209] düşman yenilmeden gerilla üs bölgeleri haline getirilemez. Düşman saldırılarını püs-kürtmedikçe ve düşmanı yemedikçe, gerillaların ellerindeki yerler bile düşmanın denetimi altına girer ve o zaman, üs bölgelerinin kurulması olanaksızlaşır.

Üs bölgesi kurulması için gerekli üçüncü koşul, Japonlara karşı mücadele etmek için halk yığınlarını ayaklandırmak amacıyla, silahlı kuvvetlerimiz de dahil, bütün güçlerimizin mücadele sırasında silahlandırılmalı, yani silahlı müfrezeleri ve gerilla birlikleri kurmalıyız. Bu mücadele sırasında kitle örgütleri kurmalı; işçileri, köylüleri, gençliği, kadınları, çocukları, esnafı ve meslek sahiplerini, Japon saldırısına karşı mücadele etmek üzere –politik bilinçlenme derecelerine ve mücadele arzularına göre– çeşitli kitle örgütleri içinde düzenlemeli ve bu örgütleri adım adım genişletmeliyiz. Halk, örgüt olmaksızın Japonlara karşı direnme gücünü ortaya koymaz. Bu mücadele sırasında açık ve gizli hainleri aramızdan temizlemeliyiz ve bu iş ancak halkın gücüne dayanılarak başarılabılır. Bu mücadelede, Japon düşmanı yerel politik iktidar örgütlerini kurmaları ya da pekiştirmeleri için halkın harekete getirilmesi de özellikle önemlidir. Çinlilerin öteden beri süregelen politik iktidar organlarının düşman tarafından yıkılmadığı yerlerde, bu organları geniş halk yığınlarının desteğiyle yeniden örgütlemeli ve güçlendirmeli, bunların yıkıldığı yerlerde ise, gene yığınların çabasıyla bu organları yeniden kurmalıyız. Bunlar Japonlara karşı Ulusal Birleşik Cephenin politikasını yürütmek için politik iktidar organlarıdır ve bu örgütler, tek düşmanımız olan Japon emperyalizmine ve onun çakallarına, vatan hainlerine ve gericilere karşı mücadele etmek için halkın bütün kuvvetlerini biraraya getirmelidir.

Gerilla savaşı için bir üs bölgesi, ancak bu üç temel koşulun adım adım yerine getirilmesiyle, yani Japonlara karşı silahlı kuvvetlerin toplanmasından, düşmanın yenilgilere [sayfa 210] uğratılmasından ve halkın harekete getirilmesinden sonra, gerçekten kurulabilir.

Burada, coğrafi ve ekonomik koşulların da sözü edilmek gerekir. Coğrafi koşullarla ilişkili olarak, üs bölgelerinin tipleri ko-

nusunda, bundan önceki bölümde, üç farklı kategoriye incelemiş bulunuyoruz. Burada yalnızca bir temel koşulu, yani bölgenin geniş olması gereğini ele alacağız. Her yanı ya da üç yanı birden düşmanla sınırlanmış yerlerde uzun süre direnebilecek üs bölgelerinin kurulması için, dağlık kesimler elbette en iyi koşulları taşır; asıl aranacak koşul, gerillaların manevra yapabilmesi için yeteri kadar yer olması, yani bölgelerin geniş olmasıdır. Bir bölgenin geniş olması koşuluyla, gerilla savaşı, nehir ağzlarının oluşturduğu kesimler şöyle dursun, ovalarda bile geliştirilebilir ve sürdürülebilir. Kısacası, Çin toprağının genişliği ve düşmanın asker eksikliği, Çin'de verilen gerilla savaşına bu koşulu sağlamıştır. Bu, gerilla savaşı verilebilmesi olanakları bakımından, önemli ve hatta ana koşuldur ve Belçika gibi bu koşuldan yoksun ülkelerin bu olanakları ya çok sınırlıdır ya da hiç yoktur.⁴⁹ Bu koşul, Çin'de, hiç bir zorluk çıkarmayacak şekilde, zaten vardır ve yararlanılmak üzere hazır beklemektedir.

Ekonomik koşullar, fiziksel durumla ilişkileri bakımından, coğrafi koşullara benzemektedir. Bizim burada [sayfa 211] tartışmasını yaptığımız üs bölgeleri, düşmanın bulunmadığı bir çölde değil, düşman hatları gerisinde kurulacaktır; düşmanın nüfuz edebileceği her yeri zaten Çinliler yurtlanmıştır ve yaşamın sürmesi için ekonomik bir taban vardır, öyle ki üs bölgelerin kurulmasında ekonomik sorun yoktur. Ekonomik koşullar ne olursa olsun, Çinli nüfusun yaşadığı ve düşmanın bulunabileceği her yerde gerilla savaşının geliştiği, sürekli ya da geçici üs bölgeleri kurmak için elimizden gelen çabayı göstermeliyiz. Bununla birlikte ekonomik koşullar politik bir yönden problem olmakta ve bu ekonomik politika problemi, üs bölgelerinin kuruluşunda büyük önem taşımaktadır. Gerilla üs bölgelerinin ekonomik politikası, mali

⁴⁹ İkinci Dünya Savaşının sona ermesinden beri, Asya'da, Afrika'da, Güney Amerika'da ulusal ve demokratik devrimci hareket büyük bir hızla gelişmektedir. Birçok ülkelerde halklar, kendi devrimci ve ilerici kuvvetlerinin önderliğinde, emperyalizm ile gericiliğin karanlık yönetimini devirmek için sürekli bir silahlı mücadele vermektedir. Bu durum göstermektedir ki, yeni tarihsel koşullar altında -sosyalist kampın, sömürge ülkelerdeki devrimci halk kuvvetlerinin, bütün ülkelerde demokrasi ve ilerleme yolunda çaba gösteren halk kuvvetlerinin dev adımlarıyla ilerlediği ve buna karşılık kapitalist sistemin daha da zayıf düştüğü, emperyalist sömürge yönetiminin dağılmaya yüz tuttuğu şu günlerde- gerilla savaşı veren çeşitli ülkelerin halklarının içinde bulunduğu koşullar, Çin halkının Japonlara karşı giriştiği gerilla savaşının verildiği günlerdeki aynı olmayabilir. Yani, gerilla savaşı, örneğin Küba, Cezayir, Laos ve Güney Vietnam gibi arazisi geniş olmayan ülkelerde de başarıyla verilebilir. -Ed.

yükü eşit olarak dağıtmak ve ticareti korumak yoluyla Japonlara karşı Ulusal Birleşik Cephenin ilkelerini izlemelidir. Yerel politik iktidar organları olsun, gerilla birlikleri olsun, bu ilkelerin dışına çıkmamalıdır; yoksa, üs bölgelerinin kurulmasında ve gerilla savaşının sürdürülmesinde ters etkileri olur. Mali yükün eşit şekilde dağıtılması demek, “parası olanların para yardımında bulunması”, buna karşılık köylülerin gerilla birliklerine belli sınırlar içinde pirinç vermesi demektir. Ticaretin korunması ise, gerilla birliklerinin tam bir disiplin altında bulunmaları, ihanetleri saptanmış olanlarınkiler dışında dükkânlara elkonulmaması demektir. Bu, kolay bir iş olmakla birlikte, saptanan politika yürütülmelidir.

4. ÜS BÖLGELERİNİN TAKVİYESİ VE GENİŞLETİLMESİ

İstilâcı düşmanı birkaç müstahkem yere, yani büyük kentlere ve ana muhabere hatları boyuna hapsedmek için, gerillalar, gerilla savaşını üs bölgelerinden çevreye doğru olabildiği kadar yaymalı ve müstahkem yerlerini çember içine alarak düşmanın varlığını tehdit etmeli, maneviyatını bozmalıdır. Bu, kesinlikle gereklidir. Bu konuda, gerilla ^[sayfa 212] savaşında tutuculuğa kaşı çıkmalıyız. İster rahat bir yaşam sürme arzusu şeklinde, ister düşmanın kuvvetini gözde büyütme şeklinde doğsun, tutuculuk, Direnme Savaşında ancak kayıplara yolaçar ve hem gerilla savaşı için ve hem de üs bölgelerinin kendileri için zararlıdır. Aynı zamanda, biz, üs bölgelerinin takviyesini de savsamamalıyız; yığınlar ayaklandırılmalı ve örgütlenmeli, gerilla birlikleri ve yerel silahlı kuvvetler eğitilmelidir. Bu gibi takviyeler, uzatmalı savaşı sürdürmek ve aynı zamanda yayılmak için gereklidir; ve bunlar yapılmadan enerjik bir gelişme olanaksızdır. Gerilla savaşında yalnız yayılmaya önem verir ve takviyeyi savsarsak, düşmanın saldırılarına karşı koyamayız; ve yalnız genişleme olanaklarını kaçırmakla kalmaz, üs bölgelerinin varlığını da tehlikeye atmış oluruz. En doğru ilke, yayılmanın ve takviyenin yanyana yürütülmesidir: bu, saldırıya ya da savunmaya geçme inisiyatifi elimizde bulundurmamızı sağlayan iyi bir yöntemdir. Uzatmalı bir savaşta üs bölgelerinin takviyesi ve genişletilmesi sorunu, her gerilla birliği için her zaman sözkonusudur. Somut çözüm şekli elbette koşullara bağlıdır. Gerilla bölgelerinin genişletilmesi ve gerilla sayısının çoğaltılması sırasında, bir süre, genişlemeye

ağırlık verilebilir, oysa yığınların örgütlendirildiği ve birliklerin eğitildiği sıralarda, takviyeye önem verilebilir. Takviye ve genişleme, doğaları bakımından birbirinden farklı olduğu, askeri bakımdan birliklerin yayılması ve öteki görevler de bundan dolayı farklı olacağı için, bu sorunun doğru bir şekilde çözümü, ancak zamana ve koşullara göre, ancak bazan biri, bazan da öbürü üzerinde durarak olabilir.

5. BİZİM VE DÜŞMANIN BİRBİRİMİZİ KUŞATMA ŞEKİLLERİMİZ

Direnme Savaşını bir bütün olarak alırsak, biz düşman ^[sayfa 213] tarafından stratejik olarak kuşatılmış durumdayız; çünkü düşman stratejik saldırı halinde dış hatlar üzerinde harekâta bulunmakta, oysa biz, stratejik savunmadayız ve iç hatlar üzerinde harekâta bulunmaktayız. Bu, düşman kuşatmasının ilk şeklidir. Biz ise, aynı yollardan bize doğru ilerleyen düşmanın her kolunu kuşatıyoruz, çünkü dış hatlardan üzerimize doğru ilerleyen bu düşman kuvvetlerine karşı sayı bakımından üstün kuvvetler kullanarak, sefer ve muharebelerde saldırı ve dış hat harekâtı politikası uyguluyoruz. Bu, bizim düşmanı kuşatmamızın ilk şeklidir. Bundan sonra, düşmanın gerisindeki gerilla üs bölgelerini ele alırsak, her bölge ya Vutay dağlık kesiminde olduğu gibi düşman tarafından çepeçevre ya da Kuzey-Batı Şansi bölgesinde olduğu gibi üç yandan kuşatılmıştır. Bu, düşman kuşatmasının ikinci şeklidir. Bununla birlikte, bütün gerilla üs bölgeleri birarada ve düzenli kuvvetlerin muharebe cephesiyle ilişkileri yönünden ele alınırsa, bizim de birçok düşman kuvvetini kuşattığımız görülür. Şansi eyaletinde, örneğin Tatung-Puçov demiryolunu üç yandan (doğu, batı kanatlarından ve güney ucundan), Tayuvan demiryolunu üç yandan (doğu, batı kanatlarından ve güney ucundan), Tayuvan kentini her yandan sardık; Hopey ve Şantung eyaletlerinde de buna benzer birçok örnek vardır. Bu, bizim düşmanı kuşatmamızın ikinci şeklidir. Böylece, düşman kuvvetlerinin de, bizim de, ikişer kuşatma şeklimiz var. Tıpkı veici⁵⁰ oyununda olduğu gibi. Her iki tarafın

⁵⁰ Veici, eski bir Çin oyunudur ve iki oyuncu, oyun tahtası üzerinde birbirlerine ait taşları kuşatmaya çalışırlar. Bir oyuncunun taşları kuşatıldı mı, o taşlar “ölü” (tutsak edilmiş)

da giriştiği sefer ve muharebeler, birbirinin taşlarını almaya; düşmanın müstahkem yerler, bizim de gerilla üs bölgeleri kurmamız, oyun tahtasındaki yerlere egemen olmak için yapılan hareketlere benziyor. İşte bu “yerlere egemen olmak” [sayfa 214] noktasında, düşman gerisindeki gerilla üs bölgelerinin büyük stratejik rolü ortaya çıkar. Direnme Savaşında, bu sorunu ortaya atmamızın amacı, ulusun askeri otoritelerinin ve gerilla komutanlarının, her yerde, düşman hatları gerisinde gerilla savaşını geliştirmeyi ve olanaklı her yerde üs bölgeleri kurmayı gündeme koymalarını ve bu işi stratejik bir görev olarak yerine getirmelerini sağlamaktır. Çin, stratejik bir birim, Sovyetler Birliği ile birlikte öteki ülkeler de stratejik birimler olarak, Pasifik bölgesinde, uluslararası planda, Japonlara karşı bir cephe kurabilirsek, düşmana karşı, onun bize karşı sahip olduğundan bir fazla kuşatma şeklimiz olur ve Pasifik kesiminde de dış hat hareketine girişerek, faşist Japonya’yı kuşatır ve dize getirebiliriz. Bunun bugün için, pratik önemi az olmakla birlikte, böyle bir umuntu (prospect) olanaksız da değildir.

YEDİNCİ BÖLÜM GERİLLA SAVAŞINDA STRATEJİK SAVUNMA VE STRATEJİK SALDIRI

Gerilla savaşında dördüncü strateji problemi, stratejik savunma ve stratejik saldırı ile ilgilidir. Bu, ilk problemi tartışırken sözünü ettiğimiz saldırı politikasının, Japonlara karşı gerilla savaşında savunma ve saldırı halinde bulunduğumuz zaman, pratikte nasıl yürütüleceği sorunudur.

Ulus çapında stratejik savunma ya da stratejik saldırı (daha doğrusu stratejik karşı-saldırı) içinde her gerilla üs bölgesinde ya da bu bölgenin çevresinde, küçük çapta stratejik savunma ve saldırılar yer alır. Stratejik savunma sözüyle, düşman saldırı biz de savunma halindeyken benimsediğimiz stratejik durum ve politika; stratejik saldırı sözüyle, düşman savunma ve biz saldırı halindeyken benimsediğimiz stratejik durum ve politika kastedilmektedir.

[sayfa 215]

sayılır. Ama kuşatılan taşlar arasında yeter sayıda boş yerler varsa, bu taşlar hâlâ “canlı” (tutsak düşmemiş) demektir.

1. GERİLLA SAVAŞINDA STRATEJİK SAVUNMA

Gerilla savaşı başlayıp bir hayli yayılınca, düşman özellikle ülkenin bütününe karşı stratejik saldırısının sona erdiği ve işgal ettiği yerleri koruma politikasını benimsediği dönemde, gerilla üs bölgelerine zorunlu olarak saldıracaktır. Bu gibi saldırıların kaçınılmazlığını gözden irak tutmamak gerekir, yoksa gerilla komutanları gafil avlanırlar ve ağır düşman saldırıları karşısında telaşa kapılırlar ve kuvvetleri yokedilir.

Gerillaları ve onların üs bölgelerini ortadan kaldırmak için, düşman, sık sık ayrı ayrı kollardan bir noktaya hücumla geçer. Örneğin, Vutay dağlık bölgesine karşı yönetilen dört-beş “sindirme seferinde”, düşman aynı anda ve planlı bir şekilde, üç, dört ve hatta altı-yedi koldan ilerlemiştir. Gerilla mücadelesi büyüdükçe, üs bölgelerinin durumları da o kadar önem kazanır ve düşmanın stratejik merkezleri ile yaşamsal muharebe hatları üzerindeki tehdit çoğaldıkça, düşmanın saldırıları daha şiddetli olur. Bundan dolayı, düşmanın bir gerilla bölgesindeki saldırısının şiddeti, buradaki gerilla savaşının başarısına ve düzenli savaş ile etkili bir şekilde kordine edildiğine işarettir.

Düşman birkaç koldan tek bir noktaya doğru hücumla geçerse, gerillaların izleyeceği politika, karşı-saldırı ile bunu kırmaktır. İlerleyen her düşman kolu, ister küçük ister büyük olsun, tek bir birlikten oluşmuş ise, gerisinde artçı birlikleri yok ise, yolu boyunca kıtalar yerleştirecek, blokhavzlar ya da motorlu araçlar için yollar yapabilecek durumda değilse, kolaylıkla ezilebilir. Düşman ayrı ayrı kollardan tek bir noktaya doğru hücum halinde olduğu zaman, saldırı durumundadır ve dış hatlar üzerinde harekâta bulunmaktadır; bizse savunma halinde oluruz ve iç hatlar üzerinde harekâta bulunuruz. Bizim düzenlenişimize gelince: birkaç düşman kolunu olduğu yerde tutmak [sayfa 216] için yardımcı kuvvetlerimizi kullanmalı, ana kuvvetimiz ise tek bir düşman koluna karşı sefer ya da muharebede (özellikle pusu tarzında) beklenmedik hücumlarda bulunmalı, hareket halindeki kola darbeler indirmelidir. Düşman kuvvetli de olsa, yinelenen bu beklenmedik hücumlar ile zayıf düşecek ve çoğu zaman yarı yoldan geri dönecektir. Bu durumda, gerilla birlikleri, izleme sırasında da beklenmedik hücumlarını sürdürecekler ve düşmanı daha da zayıf düşüreceklerdir. Düşman

saldırısını durdurmadan ya da çekilmeye bağlamdan önce, genellikle ilçe merkezleri ile üs bölgelerimizdeki öteki ilçeleri işgal eder. Biz, bu ilçeleri kuşatmalı, yiyecek ikmal yollarını tutmalı, haberleşmeyi kesmeli ve böyle tutunamayacak hale gelip de geri çekilmeye başlayınca, onu izlemek ve hücumda bulunmak fırsatını kaçırmamalıyız. Bir kolu ezdikten sonra, kuvvetlerimizin yerini değiştirerek başka bir kolu ezmeli ve bu kolları birer birer ezerek tek noktaya doğru ilerleyen kolları kırmalıyız.

Vutay dağlık kesimi gibi büyük bir üs bölgesi, dört, beş, hatta daha fazla ikincil askeri bölgelere ayrılan bir askeri bölge oluşturur. Her ikincil bölgenin bağımsız olarak harekâta bulunan silahlı kuvvetleri vardır. Bu kuvvetler, yukarıda anlatılan taktikleri kullanarak düşman hücumlarını çoğu zaman ya aynı anda, ya da birbirini ardına ezmişlerdir.

Düşmanın tek noktaya doğru kollar halinde giriştiği bir hücumu karşı, harekât planımızda, ana kuvvetimizi genellikle iç hatlar üzerine yerleştiririz. Ama elimizde ayırabileceğimiz kuvvet olduğu zaman, düşmanın muhabere hatlarını bozmak ve takviye kuvvetlerini durdurmak için (ilçe ya da köy gerilla birlikleri, hatta ana kuvvetin müfrezeleri gibi) ikincil kuvvetleri kullanmalıyız. Düşmanın üs bölgemizde yerleşmesi halinde ise, bu taktiği tersine uygulamamız gerekir. Yani, düşmanı kuşatmak için üs bölgesinde ana [sayfa 217] kuvvetlerimizden bazıları bırakarak, ana kuvvetimizle düşmanın geldiği kesime hücumu geçer, buradaki faaliyetimizi hızlandırır, düşmanı geri çekilmeye ve bizim ana kuvvetimize saldırmaya zorlarız. Buna “Vey devletini kuşatarak Çayo devletini kurtarma” taktiği denir.⁵¹

Düşmanın ayrı ayrı kollardan tek bir noktaya karşı giriştiği bir hücumu karşı yapılan harekâtlar sırasında, düşmanla çarpışan kıtalarımıza her türlü yardımı yapmaları için yerel sivil savunma örgütleri ve bütün halk örgütleri seferber edilmelidir. Düşmanla

⁵¹ Milâttan Önce 353'te, Vey devleti, Çayo devletinin başkenti Hantan'ı kuşattı. Çayo'nun müttefiki olan Çi devletinin kralı, generalleri Tiyen Çi ile Sun Pin'e, askerleriyle Çayo'ya yardım etmelerini emretti. Çayo topraklarına giren Vey kuvvetlerinin kendi topraklarının savunulmasını savsadiğini bilen General Sun Pin, Vey devletine saldırdı ve kendi topraklarını savunma kaygısına düşen Vey'liler, Hantan'ı kuşatmaktan vazgeçerek ülkelerine dönmek zorunda kaldılar. O zamandan beri Çinli stratejistler buna benzer taktiklere “Vey devletini kuşatarak Çayo devletini kurtarmak” derler. -Ed.

çarpışırken, bir yandan bölgede sıkıyönetim ilân etmek, bir yandan da “savunma çalışmalarını yoğunlaştırmak ve tarlaları temizlemek” önemlidir. İlk tedbirin amacı vatan hainlerini baskı altında tutmak ve düşmanın haber almasına engel olmak, ikincisinininki ise kendi harekâtımızı desteklemek ve (tarlaları temizleyerek) düşmanın yiyecek bulmasına engel olmaktır. “Tarlaları temizlemek”, ekinleri, olgunlaşır olgunlaşmaz, hasat etmektir.

Düşman gerilla üs bölgelerini imha etmek amacıyla geri çekilirken, çoğu zaman, işgal ettiği kent ve kasabalardaki evleri yıkıp yıkar ve yolu üzerindeki köyleri yerlebir eder; ama böylece, kendisini, bir dahaki saldırısı sırasında kullanabileceği barınak ve yiyeceklerden de yoksun bırakmış olur. Yani, kendi kazdığı kuyuya kendi düşer. Bir ve aynı şeyde iki çelişik yanın bulunduğunu söylerken, bunu anlatmak isteriz.

Düşmanın ayrı ayrı kollardan bir noktaya doğru ^[sayfa 218] yaptığı hücumları kırmak için girişilen birçok harekât, hiç bir sonuç vermezse, gerilla komutanı, ancak o zaman, üs bölgesini bırakarak başka bir bölgeye geçmeyi düşünebilir. Bu koşullar altında kötümserliğe düşmemeye dikkat etmelidir. Önderler, ilkelerde yanılmadıkça düşmanın ayrı ayrı kollardan bir tek noktaya yaptığı hücumlarını kırmaları ve dağlık kesimlerdeki üs bölgelerinde tutunmaları genellikle olanaklıdır. Yalnız ovalık yerlerde, düşmanın böyle bir saldırısı ile karşılaşan gerilla komutanı, belirli koşulların ışığı altında başka tedbirlere başvurabilir, yani dağınık harekât için birçok küçük birliği geride bırakarak, geniş gerilla kollarını dağlık bazı kesimlere geçici olarak çeker ve düşmanın ana kuvvetlerinin uzaklaşması üzerine, bu birlikler ovalara dönerek etkinliklerini sürdürürler.

Genel olarak söylemek gerekirse, Japonlar iç savaş sırasında Koumintang'ın kullandığı blokhavz savaşı ilkesini benimseyemezler, çünkü ellerindeki kuvvet, Çin'in geniş arazisine oranla çok yetersiz kalır. Bununla birlikte, bu ilkeyi yaşamsal mevzileri için özel bir tehlike oluşturan gerilla üs bölgelerine karşı belirli bir ölçüde kullanabilecekleri olanağı hesaba katılmalıdır, ama böyle olsa bile, biz, bu gibi bölgelerde gerilla savaşını sürdürmeye hazır olmalıyız. İç savaş sırasında, gerilla savaşını sürdürebilecek kadar deneyim kazandığımızı göre, ulusal bir savaşta, bu konuda daha büyük bir varlık göstereceğimize en küçük bir kuşku yoktur. Askeri gücün

nispeten yüksek olduğu yerlerde, düşman üs bölgelerimize karşı nicelik ve nitelik yönünden çok üstün kuvvetlerle saldırabilir, ama bu durumda bile, bizimle düşman arasındaki çözülmesi olanaksız ulusal çelişki ve düşmanın komuta bakımından kaçınılmaz zayıflığı, var olagider. Bizim zaferlerimiz, halk kitleleri arasındaki köklü çalışmalar ve harekâtlarımızdaki esnek taktiklere dayanmaktadır.

[sayfa 219]

2. GERİLLA SAVAŞINDA STRATEJİK SALDIRI

Bir düşman saldırısını ezmemizden sonra ve düşman yeni bir saldırıya başlamadan önce, düşman stratejik savunma ve biz stratejik saldırı halindeyizdir.

Bu gibi zamanlarda, bizim harekât politikamız savunma mevzilerinde bulunan ve yenmemiz ihtimali az olan düşman kuvvetlerine hücum etmemek, ama gerilla birliklerimizin kuvvetli oldukları belirli yerlerdeki küçük düşman birliklerini ve kukla kuvvetleri sistematik olarak ezmek ya da söküp atmak, bölgelerimizi genişletmek, kitleleri Japonlara karşı ayaklandırmak, birliklerimizin saflarındaki boşlukları doldurmak, eğitmek ve yeni gerilla birlikleri örgütlemektir. Bu görevler yerine getirilirken, düşman hâlâ savunma halinde ise, yeni bölgelerimizi daha da genişletebilir, zayıf olarak korunan kentlere ve muhabere hatlarına saldırabilir ve buraları, koşullar elverdikçe, elimizde tutabiliriz. Bütün bunlar, stratejik saldırının içine giren görevlerdir ve amaç, düşmanın savunma halinde bulunmasından yararlanarak, kendi askeri ve kitle gücümüzü yeterli bir şekilde kurmak, düşmanı yıpratmak ve yeniden saldırıya geçtiği anda, düşmanı sistemli bir şekilde ezmeye hazırlanmaktır.

Birliklerimizi dinlendirmek ve eğitmek de gerekir ve bunu yapmanın en iyi zamanı, düşmanın savunma halinde olduğu zamandır. Bu, tabii, dinlenme ve eğitim için her şeyden elimizi eteğimizi çekmek anlamına gelmez; bir yandan bölgemizi genişletir, küçük düşman birliklerini temizler ve halkı ayaklandırırken, öte yandan da, dinlenme ve eğitim için de zaman bulmak anlamına gelir. Bu, yiyecek, yatacak ve giyecek ikmalî gibi güç problemlerin çözümü için de en uygun zamandır.

Bu arada düşmanın muhabere hatları da geniş ölçüde tahrip edilir, ulaşımı engellenir ve sefer halindeki düzenli [sayfa 220] kuvvet-

lere dolaysız destek sağlanır.

Böyle zamanlarda, gerilla üs bölgeleri, gerilla bölgeleri ve gerilla birlikleri neşe içindedir ve düşmanın harabettiği yerler yavaş yavaş onanılır ve canlandırılır. Düşman işgali altında yaşayan insanlar da durumdan memnundur, gerillaların ünü her yere yayılır.

Öte yandan, düşman kampı, yarıdakçılar ve hainler arasında panik ve çözülme artar, gerillalara ve üs bölgelerine karşı duyulan nefret büyür, onların başlarının ezilmesi için hazırlıklar yoğunlaşır. Bu yüzden, stratejik saldırı sırasında gerilla komutanlarının kendilerini yüksek hayallere kaptırarak düşmanı küçümsemeleri, saflarını sıkılaştırma, üs bölgelerini takviye çabalarını savsamaları, asla doğru değildir. Böyle zamanlarda, düşmanın bize karşı girişeceği her yeni bir saldırı belirtisi, düşmanın her hareketi dikkatle gözlenmeli ve böylece, stratejik saldırıdan stratejik savunmaya tam zamanında ve düzenli bir şekilde geçerek düşmanın saldırısını bozguna uğratmalıdır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM GERİLLA SAVAŞININ HAREKETLİ SAVAŞ HALİNE GELMESİ

Japona karşı verilen gerilla savaşının beşinci stratejik problemi, savaşın uzatmalı ve çetin bir savaş olması dolayısıyla, gerekli ve olanaklı bir gelişme olan hareketli bir savaş haline gelmesidir. Çin, Japon istilâcıları çabucak yenebilseydi ve yitirdiği toprakları geri alabilseydi ve bu savaş uzatmalı ve böylesine çetin olmasaydı, bu, gerekli olmayabilirdi. Ama bunların tersine, savaş uzatmalı ve çetin olduğuna göre, gerilla savaşı, hareketli bir savaş haline gelecek şekilde gelişme göstermedikçe, böyle bir savaşa uyarlanamaz. Savaşın uzatılmışlığı ve çetinliği yüzünden, gerilla birliklerinin gerekli şekilde pişerek yavaş yavaş [sayfa 221] düzenli kuvvetler haline gelmesi olanaklıdır; böylece harekât şekli giderek düzgün bir hal alır ve gerilla savaşı hareketli bir savaşa dönüşmüş olur. Bu gelişmenin gerekliliği ve olanaklılığı gerilla savaşını hareketli savaş haline getirme politikasında direnen ve bu politikayı sistemli bir şekilde yürütme çabasında olan gerilla komutanlarınca iyice bellenneldir.

Vutay dağlık kesimi gibi birçok yerlerde, bugünkü gerilla

savaşı, büyümesini düzenli kuvvetlerin gönderdiği kuvvetli müfrezelere borçludur. Buradaki harekât, genellikle gerilla karakterinde olmakla birlikte, başlangıçtan beri, hep hareketli bir savaşın unsurlarını da taşımıştır. Bu unsurlar, savaş sürerken giderek artacaktır. Japonlara karşı verilen bugünkü gerilla savaşının hızla büyümesini, yüksek bir düzeye çabucak ulaşmasını olanaklı kılan elverişli durum da işte buradadır; böylelikle gerilla savaşı için koşullar üç kuzey eyaletinde olduğundan daha elverişli hale gelmiştir.

Gerilla savaşı veren gerilla birliklerinin hareketli savaş veren düzenli kuvvetler haline dönüşmesi için iki koşul gereklidir: sayıca artma ve nitelik olarak gelişme. Sayıca artmaya, halkı kuvvetlere katılma konusunda seferber etmenin yanısıra küçük birliklerin biraraya getirilmesiyle ulaşılabilir; daha iyi bir niteliğin elde edilebilmesi ise, savaş sırasında savaşçıların çelikleştirilmesine ve silahlarının geliştirilmesine bağlıdır.

Küçük birlikleri biraraya getirirken, bir yandan, yalnız yerel çıkarların düşünülmesine yolaçabilecek ve merkezileşmeyi engelleyebilecek yerel gelişmeye karşı uyanık bulunurken, bir yandan da, yalnız askeri görüş açısından hareket ederek yerel çıkarları da bir yana itmemeliyiz.

Bölgeciliğe, yerel gerilla birlikleri ile yerel hükümetler arasında raslanmaktadır. Bunlar, genel çıkarları savsarak, bölgesel düşüncelerle hareket ediyorlar ya da geniş gruplarla birlikte hareket etme alışkanlığını kazanmadıkları [sayfa 222] için, kendi başlarına hareket etmeyi yeğliyorlar. Ama gerilla birliklerinin ya da gerilla kollarının komutanları, bunu hesaba katarak, bölgesel birliklerin çoğunu birleştirme yoluna gitmeli ve bölgelere, kendi kuvvetlerinden bazılarını alıyarak gerilla savaşlarını genişletme olanağını vermelidir. Komutanlar, bu birlikleri ortak harekâtlara katmalı ve bunları, asıl örgütlenmelerini bozmadan ya da kadrolarını karmakarışık etmeden, birleştirmeye giderek küçük grupların büyük gruplar haline gelmesini sağlamalıdır.

Bölgeciliğin tersine, bazı ana kuvvetlerce benimsenen ve yalnız kendi kuvvetlerini genişletme çabasına düşen ya da yerel silahlı birliklere yardım etmeyi savsayan ve sorunu yalnız askeri görüş açısı içinde ele alan tutum da yanlış bir tutumdur. Bunlar, gerilla savaşının hareketli savaş haline gelmesinin gerilla savaşının bırakılması anlamına gelmediğini, ama yaygın bir gerilla savaşı orta-

sında hareketli bir savaşı yürütmeye gücü yeter bir gerilla savaşını yürütecek çok sayıda gerilla birliklerinin, bulunması gerektiğini bilmiyorlar. Bu gerilla birlikleri, ana kuvvetlerin güçlü yardımcılardır ve onun durmadan büyümesi için bitip tükenmez ihtiyat kaynaklarıdır. Bundan dolayı, eğer bir ana kuvvetin komutanı konuyu yalnız askeri açıdan alır da, yerel halkın ve hükümetin çıkarlarını savsaklamak yanılığına düşerse, ana kuvvetlerin genişlemesi ve bölgesel silahlı birliklerin artmasını sağlamak için bu yanılığını düzeltmelidir.

Gerilla birliklerinin niteliğini yükseltmek için, onların politik ve örgütsel düzeylerini yükseltmek, donatılarını, askeri tekniklerini, taktiklerini, disiplinlerini iyileştirmek gereklidir, böylece kendilerini düzenli kuvvetlerin örneğine uydurmuş ve gerilla olarak benimsedikleri tutumlarını yavaş yavaş değiştirmiş olurlar. Politik bakımdan, hem komutanların ve hem de savaşçıların, gerilla birliklerini düzenli kuvvetler düzeyine yükseltme, onları bu amaca ^[sayfa 223] ulaşmak için özendirme gereğini duymaları ve buna da ancak politik çalışma yoluyla ulaşabileceklerini kabul etmeleri gerekir. Örgütlenme bakımından ise, düzenli bir kuruluşun aşağıdaki konuların bütün gereklerini yavaş yavaş yerine getirmeleri zorunludur: askeri ve politik organlar, personel ve çalışma yöntemleri, düzenli bir ikmal sistemi, tıbbi hizmet vb.. Donatım bakımından daha iyi ve çeşitli silahların elde edilmesi, gerekli muhabere aygıtlarının ikmalinin artırılması koşulu vardır. Askeri teknik ve taktik konusunda gerilla birimlerini düzenli bir birliğin düzeyine çıkartmak gerekir. Disiplin bakımından ise, aynı standartlara uyularak verilen emirleri yerine getirecek, her türlü gevşeklığe son verecek düzeye yükseltmek gerekir. Bütün bu görevlerin başarılmaması uzun süreli bir çabayı gerektirir ve tek bir günde yapılacak şeyler değildir, ama tutulacak yol budur. Ancak böylece, her gerilla üs bölgesinde bir ana kuvvet kurulabilir ve düşmana daha etkili hücumlarda bulunabilecek hareketli savaşa geçilebilir. Düzenli kuvvetlere birlik ya da personel gönderilen yerlerde, bu amaca daha kolay ulaşılabilir. Yani, bütün düzenli kuvvetlerin, gerilla birliklerinin düzenli kuvvetler haline gelmesine yardımcı olma sorumluluğu vardır.

DOKUZUNCU BÖLÜM KOMUTA İLİŞKİLERİ

Japonlara karşı gerilla savaşında son strateji problemi komuta ilişkileridir. Bu, gerilla savaşının hiç bir engele uğramadan gelişebilmesi için, doğru bir şekilde çözülmesi gerekli problemlerden biridir.

Gerilla birlikleri, karakterleri dağınık harekât tarafından belirlenen daha aşağı düzeyde silahlı bir örgüt olduğu için, gerilla savaşındaki komuta yöntemleri, düzenli savaşta olduğu gibi, yüksek derecede bir merkeziliğe elverişli [sayfa 224] değildir. Düzenli savaşın komuta yöntemleri gerilla savaşına uygulanmaya kalkılırsa gerilla savaşının büyük esnekliği sınırlandırılmış ve canlılığı baltalanmış olur. Yüksek derecede bir merkezci komuta, gerilla savaşına özgü büyük esneklik ile doğrudan doğruya bir çelişmedir ve bu, gerilla savaşına uygulanmamalıdır ve uygulanamaz.

Bununla birlikte, gerilla savaşı belirli bir ölçüde merkezi komuta olmaksızın başarıyla gelişemez. Yoğun bir düzenli savaş ile yoğun bir gerilla savaşı aynı zamanda sürerken bunların harekâtının doğru dürüst koordine edilmesi gerekir; yani ulusal genel kurmay ile savaş bölgesi komutanlarınca oluşturulacak birleşik bir stratejik komutaya gereksinim vardır. Birçok gerilla birliklerini barındıran bir gerilla bölgesinde ya da üs bölgesinde, ana kuvveti oluşturan (ve bazan düzenli kollarla beraber bulunan) bir ya da daha fazla gerilla kolları, yardımcı kuvveti temsil eden irili ufaklı başka gerilla birlikleri ve üretimden alınmayan kimselerden kurulan birçok silahlı birlik vardır. Buradaki düşman kuvvetleri, çoğu zaman, gerillalara karşı giriştikleri harekâta birlikte hareket ederler. Bundan dolayı, böyle gerilla bölgelerinde ve üs bölgelerinde, birleşik ya da merkezi bir komuta kurulması problemi ortaya çıkar.

Kesin merkezileştirme ya da kesin merkezileştirmeme yeri ne, komuta ilkesi, gerilla savaşında merkezi stratejik komuta, seferlerde ve muharebelerde ise merkezileştirilmemiş bir komuta olmalıdır.

Merkezi stratejik komuta, gerilla savaşının bir bütün olarak devletçe planlanmasını, yönetimini, her bölgede gerilla savaşının düzenli savaşla koordinasyonunu, her gerilla bölgesinde ve üs böl-

gesinde, Japonlarla savaşılan bütün silahlı kuvvetlerin birleşik bir şekilde yönetimini içerir. Burada ahengin, beraberliğin ve merkezileştirmenin bulunmaması, zararlıdır ve bunların sağlanması için her türlü çaba gösterilmelidir. Genel konularda, yani stratejik problemlerde [sayfa 225] alt kademeler üst kademelere sürekli rapor vermeli ve uyumlu harekette bulunmasını sağlamak için verilen emirlere uymalıdır. Bununla birlikte, merkezileştirme bu noktada durmalıdır. Bunun ötesine geçerek, örneğin bir muharebede alınacak belirli düzenler gibi konularda işe karışmak, aynı şekilde zararlıdır. Bu gibi ayrıntılar, zamana ve yere göre değişiklik gösteren ve uzakdaki yüksek komuta kademelerinin bilmeleri olanaksız belirli koşulların ışığı altında çözümlenmelidir. Ufak çaptaki sefer ve muharebelerde merkezileştirmeye olmayan komuta ilkesi bu demektir. Aynı ilke, özellikle muhaberatın yetersiz olduğu düzenli harekâta da uygulanabilir. Kısacası, gerilla savaşı, birleşik bir stratejinin çerçevesi içinde, inisiyatif bizim elimizde olmak üzere, bağımsız olarak verilir.

Bir gerilla üs bölgesi, askeri bir bölgedir ve herbiri bölgelere ayrılan birkaç eyaletten oluşmuş ikincil bölgelere ayrılmıştır; askeri bölgenin ve ikincil bölgelerin karargâhlarından ilçe ve bucak yönetimlerine kadar çeşitli seviyeler arasındaki ilişki, üstten asta doğru bir sıra izler ve her silahlı kuvvet, yapısına göre, bunlardan birinin doğrudan doğruya komutası altında olmalıdır. Anlatılan ilkelere göre, bu düzeylerdeki genel politika konularında, komuta ilişkisi üst kademelerde merkezileştirilmeli, buna karşılık günlük harekât, bağımsız hareket etme hakkına sahip olması gereken alt kademelerce ve belirli koşulların ışığı altında yürütülmelidir. Yüksek kademenin, alt kademenin giriştiği günlük harekât hakkında bir diyeceği olduğu takdirde, görüşlerini “talimatlar” halinde ortaya koymalı, ama sert ve kesin “komutlar” vermekten kaçınmalıdır. Bölgenin büyüklüğü, durumun karmaşıklığı, üst ve alt kademeler arasındaki uzaklığın fazlalığı oranında, alt kademelere günlük harekâtlarında daha çok bağımsızlık tanınmalı ve böylece bu gibi harekâtın yerel gereksinmelerine uyan karakterinin bozulmaması sağlanmalıdır. Böylece, aşağı kademeler ile [sayfa 226] yerel personelin bağımsız iş görme, karışık durumların üstesinden gelme ve gerilla savaşını başarıyla yayma yetenekleri artırılmış olur. Yoğun bir harekâta bulunan silahlı bir birlik ya da daha büyük bir kol için uygulanacak ilke,

durumun yüksek komuta kademelerince bilinmesinden ötürü kendi iç komuta ilişkilerinde merkezîyetçi olmaktır; ama bu birlik ya da kol, dağınık bir harekât için bölünür bölünmez, genel sorunlarda merkezileştirmenin, ayrıntılarda ise merkezileştirmemenin uygulanması gerekir. Çünkü, bu ikinci halde, yüksek komuta kademesi belirli durumları bilemez.

Gereken yerlerde merkezileştirmeye gidilmemesi, üst kademelerin savsanması, alt kademelerin ise yetkilerini aşması demektir ki, her iki halde de, özellikle askeri alanda üst ve alt kademeler arasındaki ilişki bakımından yanlıştır. Gereken yerlerde ise merkezileştirmeme, üst kademelerce yetkilerin tekel altına alınması, alt kademelerce ise inisiyatif eksikliği demektir ki, özellikle gerilla savaşı komutası yönünden, üst ve alt kademeler arasındaki ilişki yönünden yanlıştır. Yukardaki ilkeler, komuta ilişkileri problemini çözümlemede tutulacak en doğru yoldur. [sayfa 227]